

Gregor Jager, kuharski mojster in žirant v oddaji Mali šef Slovenije

Str. 22-23

Bodo številne prireditve napolnile mesto? Str. 2-3

novi tednik 79 let

Tednik za Savinjsko regijo / št. 27 / Leto 79 / 4. julij 2024 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

Prenovljena steza uspešno prestala krst

V Celju je bilo na prenovljeni stezi državno prvenstvo v atletiki za članice in člane. Predstavniki domačega Atletskega društva Kladivar Celje niso razočarali. Prav nasprotno, nekateri so celo navdušili. »50 let je minilo od tedaj, ko smo v Celju prvi v Sloveniji dobili tartansko stezo. Že dvakrat smo jo zamenjali. Prav lepo se danes počutim na celjskem stadionu. V imenu društva se zahvaljujem vsem, ki so nam pomagali, še zlasti Mestni občini Celje,« je povedal predsednik Kladivarja Stane Rozman. Str. 16-17

Foto: Nik Jarh

Kako prepoznati lažne avtovleke? Str. 14

Elektro Celje umaknilo vlogo za državno pomoč Str. 5

TV SPORED

Skok čez kožo ostaja največji praznik šaleškega premogovništva

Potrebovali jih bodo še desetletja

Premogovnik Velenje, ki bo prihodnje leto obeležil 150-letno zgodovino premogovništva, je zadnje junijsko soboto s 63. Skokom čez kožo na velenjskem mestnem stadionu v rudarski stan sprejel 34 novincev. Prva prireditev Skok čez kožo je bila v Velenju 3. julija 1961, ko je v rudarski stan vstopilo 68 novincev. Največ jih je skočilo pet let kasneje, in sicer kar 125. Zadnja leta med mladimi zanimanje za poklice s področja metalurgije občutno pada zaradi napovedanega zaprtja premogovnika. Vendar predstavniki gospodarstva v Šaleški dolini poudarjajo, da bodo tovrsten kader še potrebovali, tudi podjetja HTZ, Sipoteh in PLP, ki sodijo pod okrilje Skupine Premogovnik Velenje.

BARBARA FURMAN

Zaradi prehoda Slovenije v brezogljično družbo so se razmere v rudarstvu v zadnjih nekaj letih močno spremenile. Vlada je sprejela Nacionalno strategijo za izstop iz premoga in preoblikovanje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda. Ta določa, da bo naša država najpozneje leta 2033 prenehala uporabljati premog za proizvodnjo električne energije. V Premogovniku Velenje (PV) zato priznavajo, da vedno težje zagotavljajo ustrezen kader. »Razmeram na trgu se nenehno prilagajamo in še bolj zavzeto skrbimo za promocijo rudarskih poklicev med mladimi. Zagotavljamo jim štipendije, zaposlitev in možnost prekvalifikacije. Ob tem ohranjamo dobre odnose z izobraževalnimi ustanovami, saj z njimi že desetletja zagotavljamo ustrezen

kader,« so pojasnili v Premogovniku Velenje.

Preboj v 80. letih

Da je velenjski premogovnik že skoraj 150 let gonilo gospodarskega in družbenega razvoja, je na tradicionalni prireditvi Skok čez kožo, ki je tudi letos privabila številne domačine, poudaril generalni direktor Premogovnika Velenje **mag. Marko Mavec**. »V vsem tem času so rudarji iz globin Šaleške doline pridobili že več kot 264 milijonov ton premoga. Od prvih 3.500 ton v letu 1887 se je največji preboj v proizvodnji zgodil v 80. letih prejšnjega stoletja, ko so v jamo postopoma začeli

Letos so v rudarski stan sprejeli 34 novincev.

uvajati mehanizirane načine odkope in drugo sodobno opremo, s katero so presegli 5 milijonov ton premoga v enem letu.«

Meni, da ljudje pogosto pozabljajo, da sta Premogovnik Velenje in Termoelektrarna Šoštanj vrsto let zagotavljala poceni električno energijo za skoraj polovico potreb Slovenije. »Toda posledice zagotavljanja poceni električne energije iz velenjskega lignita so bile žal uničujoče za okolje. Zato je Šaleška dolina postala črna točka na ekološkem zemljevidu Slovenije. Sanacija ni bila poceni, pla-

čali smo jo sami, država nam pri tem ni pomagala,« je še poudaril generalni direktor.

Še bodo zaposlovali

Razogljičenje energetike in zaključek odkopavanja premoga v Šaleški dolini ne pomenita, da bo Premogovnik Velenje leta 2033 prenehal obstajati. Po zaustavitvi odkopavanja bo po napovedih vodilnih v PV treba še petnajst do dvajset let krepkega dela. V podzemlju je namreč več kot 50 kilometrov jamskih rogov, ki jih bodo morali varno in kakovostno zapreti. Sanirati bo treba tudi degradi-

rane površine. Dokler bo podjetje delovalo, bo potrebovalo motivirane in kvalificirane sodelavce, zato bodo tudi v naslednjih letih še štipendirali in zaposlovali.

V Skupini Premogovnik Velenje poslujejo še družbe HTZ, Sipoteh in PLP. Zagotavljajo širok in raznolik spekter poklicev, ki niso vezani le na procese pridobivanja premoga, ampak tudi na področja elektrotehnike, strojništva in mehatronike. Zaposleni imajo že zdaj možnost dodatnih usposabljanj ter prekvalifikacij v sorodne poklice.

Ministrica zavezana »knapovski« tradiciji

Častna skakalka na letošnjem Skoku čez kožo je

bila ministrica za pravosodje **Andreja Katič**, pred tem je bila državna sekretarka na ministrstvu za kohezijo in regionalni razvoj, pristojna za regionalni razvoj. Pod njenim vodstvom je ministrstvo objavilo razpise iz novega Evropskega kohezijskega programa za obdobje 2021–27, in sicer iz sredstev Sklada za pravičen prehod. Sodelovala je pri pripravi Nacionalnega energetskega in podnebne načrta ter pri pripravi izhodišč Zakona o zapiranju Premogovnika Velenje in Zakona o prestrukturiranju premogovne regije. »Prihajam iz »knapovske« družine, ponosna sem na svoje korenine. V Šaleški dolini sem odrasla, tu je moj dom. Zato čutim toliko večjo odgovornost, da se bom tudi v prihodnje bojevala za pravičen razvoj našega okolja. V razpravah o usodi Šaleške doline in lokalnega gospodarstva sem se velikokrat morala ugrizniti v jezik, ker niso razumeli ali niso hoteli razumeti, kakšen davek je dolina plačala za razvoj Slovenije,« je povedala po opravljenem častnem skoku.

»Spomnim se onesnaženega zraka, ki smo ga vdihavali, krajine, ki je izginjala, ruševin potapljalajočih hiš. A najbolj so se mi v spomin vtisnili ljudje in njihove zgodbe. Če želimo, da mladi ostanejo v Šaleški dolini, jim moramo omogočiti lepo prihodnost,« je še dodala Katičeva.

Foto: Slobodan Mrkonjič

Začelo se je Poletje v Celju 2024

Bodo številne prireditve napolnile knežje mesto?

Z Glasbenim epilogom, koncertom ansambla SLG Celje z gosti, se je končala sezona v celjskem gledališču in se je začel program Poletja v Celju 2024. Gledališko-glasbena poslastica, ki sta jo pripravila Zavod Celeia Celje in Slovensko ljudsko gledališče Celje, je navdušila zbrano občinstvo.

SIMONA ŠOLINIČ

Šestnajst članov Slovenskega ljudskega gledališča Celje in gostujoči igralci ter igralke so z izborom pesmi po svojem okusu obiskovalce koncerta Glasbeni epilog nav-

dušili z znanimi slovenskimi in tujimi pesmimi, priredbami, eno pravljico in pesmijo Karla Destovnika – Kajuha. »Za nami je uspešna sezona. Čestitam ekipi. Gre za uspeh

vseh nas in vas, ki v gledališče prihajate. Umetnost je dialog. Kultura je dialog. Lepo je ustvarjati v mestu, v katerem ima kultura svoje mesto,« je v nagovoru povedal **Miha Golob**, direktor in umetniški vodja SLG Celje.

Z dialogom do vrhunca poletja

Prav dialog med dvema ustanovama, SLG Celje in Zavodom Celeia Celje, je pripeljal do skupnega dogodka,

s katerim se je končala gledališka sezona, obenem pa začel program Poletja v Celju 2024. »Celje ima v vsakem letnem času sebi lasten značaj. Poletje v Celju 2024 prinaša 66 dni priložnosti za glasbeno, gledališko, adrenalinsko, športno, popotniško, gastronomsko doživetja, 66 dni priložnosti za spoznavanje bogate kulturne dediščine, 66 dni priložnosti za poletno razposajenost, sproščena druženja in ustvarjanje spo-

»Poletje v Celju 2024 prinaša 66 dni priložnosti za glasbena, gledališka, adrenalinska, športna, popotniška, gastronomsko doživetja,« je povedala Maja Voglar.

minov,« je povedala direktorica Zavoda Celeia Celje mag. **Maja Voglar** ter dodala, da se veselijo več kot sto dogodkov, ki se bodo zvrstili do konca letošnjega avgusta.

Kaj se bo dogajalo?

Med dogodki letošnjega Poletja v Celju so tudi koncerti Tomislava Bralića in Klape Intrade, kitarskega dua Javornik Novak, Leit String Quarteta, Tadeja Panceta in skupine MI2. Spektakularen muzikal Veronika Deseniška se je po štirih letih premora vrnil na oder celjskega gradu. Muzikal z eno najlepših ljubezenskih zgodb si je po premieri leta 2016 ogledalo že več kot 20 tisoč obiskovalcev. Na Starem gradu bosta uprizoritvi še 4. in 5. julija. Tudi letos poletja ne bo brez Srednjeveškega dneva na grajskem območju, kjer bodo za zabavo poskrbeli akrobati in žonglerji, upri-

zorili bodo tudi znameniti viteški turnir. Srednjeveški dan bo 31. avgusta, v primeru dežja 7. septembra.

Ceneje z vlakom

Vsak dan julija in avgusta bodo na voljo tudi tematski poletni sprehodi z lokalnimi vodniki, ki bodo odstirali zgodovino Celja. 30. avgusta bo na Krekovem trgu festival Okusi Celja. Se je pa knežje mesto letos pridružilo pobudi Združenja zgodovinskih mest Slovenije Z vlakom po kulturo. S kampanjo je omogočen 20-odstotni popust na redne cene vstopnic za celjski grad, Center sodobnih umetnosti Celje, Pokrajinski muzej Celje in Muzej novejšje zgodovine Celje, in sicer ob predložitvi vozovnice Slovenskih železnic. Poleg naštetega se bo v Celju zvrstilo še mnogo drugih prireditev in dogodkov, ki so objavljeni tudi na spletni strani visitcelje.eu.

Prireditev odprtja Poletja v Celju 2024 je privabila ogromno ljudi. (Foto: Nik Jarh)

Nad Laškim Festival knapovske kulture

Rudarsko-etnološko društvo Brezno-Huda Jama je v sodelovanju z Združenjem za ohranjanje rudarske dediščine v Sloveniji minulo soboto na Zavratih nad Laškim priredilo že osmi Festival knapovske kulture. Na njem se je v čast rudarskemu prazniku zbralo približno 300 ljudi, ki stremijo k ohranjanju rudarske tradicije.

Več kot 40 uniformiranih rudarjev je v soboto ob koračnici Rudarske godbe Hrastnik prikorakalo na prireditveni prostor Pr knapu na Zavratih. Zbrane je v luči rudarskega praznika nagovoril predsednik Rudarsko-etnološkega društva Brezno-Huda Jama **Andrej Mavri**, uniformirani rudarji pa so nato nazdravili tudi z vrčkom piva. Uradnemu delu je sledil pester kulturni program, ki ga je sooblikovala vrsta društev iz različnih rudarskih krajev, pri čemer se je nadaljeval v prijetno druženje.

Kot je povedal Mavri, v Rudarsko-etnološkem društvu Brezno-Huda Jama z organizacijo festivala skrbijo tudi za ohranjanje rudarskega duha na območju

Laškega. »Čprav se je leta 1992 rudnik zaprl in se z rudarstvom več ne ukvarjamo, s praznovanjem rudarskega praznika skrbimo, da to ne bi utonilo v pozabo.«

Festival so sicer s krajevno skupnostjo prvič organizirali že leta 2012, od leta 2016 ga organizirajo »knapipi« sami.

SJ

V čast rudarjem tudi v Grižah

Tudi v Grižah so včeraj (v sredo) že tradicionalno proslavili dan slovenskih rudarjev. Etnološko društvo Srečno je tudi letos izpeljalo skok čez kožo in v rudarsko bratovščino sprejelo dva novinca. S tovrstnimi običaji in praznovanji v društvu skrbijo za ohranjanje rudarske tradicije in izročila, ki v zabukovsko-libojskem revirju na obrobju Spodnje Savinjske doline še vedno živi.

Prireditve se je začela z rudarsko parado mažoret, združene godbe Zabukovca in Liboje, zastavonoš in uniformirane rudarske čete, ki je v letno gledališče Limberk vkorakala natančno ob 18. uri. Po rudarski himni, ki jo je zaigrala rudarska godba, sta se začela osrednji program in tradicionalni skok čez kožo. »Za naše društvo je značilno, da se držimo tradicionalnega protokola, kot je bil pred 400 leti. Da oblast prevzame tako imenovani slavnj, častni in nezmotljivi prezidij, ki se ravna po starih pravilih,« je povedal nekdanji dolgoletni predsednik in član društva **dr. Jožef Hribar**. S

skokom čez kožo so letos v rudarsko bratovščino sprejeli dva novinca. Častni skok sta opravila rudarski veteran **Franci Počtnik** in soustanoviteljica Etnološkega društva Srečno **Olga Markovič**. Sledil je kulturni program, ob zvokih godbe je bil naposled čas tudi za tovariško druženje in tradicionalno »knapovsko« malico.

Po besedah dr. Hribarja je tradicija skoraj 200-letnega rudarjenja v premogovnem revirju Zabukovica-Liboj še vedno močno prisotna pri tamkajšnjih krajanih. »Nekoč so bile skoraj vse družine vpete v to. Vendar je zdaj med nami le še šest starih »knapov« veteranov, ki so delali tukaj, zato se v zadnjih letih tako kot drugod pri mladini zmanjšuje prenos znanja in navdušenja. Sicer je rudarsko dediščino še vedno mogoče čutiti,« je še povedal dr. Hribar in dodal, da je vesel, da njihova tradicionalna prireditve ob dnevu rudarjev vselej naleti na dober odziv.

SJ

V znamenju Aninega festivala

V Rogaški Slatini bo pester poletni utrip po zaslugi Aninega festivala. Ta se je začel minuli petek, ko sta pod arkadami Grand Hotela Rogaška Slatina nastopila **Goran Bojčevski** in **Matija Dedić**. Pod okriljem festivala bo do konca avgusta sledilo še 14 dogodkov, kot zadnja bo nastopila **Neisha**.

Anin festival v Rogaški Slatini pripravljajo že deseto leto zapovrstjo. Direktor tamkajšnjega javnega zavoda za turizem in kulturo **Dino Markovinovič** je povedal, da je organizacija tovrstnega niza prireditev precejšen zalogaj, saj skuša zavod vključiti različne glasbene zvrsti, ki so vseh lokalnim prebivalcem ter gostom tega zdraviliškega mesta. »Želimo si, da vsak najde nekaj zase,« je povedal sogovornik. V sklopu festivala bo tudi letos nastopal orkester Musica camerata, ki bo tako z dopoldanskimi kot s popoldanskimi koncerti med 25. julijem in 14. avgustom skrbel, da bo v Rogaški Slatini odmevala klasična glasba. Anin festival bo letos ponudil tudi tri projekcije kina na prostem.

Vročica Šentjurskega poletja

Niz dogodkov z naslovom Šentjursko poletje se je začel že v prvih dneh junija. Različni organizatorji pod pokroviteljstvom Občine Šentjur so pripravili že vrsto glasbenih, plesnih in drugih zanimivih dogodkov, zanimivo dogajanje se obeta še vse do sredine septembra.

Ta četrtek bodo obiskovalci Kulturnega doma Gorica pri Slivnici lahko obiskali večer, posvečen Rafku Vodebu, kjer bo gost dramski igralec Gregor Ču-

šin. Prvi julijski četrtek in petek bosta v Šentjurju v znamenju kina na prostem. Medtem ko bo že to nedeljo sledila monokomedija o plateh staranja, ki jo bo na Vrto Ipavčeve hiše uprizoril igralec in režiser Karli Čretnik, ki izvira iz Šentjurja, kot ljubiteljski gledališčnik pa deluje v Gledališču Velenje. Poletne dneve bodo v šentjurski občini popestrili tudi nekateri tradicionalni dogodki, kot so Dobrinska noč, Astronomska noč na Prevorju, Angelska nedelja in Keltski dan.

Konec avgusta Plavi orkestar

Letošnji projekt Poletje v Velenju ponuja 450 dogodkov, ki se bodo zvrstili do začetka septembra. Med njimi bo kar nekaj koncertov. Na velenjski Visti bo konec avgusta nastopila priljubljena zasedba **Plavi orkestar**, v drugi polovici julija mednarodno uveljavljeni didžej (DJ) **Umek**. In kaj se še obeta?

Na Poletnih kulturnih prireditvah Festivala Velenje, ki letos obeležujejo 40 let, bodo v mestnem središču julija med drugimi nastopili Psihomodo Pop, American Music Abroad, Pantaloons in Robert Jukič, avgusta pa Astrid, Maja Keuc, Šansonet in še mnogi drugi. Tradicionalno bo konec avgusta v Velenju tudi Citrarski festival, ki vsako leto postreže s tremi zanimivimi koncerti, gostji iz tujine bosta letos Monika Kutter in Barbara Laister-Ebner z Dunaja. Med nastopajočimi folklornimi skupinami velja izpostaviti zasedbo Hwaseong Dance Association iz Južne Koreje.

Avgust bo tradicionalno sklenila 27. izvedba Festivala mladih kultur Kuni-gunda v organizaciji Mladinskega cen-

tra Velenje z raznovrstnim kulturnim programom

Na svoj račun bodo prišli tudi ljubitelji filmov. Kino na prostem Zvezde pod zvezdami vse poletne ponedeljkove večere vabi pred velenjski dom kulture. Poseben nostalgičen filmski večer s predstavo Sreča na vrhvi bo v Sončnem parku 17. julija.

Edinstvena koncertna kulisa

Poletni glasbeni večeri v Žički kartuziji med obzidji nekdanjega mogočnega samostana so že približno dve desetletji stalnica poletnega utripa na Konjiškem. Koncerti na prostem z edinstveno kuliso privabljajo glasbene sladokusce od blizu in daleč. Lansko poletje je Žička kartuzija z obnovljeno cerkvijo sv. Janeza Krstnika pridobila novo vrhunsko prizorišče koncertov. Odzivi občinstva so bili odlični.

Organizatorji v Centru za kulturne prireditve Slovenske Konjice letos ohranjajo obe prizorišči. Uvodni koncert kulture zasedbe Silence v cerkvi sv. Janeza Krstnika je bil razprodan. Silence so navdušili številno občinstvo, koncert je bil »podaljšan« za kar pet dodatnih skladb. 3. avgusta napovedujejo na prostem koncert Siddharte, 16. avgusta pa v cerkvi sv. Janeza Krstnika koncert Sounds of Slovenia trio & Maroltovke.

Brezplačni koncerti različnih glasbenih zvrsti bodo tudi na prostem v Slovenskih Konjicah. V parku pri dvorcu Trebnik bomo 26. junija slišali Guštija, na Stari trg pa 12. julija prihajajo Batista Cadillac, 26. julija bo nastopila Juliji Lubej & co in 9. avgusta Magic pond.

TS, BF

ZADETKI

»Če lahko v službi kuham za 300 oseb, bom še doma za nas štiri.«

Gregor Jager, kuharski mojster

»Kot obrtnik sem približno 20 let opazoval neodločnost lokalne skupnosti glede obvoznice mimo Gornjega Grada.«

Anton Špeh, župan Občine Gornji Grad

»Za razliko od številnih drugih mest, ki se trudijo ustvarjati nove zgodbe in s tem pritegniti obiskovalce, nam tega v Celju ni treba početi.«

Maja Ažman, celjska turistična vodnica

»Naš gospodar nista ne čas ne letno obdobje, cilje prilagajamo le vremen-skim razmeram.«

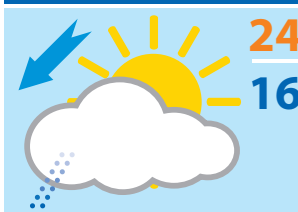
Vilko Jazbinšek, popotnik z avtodomom

»Država ne ceni ljudi, ki smo pripravljeni negovati kulturno dediščino na svoje stroške.«

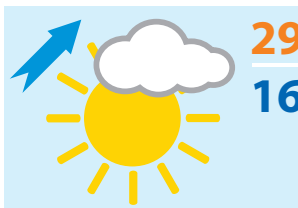
Jože Kaker, zbiralec starih predmetov in kašč iz Luč

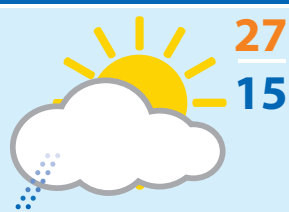
ČETRTEK

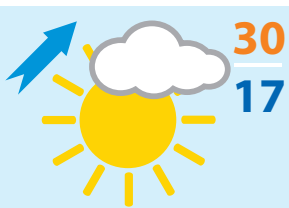
SOBOTA

PETEK

NEDELJA

Vir: ARSO

Mlekarna Celeia nove izdelke načrtuje v tistih kategorijah, po katerih je že zdaj prepoznavna, to je pri navadnih in desertnih jogurtih ter sirih. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Mlekarna Celeia sprejela strateški načrt za naslednja štiri leta

Tehnološka posodobitev in novi izdelki

»V času, ko slovensko živilskopredelovalno industrijo pretresajo prevzemi tujcev, ostajamo trdno v lasti kmetijskih zadrug,« sporočajo iz Mlekarnice Celeia. V prihodnosti se bodo premišljeno usmerili v širitev posameznih delov proizvodnje mlečnih izdelkov in nadaljevali posodabljanje proizvodnje v skladu s trajnostnimi, do okolja prijaznimi smernicami. S svojo zavezo po odkupu le najboljšega mleka slovenskih kmetij brez gensko spremenjenih organizmov bodo še naprej zavestno skrbeli za ohranjanje slovenskega podeželja in podpirali družinske kmetije, na katerih ponekod mleko prireajo že več generacij.

JANJA INTIHAR

V mlekarji so sprejeli strategijo razvoja za naslednja štiri leta, v kateri so med drugim, pravi direktor **Vinko But**, dali poudarek premišljenim poslovnim potezom, s katerimi želijo povečati količinsko prodajo in tržne deleže svojih blagovnih znamk, močnejšo prepoznavnost in pomladitev blagovne znamke, zagotavlja-

nje trajnostnega razvoja, digitalno kulturo ter izboljšanje produktivnosti in donosnosti. »Želimo ostati uspešna slovenska zadruga mlekarja, ki bo zanesljiv partner našim kmetijam in nepogrešljiv ponudnik mlečnih izdelkov,« še poudarja But. Predsednik nadzornega sveta **Stane Levart**, sicer direktor Kmetijsko-gozdarske

zadruga Slovenske Konjice, dodaja: »S svojo razvojno strategijo želimo poudariti slovenski zadrugiški, kmečki lastniški pristop in prepričan sem, da nam bo prihodnost naklonjena. Zaradi bližine in povezanosti z našimi kmeti in zadrugami smo nekaj posebnega in to moramo razvijati še naprej.« Levart še poudarja, da je Mlekarna Celeia stabilna družba, ki vlaga v tehnološki razvoj in v zadnjem obdobju dosega dobre prodajne rezultate. Prav tako je tudi kot plačnik mleka zelo konkurenčna.

Še nikoli toliko dobička

Mlekarna še nikoli ni poslovala tako dobro kot lani. Ustvarila je 76 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in kar 2,4 milijona evrov čistega dobička. Prihodki so bili v primerjavi z letom 2022 višji za

7,2 milijona evrov oziroma za 11 odstotkov, v primerjavi z letom 2021 so bili višji za skoraj 20 milijonov evrov. K tolikšni rasti so veliko prispevale višje cene mlečnih izdelkov, vendar je mlekarja v zadnjih dveh letih občutno povečala tudi količinsko prodajo. Predlani je dobiček znašal malo manj kot 200 tisoč evrov, leti 2019 in 2021 je družba sklenila z 840 tisoč evri izgube, leta 2020 je imela približno toliko čistega dobička. Mlekarna je lani zelo povečala tudi dodano vrednost na zaposlenega. Znašala je 64.356 evrov, kar je za polovico več kot leta 2022 in tudi več, kot znaša povprečje v slovenski mlekarsko-sirarski

Vinko But, direktor Mlekarnice Celeia (Foto: arhiv Mlekarnice Celeia)

»Želimo ostati uspešna slovenska zadruga mlekarja, ki bo zanesljiv partner našim kmetijam in nepogrešljiv ponudnik mlečnih izdelkov,« poudarja But.

V mlekarji bodo v naslednjih štirih letih avtomatizirali proizvodne linije in digitalizirali proizvodne procese ter s tem zagotovili tudi boljše delovne pogoje svojim zaposlenim.

industriji. Lani so v družbi zvišali tudi plače, ki so v povprečju znašale 2.292 evrov bruto.

Na vprašanje, kako je mlekarja lani uspelo ustvariti tako visok dobiček, Vinko But ne odgovarja, pravi le, da so tudi letošnji poslovni rezultati spodbudni in da družba ohranja dobro prodajo, konkurenčno ceno mleka ter načrtovano dobičkonosnost.

Vsako leto od dva do tri milijone evrov

V skladu s strategijo, ki so jo sprejeli, bodo v mlekarji v naslednjih štirih letih avtomatizirali proizvodne linije in digitalizirali proizvodne procese, s čimer bodo ustvarili tudi boljše delovne pogoje svojim zaposlenim. Nadaljevali bodo prenovno energetske infrastrukture, od parnih kotlov do pridobivanja lastne elektrike. S sončno elektrarno, ki so jo zgradili lani, so si že zagotovili pet odstotkov električne energije, ki jo porabijo pri proizvodnji mlečnih izdelkov. Vrednost načrtovanih naložb je od dva do tri milijone na leto.

Po napovedih Vinka Buta bo mlekarja v prihodnjih letih širila posamezne dele proizvodnje mlečnih izdelkov. »Nove izdelke načrtujemo v tistih kategorijah, v katerih smo že zdaj prepoznavni, to je pri navadnih in desertnih jogurtih ter sirih,« pravi. Povečati želi tudi svoj tržni delež, kar je, poudarja But, dolgotrajen in zahteven proces, zato je že vsak odstotek rasti za podjetje velik uspeh. Prodajo želi povečati tudi na tujih trgih, kjer zdaj ustvari približno 14 odstotkov svojih prihodkov. Največ svojih izdelkov prodaja v Bosno in Hercegovino, Hrvaško, Makedonijo, Črno goro

in Italijo. »Na tujih trgih želimo doseči ustrezno razmerje med rastjo prodaje in rastjo dobičkonosnosti,« pravi But.

Zadruga povečala svoje deleže leta 2018

Mlekarna Celeia svoje izdelke proizvaja izključno iz slovenskega mleka, ki je v celoti brez gensko spremenjenih organizmov. Je tudi edina slovenska mlekarja, ki odkupuje seno mleko. Lani je od malo več kot 600 kmetij iz savinjske, šaleške, koroške in širše celjske regije ter s Kozjanskega odkupila približno 70 milijonov litrov mleka.

Mlekarna je skoraj v celoti v lasti kmetijskih zadrug od leta 2018, ko so odkupile 26-odstotni delež, ki ga je na lastno željo prodala ljubljanska družba KD Kapital. Zadruga so si deleže razdelile glede na to, koliko lastništva so že imele v mlekarji. To pomeni, da so tiste, ki so že prej bile večje lastnice, odkupile tudi večji delež. Zato so tudi po odkupu deleži zadrug ostali zelo različni. Največje lastnice mlekarne so Koroška kmetijsko-gozdarska zadruga, Kmetijska zadruga Šmarje, Kmetijska zadruga Šaleška dolina, Kmetijska zadruga Šentjur, Kmetijsko-gozdarska zadruga Slovenske Konjice in Kmetijska zadruga Laško. Prva je lastnica 17,6 odstotka mlekarne, zadnja malo manj kot 5 odstotkov, vseh šest pa ima skupaj v lasti malo več kot 75-odstotni delež. Posamezni lastniški deleži preostalih desetih zadrug znašajo od štirih odstotkov, ki ga ima Kmetijska zadruga Celje, do manj kot enega odstotka. Manjši delež, ki skupaj ne dosega niti pol odstotka, si še vedno deli nekaj nekdanjih in zdajšnjih zaposlenih.

Adut dobil nazaj pisarno

Stečajni upravitelj livarne **Miran Kos** je bil uspešen s tožbo, s katero je izpodbijal prodajo poslovnega prostora, ki ga je štorsko podjetje imelo v zgradbi Tehnopolisa v Celju. Kot smo pisali že pred nekaj meseci, je lastnik podjetja **Ivan Štrlekar** oziroma njegov pravni zastopnik nepremičnino prodal tik pred stečajem in to za smešno nizko ceno. Pisarna je zdaj spet del stečajne mase Aduta.

Spomnimo. Upravitelj Miran Kos je kmalu po začetku stečajnega postopka ugotovil, da je podjetje 10. decembra 2020, ko je direktor in lastnik **Ivan Štrlekar** že vedel, da Adut nima prihodnosti in da bo pristal v prisilni poravnavi oziroma stečaju, prodalo poslovni prostor v Tehnopolisu. Pisarno, veliko 41,5 kvadratnega metra in ocenjeno na malo več kot 20 tisoč evrov, je za samo 256 evrov prodal

Matjažu Vrbovšku. Kos je na celjsko okrožno sodišče že leta 2021 vložil tožbo, s katero je prodajo poslovnega prostora izpodbijal. Sodišče je zadevo zaključilo šele konec leta 2022. Tožbenemu zahtevku upravitelja je ugodilo, a se je tožena stranka na razsodbo pritožila. Ker pa ni plačala sodne takse oziroma je zahtevala oprostitev plačila, je spet trajalo eno leto, da je sodišče rešilo tudi ta zaplet. S tem se zgodba še ni končala, saj se je Vrbovšek pritožil na višje sodišče. Tudi višje sodišče je odločilo tako kot okrožno in razveljavilo prodajo pisarne.

Na predlog stečajnega upravitelja je celjsko sodišče že izdalo sklep o prodaji pisarne, ki pa še ni pravno močen. Namesto dražbe se je odločilo za zavezujoče zbiranje ponudb ter kot izhodiščno ceno določilo malo več kot 33 tisoč evrov. Kos

pravi, da je sodišče najprej razmišljalo o likvidacijski vrednosti nepremičnine, a je vztrajal pri tržni vrednosti, ki pravzaprav to sploh ni. Na naše opozorilo, da nepremičninske agencije trenutno pisarne v Tehnopolisu, ki so

nekaj kvadratnih metrov manjše od Adutove, prodajo za dvakrat višjo ceno, je odvrnil, da bo zaradi nizke izklicne cene zanimanje za nakup gotovo veliko.

Avstrijci odpeljali stroje

Livarna Adut, ki je šla v stečaj januarja 2021, je imela

prostore na območju nekdanje železarne. Večinoma je delala za naročnike iz Avstrije, ki pa so poleti 2020 iz podjetja odpeljali vse svoje naprave in zaloge materiala. Sledili so blokada bančnih računov, odpustitev večine zaposlenih, prisilna poravnava in stečaj. Ker Adut ni imel skoraj nič več premoženja, bi moral

biti stečaj kmalu končan. A se je zaradi odkritja o nezakoniti prodaji pisarne zapletlo. Miran Kos pričakuje, da bo pisarno v Tehnopolisu kmalu prodal in potem čim prej zaključil stečajni postopek, ki je doslej davkoplačevalce stal že malo več kot 23 tisoč evrov.

JJ

Pisarna v Tehnopolisu je spet del stečajne mase štorske livarne Adut. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Elektru Celje je lanska vodna ujma na elektrodistribucijskem omrežju, ki ga upravlja in oskrbuje, povzročila veliko škode. Ministrstvo za gospodarstvo ga je obvestilo, da za škodo na kablovodih, daljnovodih in transformatorskih postajah ni upravičen do državne pomoči. (Foto: arhiv Elektra Celje)

Elektro Celje umaknil vlogo za državno pomoč za škodo po lanski poplavi

Država zahtevala skoraj ves bilančni dobiček

Elektro Celje je za leto 2023 izkazal le malo manj kot 600 tisoč evrov bilančnega dobička, a še tega mu bo skoraj v celoti pobrala država, ki je njegova največja lastnica. Uprava in nadzorni svet družbe sta sicer predlagala, da bi bilančni dobiček ostal nerazporejen, a je bil na nedavni seji skupščine sprejet nasprotni predlog Slovenskega državnega holdinga (SDH) in države.

JANJA INTIHAR

Uprava pod vodstvom Borisa Kupca je delničarjem predlagala, naj bilančni dobiček v višini 575 tisoč evrov ostane nerazporejen. Če bi si ga razdelili, bi Elektro Celje moral vrniti denar, ki ga je iz državnega proračuna dobil za odpravo škode zaradi lanske poplave. Zaenkrat je celjski elektrodistributer od države dobil malo manj kot pol milijona evrov predplačila, je v sklicu seje skupščine, ki je bil javno objavljen 27. maja, še pojasnila uprava in tudi navedla, da končno odločbo o višini pomoči še čaka.

Po objavi dnevnega reda se je SDH v imenu države vložil nasprotni predlog, v katerem je zapisal, naj Elektro Celje delničarjem izplača 572 tisoč evrov bilančnega dobička oziroma 0,024 evra bruto dividende na delnico. Svoj predlog je utemeljil z dejstvom, da družba do objave sklica seje skupščine še ni prejela končne odločbe o upravičenosti do državne pomoči in njene višine. Za nameček je po sklicu seje uprava obvestila SDH, da je ministrstvu za gospodarstvo poslala dopis, v katerem ga obvešča, da odstopa od vloge za povračilo škode po lanski

poplavi. Ovir za izplačilo dividend torej ni več, so zapisali v SDH in predlagali razdelitev lanskega bilančnega dobička, kar je bilo na seji tudi soglasno sprejeto.

Niso upravičeni do državne pomoči

Zakaj je Elektro Celje, ki mu je lanska vodna ujma na elektrodistribucijskem omrežju, ki ga upravlja in oskrbuje na območju Zgornje Savinjske doline in na Koroškem, povzročila veliko škode, umaknil vlogo za državno pomoč?

Na podlagi sklepa republiške uprave za zaščito in reševanje in poziva ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport je družba 1. septembra 2023 oddala vlogo za dodelitev predplačila kot pomoč gospodarstvu iz sredstev državnega proračuna za odpravo posledic škode v gospo-

darstvu, nastale zaradi poplav. Škodo je ocenila na malo manj kot 4,6 milijona evrov. Ministrstvo za gospodarstvo je še v septembru izdalo odločbo, s katero je Elektro Celje dodelilo predplačilo v višini 10 odstotkov priglašene škode, kar je znašalo 459.100 evrov, in ta znesek nakazalo na transakcijski račun družbe.

Kot še pojasnjujejo v Elektru Celje, so na poziv ministrstva za gospodarstvo nato predložili še obrazec in cenilno poročilo, ki ju je potrdil zavarovalniški cenilec. Pri tem so priglasili dejansko škodo na infrastrukturi v višini 2.499.382 evrov. Z upoštevanjem odškodnin, ki so jih dobili od zavarovalnice, dejanska škoda znaša 1.499.629 evrov.

V postopku preverjanja vloge za izplačilo škode je ministrstvo za gospodarstvo obvestilo Elektro Celje, da priglašena škoda, ki je nastala na energetske infrastrukturi in se nanaša na škodo na kablovodih, daljnovodih in transformatorskih postajah, ni upravičena do državne pomoči. »Za odpravo posledic škode sta pravna podlaga Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč in Program

za odpravo posledic škode v gospodarstvu. Ministrstvo je v skladu s tem zakonom pristojno za odpravo škode na strojih in na opremi ter zalogah, torej premičninah, in za škodo zaradi izpada prihodka. Kablovodi, daljnovodi in transformatorske postaje pa po Uredbi o metodologiji za ocenjevanje škode, ki je pravna podlaga za zbiranje ocene škode, sodijo med gradbene inženirske objekte, kamor so razvrščeni tudi po Enotni klasifikaciji vrst objektov,« obvestilo ministrstva pojasnjujejo v Elektru Celje.

Zato so 17. junija, to je enajst dni pred sejo skupščine, umaknili vlogo za državno pomoč iz sredstev državnega proračuna za odpravo posledic škode v gospodarstvu, nastale zaradi poplav v avgustu 2023, še navajajo v celjski družbi.

Kljub poplavi uspešno

Lansko poslovanje Elektra Celje, ki na širšem območju celjske regije, na Koroškem in v Posavju upravlja 17 tisoč kilometrov električnih vodov in približno 3.700 transformatorskih postaj ter ima 176 tisoč odjemalcev električne energije, je bilo kljub veliki škodi zaradi avgustovske poplave spet uspešno. Ustvaril je 52,9 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 30 odstotkov ali 12 milijonov evrov več kot predlani. Po predlanski izgubi v višini 4,2 milijona evrov je družba lani spet poslovala s čistim dobičkom, ki je znašal 3,8 milijona evrov.

NA KRATKO

Lastnik Meje se je pritožil

Podjetje Altius se je pritožilo na sklep celjskega sodišča o potrditvi prisilne poravnave v šentjurski Meji. Sodišču predlaga, naj pritožbi v celoti ugodi, ustavi postopek prisilne poravnave ter o njem ponovno odloča.

Kot je razvidno iz poročil, ki jih je objavilo sodišče, namerava SDH, ki je terjatve do Meje prevzel od slabe banke, izpolniti že nekaj let star načrt finančnega prestrukturiranja. Izvedel bi poenostavljeno zmanjšanje osnovnega kapitala, kar pomeni, da bi iz Meje izrinil lastnico, ptujsko družbo Altius. Nato bi del svojih terjatev pretvoril v lastniški delež. Altius je delnice šentjurskega podjetja kupil leta 2020 na dražbi in zanje plačal 600 tisoč evrov, a ji državni družbi nista dopustili, da bi v njem uveljavil lastniške in upravljalne pravice.

Tako kot že vsa štiri leta postopka Altius tudi v pritožbi, ki ima 24 strani, trdi, da je bila uvedba prisilne poravnave neupravičena in je poskušal to ves čas dokazati z ugovori, tožbami in tudi s kazenskimi ovadbami. A pri tem ni bil uspešen. Slabi banki in SDH očita, da sta zlorabila institut prisilne poravnave ter povzročila Meji veliko poslovno škodo.

V Sipu letos brez dividend

Lastniki Sipa, med katerimi ima največji delež Uroš Korže, so se odločili, da si letos ne bodo izplačali dividend, čeprav je konec preteklega leta bilančni dobiček družbe znašal 17,4 milijona evrov. Po sklepu skupščine bo dobiček ostal nerazporejen.

Lani so v šempetškem proizvajalcu kmetijskih strojev imeli malo več kot 42 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je skoraj devet milijonov evrov manj kot v letu 2022. Manj je bilo tudi čistega dobička. Znašal je malo več kot dva milijona evrov in je bil najnižji v zadnjih petih letih. Kljub slabšim rezultatom so v Sipu, ki večji del prihodkov ustvari z izvozom, zadovoljni z lanskim poslovanjem. Razmere na evropskem trgu kmetijske mehanizacije so namreč že nekaj časa zelo težke in v podjetju pričakujejo, da težav še nekaj časa ne bo konec.

Na seji skupščine so lastniki Sipa imenovali tudi upravni odbor, ki bo podjetje vodil naslednji dve leti. Doslej štiričlanskemu odboru, v katerem bodo Uroš Korže, Miha Sitar, Andrei Cosovici in Sebastian Bogataj, se bo na predlog Koržetovega podjetja CCM pridružil še Marjan Kramar.

Pony na sejmu Eurobike

V Frankfurtu se je včeraj, v sredo, začel kolesarski sejem Eurobike, na katerem pod okriljem agencije Spirit svoje najnovejše izdelke ter storitve za kolesarsko industrijo in mobilnost predstavlja šest slovenskih podjetij. Med njimi je tudi družba Turna iz Šoštanja s kolesi pony.

Turna se sejma, ki sodi med največje in najpomembnejše dogodke v kolesarski industriji, udeležuje drugič. Na sejmu predstavlja svoje tradicionalno zločljivo Rog pony kolo, ki se ponaša z bogato zgodovino in je zaradi svoje kakovosti, vzdržljivosti in funkcionalnosti priljubljeno med kolesarji vseh starosti. »Pričakujemo, da bomo s skupinskim sejamskim nastopom povečali prepoznavnost blagovne znamke Rog, vzpostavili nove poslovne povezave z distributerji in trgovci, prav tako želimo našo distribucijsko mrežo razširiti še na druge evropske trge,« je pred odhodom na sejem povedal Vladimir Pogač, direktor Turne.

Tuševemu sindikatu uspelo

Po večmesečnih pogajanjih so vodstvo podjetja Engrotuš in predstavniki Sindikata Tuš podpisali podjetniško kolektivno pogodbo, ki določa najnižje osnovne plače po posameznih tarifnih razredih in ureja pogoje dela.

Dogovor predvideva postopno zvišanje najnižje osnovne plače za posamezna delovna mesta. Najnižja plača za delovno mesto prodajalec bo že za junij znašala 1.270 evrov bruto, kar je malo več od letošnjega zneska minimalne plače. Osnovna plača prodajalca se bo vsako leto uskladila z dvigom minimalne plače in ne bo več mogla biti nižja od nje. Dogovor ureja tudi uskladitve dviga najnižjih osnovnih plač po drugih tarifnih razredih in delovnih mestih ter uskladitve najnižjih osnovnih plač z inflacijo, in sicer vsako leto 1. julija. Rast ne bo smela biti več kot tri odstotna.

Pogodba poleg osnovnih plač med drugim ureja še razporeditev delovnega časa, posebne obremenitve in opravljanje dela v drugi enoti oziroma nadomeščanje, predvideva tudi ureditev agencijskega dela. Agencijski delavci bodo morali po novem po šestih mesecih dobiti ponudbo zaposlitve za nedoločen čas. Vanjo je vključen tudi šestdnevni oskrbovalni dopust.

Vodstvo Engrotuša in predstavniki sindikata so napovedali, da bodo septembra nadaljevali pogajanja za nov sistem nagrajevanja. JI

CELJE – Celjske Nepremičnine lani poslovale dobro

Od deložacij do želj za zamenjavo stanovanj

Na zadnji seji celjskega mestnega sveta, kjer so svetniki obravnavali letna poročila podjetij v občinski lasti, so sklenili, da bo tudi bilančni dobiček družbe Nepremičnine Celje, ki ga je za 2,5 milijona evrov, večino ga predstavlja preneseni dobiček iz prejšnjih let, ostal nerazporejen. Nepremičnine Celje so sicer lani ustvarile 6,6 milijona evrov prihodkov in 6,1 milijona evrov odhodkov. Višji prihodki v primerjavi z letom 2022 so posledica več oddanih stanovanj, uskladitve najemnin z inflacijo in višjih prihodkov iz naslova prodaje stanovanj.

SIMONA ŠOLINIČ

Višji odhodki so predvsem rezultat višjih stroškov obresti iz naslova kreditnih obveznosti in višjih stroškov storitev. Lani je družba v naložbe in vzdrževanje stanovanj, ki jih ima, vložila malo več kot 3 milijone evrov, kar je 10 odstotkov več kot leto prej. Gre med drugim tudi za posledico večjega vlaganja v energetske obnove in za posledico zamenjave strešnih kritin, ki so glede na starost stanovanjskega fonda nujno potrebne zamenjav. Iz letnega poročila je razvidno, da je družba lani prenovila 56 stanovanjskih enot, kar je sicer manj kot leta 2022, a več kot v preteklih letih. Poleg celovitih prenov praznih stanovanj je družba sledila programu vzdrževanja zasedenih stanovanj, kjer je poleg obnov stanovanj prenavljala tudi kopalnice, notranje stavbo pohištvo in zamenjave plinskih grelnikov.

Prodajali stanovanja

Glede na starajoč stanovanjski fond, ki zahteva višje stroške vzdrževanja in nove naložbe, so Nepremičnine Celje lani sledile strategiji prodaje stanovanjskih enot, ki so v starejših in dotrajanih stavbah, kjer je delež etažnega lastništva nizek. »Sredstva od kupnin v višini 1,1 milijona evrov, smo namenili za prenove stanovanj, vlaganja in vzdrževanje skupnih delov stavb ter naložbe v stanovanjsko sosesko Dečkovo naselje DN 10 in Vila Vodnikova 14,« je zapisano v letnem poročilu. Omenjena projekta sta bila tudi dve največji naložbi celjske družbe, ki je pridobila tudi evropski denar. Gre za stanovanjske enote, kjer bo dom našlo približno 400 Celjancov.

Tudi tožbe

Glede na letno poročilo družbe je bilo zoper Nepremičnine Celje lani vloženo 8 tožb. Gre za primere, ki se nanašajo na motenje posesti sosednje stavbe, povračilo škode zaradi neustreznega vzdrževanja stanovanja, na povračilo stroškov vlaganj ali za odškodnino zaradi izgube stanovanja in bolezenskih težav. So pa Nepremičnine lani v 18 primerih uvedle postopke za izpraznitve in izročitev nepremičnine, torej deložacije. Med temi primeri so tudi takšni, kjer so bile zoper posameznike deložacije razpisane že večkrat. Uresničene so bile na koncu tri deložacije.

Ključni vir prihodkov družbe Nepremičnine Celje predstavljajo najemnine, ki se bodo v letu 2024 povečale za 6 odstotkov glede na leto 2023, kar je posledica več oddanih stanovanj in uskladitve s stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin v Sloveniji.

Stanovanja za starejše

Družba dodeljuje tudi stanovanja za starejše. Kmalu bodo izbrani stanovalci v Vili Vodnikova 14, znano pa je, da so oskrbovana stanovanja še v večstanovanjskem objektu v Kajuhovi ulici 15, kjer je 14 oskrbovanih stanovanj v lasti družbe, 13 oskr-

Najbolj aktualna v tem času so zanimanja za oskrbovana stanovanja. (Foto: Andraž Purg)

Najemniki kdaj izrazijo tudi željo, da bi stanovanje zamenjali. Tovrstne zamenjave so med drugim posledica povečanja ali zmanjšanja števila družinskih članov, boleznih najemnikov, neprimernih bivanjskih razmer. Takšnih zamenjav stanovanj je bilo lani 14, v dveh primerih so se za zamenjavo stanovanj dogovorili najemniki sami.

bovanih stanovanj pa v lasti Nepremičninskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije. Stanovanja za starejše so tudi v večstanovanjskem objektu v Singenski ulici 3, kjer je 14 oskrbovanih stanovanj v lasti družbe. Lani je družba prejela dodatnih 44 vlog za dodelitev oskrbovanega stanovanja v Kajuhovi ulici, na listi čakajočih je bilo konec leta 196 prosilcev, od tega 116 občanov Celja, ki imajo prednost pred prosilci iz drugih krajev. V oskrbovanih stanovanjih v Singenski ulici je na podlagi razpisa iz leta 2021 z najemniki zasedenih vseh 14 oskrbovanih stanovanj. Na listi čakajočih za oskrbovana stanovanja na tej lokaciji je približno 38 čakajočih prosilcev.

Za letos družba načrtuje oblikovanje predloga stanovanjskega programa, ki bo v skladu s Stanovanjskim zakonom zajemal obseg in lokacije graditve zasebnih in javnih najemnih stanovanj, ukrepe občine za spodbujanje prenov hiš, večstanovanjskih stavb in stanovanj v lokalni skupnosti ter druge ukrepe na stanovanjskem področju za zagotavljanje kakovosti bivanja za občane. Stanovanjski program bo eden ključnih stebrov oblikovanja poslovne politike in razvoja družbe v prihodnosti.

Novi dekan celjske fakultete

CELJE – Položaj dekana Mednarodne fakultete za družbene in poslovne študije v Celju je prevzel dolgoletni profesor in dosedanjí prodekan fakultete prof. dr. Kristijan Breznik. S tega delovnega mesta se je namreč po osemnajstih letih vodenja poslovil doc. dr. Srečko Natek.

Pod vodstvom dosedanjega dekana je fakulteta dosegla številne uspehe, s stabilnim vpisom približno 500 študentov letno je postala prepoznavna tako v Sloveniji kot tujini. Fakulteta se po naša tudi z močno razvojno-raziskovalno dejavnostjo, mednarodno znanstveno konferenco, mednarodno poletno šolo, mednarodno založbo in močno mrežo mednarodnih partnerjev.

Tudi Breznik je ob nastopu novega položaja izrazil predanost k nadaljnjemu razvoju zastavljenih ciljev fakultete ter poudaril, da bodo v ospredju kakovostno izobraževanje, spodbujanje internacionalizacije in tesnejše sodelovanje z gospodarstvom. Prav tako želi povečati intenzivnost raziskovalne dejavnosti ter izboljšati prenos znanja v družbeno okolje.

Fakulteta nudi študijske programe na vseh treh stopnjah, vključno z univerzitetnim in visokošolskim strokovnim študijem ter magistrskim in doktorskim programom v angleškem jeziku, kjer privabljajo predvsem tuje študente iz celega sveta.

SŠol

Dr. Kristijan Breznik je avtor številnih raziskav s področja analize družbenih omrežij, teorije števil in statističnih metod v različnih znanstvenih disciplinah. (Foto: arhiv fakultete)

Zeleni prehod v kulturi

CELJE – Ministrstvo za kulturo je objavilo javni razpis za zeleni prehod v kulturi. Namen je zmanjšanje ogljičnega odtisa, neposredno vezanega na izvedbo dejavnosti organizacij, ki delujejo na področju kulture oziroma kulturnih dogodkov in prirediteljev.

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje projektov za zeleni prehod v kulturi med letoma 2024 in 2026. Razpis je razdeljen na dva sklopa. Prvi je namenjen sofinanciranju pilotnih projektov. Gre za dejavnosti za zmanjšanje ogljičnega odtisa kulturnih organizacij, razvoj upravljaljskih modelov za okoljsko nevtralne kulturne organizacije, svetovalno-informacijske dejavnosti o zelenem prehodu za kulturne organizacije, osveščanje javnosti in usposabljanje posameznikov o uvajanju zelenih praks v kulturi. Drugi del je namenjen sofinanciranju projektov za večjo podnebno nevtralnost in okoljsko vzdržnost obstoječih večdnevniških dogodkov v kulturi ali programskih ciklov. Upravičeni prijavitelji na razpis so nevladne organizacije in javni zavodi, ki primarno delujejo na področju kulture. V Celju bodo pripravili tudi informativne delavnice za prijavitelje. Na njih bodo podrobneje predstavili javni razpis in razpisno dokumentacijo.

SŠol

Dejavnosti za počitnikarje

CELJE – Celjski mladinski center, Javni zavod Socio, Osrednja knjižnica Celje in Ljudska univerza Celje tudi letos v sodelovanju z Mestno občino Celje organizirajo Aktivne počitnice v mestnih četrtih in krajevnih skupnostih. Aktivne počitnice so del izvajanja Trajnostne strategije za kakovostno sobivanje in sodelovanje vseh generacij v mestni občini Celje.

Na razpis za organizacijo Aktivnih počitnic se je odzvalo osem mestnih četrti in krajevnih skupnosti. Udeležba na dejavnostih, ki so namenjene razgibanemu in ustvarjalnemu preživljanju prostega časa, je brezplačna. Od 1. do 5. julija so dejavnosti v Mestni četrti Slavka Šlandra, med 8. in 12. julijem v Mestni četrti Nova vas, od 15. do 19. julija v Krajevni skupnosti Šmartno v Rožni Dolini, med 22. in 26. julijem na Ostrožnem, od 29. julija do 2. avgusta na Teharjah, nato od 5. do 9. avgusta v Krajevni skupnosti Trnovlje, od 12. do 16. avgusta v Mestni četrti Lava in med 19. do 23. avgustom še v Krajevni skupnosti Medlog. Pri Aktivnih počitnicah ne gre za obliko poletnega počitniškega varstva, ki ga v Celju tudi letos izvaja I. osnovna šola Celje. Tudi v Večgeneracijskem centru Socio so za počitniško obdobje pripravili pestro dogajanje, ki bo poletno obarvano. Drugi teden julija bo namenjen počitniškim dejavnostim za otroke.

SŠol

Eva-Maria Hauck-Grasselli je park namenu predala v družbi duhovnika Marka Šramla, šentjurskega župana mag. Marka Diacija in predsednika Krajevne skupnosti Gorica pri Slivnici Janeza Palčnika. (Foto: TS)

ŠENTJUR – Nov park kot kraj miru in spomina na spravo

Grassellijevi so se simbolno vrnili v domovino

Spominski park Grasselli je nov kraj srečevanja in druženja v Gorici pri Slivnici v občini Šentjur. Urejanja območja, kjer so bile nekoč propadajoče stavbe, se je lotila Eva-Maria Hauck-Grasselli, žena pokojnega znanstvenika in inovatorja Roberta Karla Grassellija. Njegova družina je pomembno vplivala na razvoj kraja, po koncu druge svetovne vojne pa je morala zapustiti svojo domovino. Kljub žalostni preteklosti se je žena pokojnika odločila, da s parkom ohranja spomin na moža in naredi nekaj dobrega za skupnost.

TINA STRMČNIK

Od začetne ideje do zadnje junijske srede, ko je bila slovesnost ob odprtju parka, je minilo pet let. Vsi, ki so sodelovali pri tem, da so na nekoč zapuščenem območju zdaj klopi za počitek, sprehajalne poti in zasaditve, se niso ustrašili jezikovnih, geografskih in birokratskih ovir. Glavna pobudnica ureditve je **Eva-Maria Hauck-Grasselli**, upokojena zdravnica, ki živi med Nemčijo in Združenimi državami Amerike. Po moževi smrti leta 2018 je podedovala zemljišče in najprej razmišljala, da bi tam postavila kapelico. »A kapel in cerkva je v okolici že dovolj. Za ureditev parka sem se odločila v spomin na družino Grasselli, ki je tu živela več generacij. Vesela sem, da domačini površine že uporabljajo za srečevanje in druženje,« je povedala. In dodala, da je zelo zadovoljna z ureditvijo. Prepričana je, da bo park še lepši, ko bodo drevesa nekoliko zrasla.

Vedno bolj urejen kraj

Predsednik Krajevne skupnosti Gorica pri Slivnici **Janez Palčnik** je poudaril, da je nov park za tamkajšnje okolje velika pridobitev. »Gre še za en korak k bolj urejenemu vaškemu jedru. Vesel sem, da krajan park že s pridom uporabljajo za počitek, pogovor in druženje.«

Župan Občine Šentjur mag. **Marko Diaci** je izrazil hvaležnost Evi-Marii Hauck-Grasselli za njeno pripravljenost vlagati v kraj. »Gospa je bila glavna vlagateljica v naložbo, vredno 80 tisoč evrov. Občina večjih stroškov ni imela.« Diaci je vesel, da se podoba Gorice pri Slivnici v zadnjem obdobju občutno spreminja. Občina je v sodelovanju z Direkcijo RS za vode uredila vodotok ob parku. V dolgo časa propadajoči stavbi nekdanje Auree zdaj že nekaj časa deluje podjetniški inkubator. Pred časom je bila obnove deležna tamkajšnja osnovna šola. Po besedah

šentjurskega župana naj bi tudi zasebni lastnik dotrajane stavbe načrtoval njeno obnovo ter ureditev prostorov za stanovanja in poslovno dejavnost.

Izjemna znanstvena zapuščina

Roberta Karla Grassellija je sicer že od malih nog zanimala znanost. Že kot deček se je čudil stvarim, ki jih je opazoval skozi svoj mikroskop. Ko je bila njegova družina ob koncu druge svetovne vojne izgnana iz tedanje Jugoslavije, se je najprej ustalila v Gradcu, kjer je Grasselli študiral na tehniški univerzi. Nato je prejel štipendijo za šolanje na Harvardu. S sestro sta odpotovala v Združene države Amerike, kjer so se jima kasneje pridružili še drugi

člani družine. Po diplomi na Harvardu je na eni od univerz v Clevelandu doktoriral.

Grasselli je bil kot raziskovalni znanstvenik najprej zaposlen v gospodarstvu. Izumitelj več kot 170 patentov se je nato posvetil akademskemu svetu. Med letoma 1996 in 2006 je bil gostujoči profesor za fizikalno kemijo na Univerzi v Münchnu, hkrati je bil redni profesor za kemijsko inženirstvo v Centru za katalitično znanost in tehnologijo v mestu Delaware, leta 2006 je postal pridružen profesor na Tehniški univerzi v Münchnu, kjer je deloval do smrti. Med drugim je bil sprejet v ameriški Nacionalni hram slavnih za inženirstvo, znanost in tehniko, izvoljen je bil še v tamkajšnjo Nacionalno inženirsko akademijo.

Njegova žena je pojasnila, da se je posvečal predvsem katalizi. Bil je ključen pri razvoju popolnoma novega načina proizvodnje akrilnitrila, umetnega materiala, ki ga med drugim uporabljajo v proizvodnji gum, polimerov in umetnih vlaken. Prejel je ogromno nagrad, med drugim je bil prejemnik nagrade Svetovne organizacije za oksidacijsko katalizo v Berlinu.

Prihajata nova oskrbnika

ŠENTJUR – Patricija Piršič in Sašo Černic sta nova najemnika Planinskega doma na Resevni, ki je v lasti Planinskega društva Šentjur. Uradno odprtje doma pripravljata to soboto, 6. julija, ko se jima bosta pridružila duhovnika iz Celja in Šentjurja, ki bosta poskrbela za blagoslov. Obeta se plesni nastop otrok, zazvenela bo tudi harmonika. **Iveta Perc**, ki je za gostoljubje na tej planinski postojanki skrbela 12 let, je najemniško pogodbo sklenila konec junija.

Nova najemnika Planinskega doma na Resevni sta iskala skupno točko, kjer bi lahko poslovno sodelovala. Ona pod okriljem svojega društva organizira praznovanja rojstnih dni za otroke in izvaja plesne delavnice z obročem. Černic pa je dolgoletni gostinec, ki si je želel samostojne podjetniške poti. »Na koči bo zelo podobna ponudba, kot je bila doslej. Na voljo bodo golaž, jota, jabolčni zavitek in podobno. Dodana vrednost bodo vsebine za otroke in družine. Načrtujeva družinske konce tedna, izvedbo otroških taborov, športnih dni in podobno,« je povedala Piršičeva. Goste bosta v Planinskem domu na Resevni, ki je bil nedavno prenovljen od temeljev do strehe, sprejemala v doslej ustaljenem delovnem času – od srede do nedelje. Želita si, da bi bila v prihodnje vrata doma odprta vsak dan. TS

Lipa za digitrajnost

ŠENTJUR – Pred učnim čebelnjakom v Šolskem centru Šentjur so minuli teden z vseslovensko akcijo Ocvetličimo slovenske vzgojno-izobraževalne institucije, ki poteka v okviru projekta Digitrajni učitelj, simbolno zasadili lipo. Obenem so predstavili letne rezultate tega 17 milijonov evrov vrednega vseslovenskega projekta za zaposlene v vzgoji in izobraževanju. Začel se je lani in bo trajal do sredine leta 2026. V njem se bo usposabljal 14 tisoč vzgojiteljev in učiteljev.

Dejavnosti za akcijo Ocvetličimo slovenske vrtce in šole so začeli ob svetovnem dnevu čebel in jih bodo v vzgojno-izobraževalnih ustanovah nadaljevali celo leto. Trajnost je namreč ena ključnih tem izobraževanja, ki jim bodo ob finančnih in digitalnih vsebinah do sredine leta 2026 prisluhnili učitelji in vzgojitelji.

V projektu jih sodeluje približno 14 tisoč iz približno 400 vrtcev, osnovnih, srednjih in višjih šol, glasbenih šol in šol s prilagojenim programom. »Večina zaposlenih se je med šolskim letom že udeležila prvega uvodnega usposabljanja, kjer so nas podučili o prvih korakih z vseh treh področij. Pred nekaj dnevi smo se tri prenašalke znanja iz našega centra udeležile usposabljanja, kako usposobiti učitelje za pripravo interaktivnih gradiv, za delo v spletnih učilnicah in uporabo drugih digitalnih orodij. Sodelavcem bomo ta znanja prenesle v začetku šolskega leta in pričakujemo, da bodo kolegi takrat že lahko začeli uporabljati ta orodja,« je povedala koordinatorka projekta v ŠC Šentjur **Metoda Krizanec**.

V šentjurskem šolskem centru so se po besedah direktorja **mag. Branka Šketa** projektu pridružili zaradi pomembnosti izobraževanja na področju digitalizacije. »Umetna inteligenca je tukaj. Treba jo je sprejeti in dijakom ter študentom pokazati, kako je lahko koristna. Od tu naprej krepimo še trajnostno zavest. V naši šoli se ukvarjamo z naravo, s pridelavo in ponudbo hrane in sodelovanje v projektu se nam je tudi zelo smiselno,« je povedal Šket. Sredstva za projekt sicer zagotavljata evropski Instrument za okrevanje in odpornost NextGenerationEU in ministrstvo za vzgojo in izobraževanje. SJ

V okviru projekta Digitrajni učitelj nadaljujejo vseslovensko akcijo Ocvetličimo slovenske šole in vrtce. (Foto: Šolski center Šentjur)

Mag. Branko Šket: »Umetna inteligenca je tukaj. Treba jo je sprejeti in dijakom ter študentom pokazati, kako je lahko koristna.«

Gradbišče na Grobelnem

ŠMARJE PRI JELŠAH – Občina prosi občane Grobelnega za razumevanje, saj bodo predstavniki gradbenega podjetja IMP v teh dneh začeli pripravljati dela na območju gradbišča kanalizacijskega omrežja in nove čistilne naprave. Povečan bo promet tovornih vozil in gradbene mehanizacije, občasno bo prihajalo do delnih zapor cest.

Šmarski župan **Matija Čakš** je pred časom za naš medij pojasnil, da je občina pred štirimi leti v naselju Grobelno in v tamkajšnji okolici uredila kanalizacijsko omrežje. Zdaj bo to omrežje povezala s centralno cevjo in jo prepeljala do mesta, kjer bo zgrajena čistilna naprava z zbirnim centrom. Začetek delovanja čistilne naprave je načrtovan v naslednjem letu. Občina je za naložbo, vredno približno dva milijona evrov in pol, pridobila milijon evrov sofinanciranja od okoljskega ministrstva. V prihodnosti bo skušala državno sofinanciranje pridobiti še za gradnjo povezovalnega kanala z Grobelnega do Šentvida ter za gradnjo kanalizacijskega omrežja v naselju Šentvid. TS

ŠOŠTANJ – Večina prebivalcev Pohrastnika je zaradi poplavne ogroženosti predvidena za selitev

Takšna rešitev je mnoge presenetila

Občina Šoštanj je bila med bolj prizadetimi lokalnimi skupnostmi v lanskih avgustovskih poplavah, saj je bilo poplavljenih skoraj 200 stavb, sprožilo se je 300 plazov, uničeni so bili številni cestni odseki. Najhuje je bil v naselju Pohrastnik, kjer so bili domovi tamkajšnjih prebivalcev v zadnjih desetletjih že večkrat poplavljeni. Življenje v negotovosti jih utruja, zato pristojne že dlje časa pozivajo k ureditvi protipoplavne zaščite. Vendar sta jim vodja vladne službe za obnovo po poplavah in plazovih Boštjan Šefic in državni sekretar Jure Leben na nedavnem srečanju povedala, da je za večino najprimernejša rešitev preselitev. Takšna odločitev je presenetila tudi šoštanjskega župana Borisa Goličnika.

BARBARA FURMAN

V naselju Pohrastnik je približno 50 stanovanjskih hiš, od tega je več kot 30 predvidenih za selitev. Kot sta med obiskom Šoštanja še povedala vodja vladne službe za obnovo po poplavah in plazovih Boštjan Šefic in državni sekretar Jure Leben, je selitev potrebna, čeprav je na vodotokih predvidena ureditev varovalnih ukrepov. Strokovnjaki državne tehnične pisarne so pripravili strokovne podlage za ureditev suhih zadrževalnikov in poglobitev struge Pake. Po

besedah Alenke Zupančič iz direkcije RS za vode je za večji del prebivalcev naselja Pohrastnik predvidena preselitev, glede manjšega dela območja pa odločitev stroke še ni dokončna.

Od olajšanja do jeze

V Pohrastniku so bili v zadnjih tridesetih letih poplavljeni že tretjič, a najhuje je bilo lani avgusta. V spodnjem delu naselja, ki je poplavno najbolj ogrožen, je približno 50 hiš, v zgornjem delu naselja so stavbe bistveno manj ogrožene. Pohrastničani so se na napovedno selitev odzvali z mešanimi občutki – nekaterim je odleglo, saj bodo naposled rešeni utrujajoče negotovosti, spet drugi so jezni in v stresu, ker jih čaka velika življenjska sprememba, kar selitev za marsikoga je. Župan Boris Goličnik je povedal, da je presenečen nad obsegom predvidene preselitev. »Razmere na terenu zelo dobro poznam, zato sem pričakoval, da se bodo morali preseliti le stanovalci iz hiš, ki so tik ob Toplici in Florjanščici, ne pa iz celotnega spo-

Po poplavah so se predstavniki države in stroke večkrat sestali z občani Šoštanja.

»Razmere na terenu zelo dobro poznam, zato sem pričakoval, da se bodo morali preseliti le stanovalci iz hiš, ki so tik ob Toplici in Florjanščici, ne pa iz celotnega spodnjega dela Pohrastnika. Za nekaj stavb stroka še vedno ni povedala, kaj namerava z njimi,« poudarja Goličnik.

dnjega dela Pohrastnika. Za nekaj stavb stroka še vedno ni povedala, kaj namerava z njimi.«

Župan se je na srečanju občanom zahvalil za potrpežljivost in sodelovanje, odgovorne v državi pa pozval, naj čim prej speljejo nadaljnje postopke, ki bodo ljudem omogočili življenje v varnih domovih.

Kako naprej?

Po napovedih Boštjana Šefica bo kmalu pripravljeno strokovno mnenje glede odstranitve stavb, ki ga bodo nato pregledali v državni

tehnični pisarni, zatem ga bodo vzeli pod drobnogled

Avgusta lani je tudi šoštanjska občina doživela hude posledice poplav, s kar 607 vpisanimi škodnimi dogodki v državni programu Ajda. Sprožilo se je več kot 300 plazov, 197 stavb je bilo poplavljenih, na javni infrastrukturi je bilo zabeleženih 172 poškodb. Občina Šoštanj je bila med 117 lokalnimi skupnostmi, ki so prejele državno predplačilo za odpravo posledic naravne nesreče, uvrščena na 11. mesto.

še člani sveta za obnovo. Sledila bo 15-dnevna javna razgrnitev z možnostjo podajanja pripomb, predlogov in vprašanj. Ko bodo v javni razgrnitvi odpravljene vse morebitne dileme, bo strokovno mnenje glede predvidene selitve obravnavala še vlada, ki naj bi sprejela dokončni sklep. Potem bodo sledile cennitve stanovanjskih hiš. Lastniki bodo imeli mesec dni časa, da sprejmejo ponudbo.

Nova soseska v Metlečah

Župana Goličnika smo vprašali, ali je občina že

predvidela prostor oziroma zemljišče za nadomestno gradnjo hiš. »Občina Šoštanj ima v Metlečah na voljo ustrezen prostor za stanovanjsko gradnjo. Za nakup zemljišča smo uveljavili predkupno pravico in smo ga tudi že odkupili od Premogovnika Velenje. Na tem območju je v skladu s prostorskim aktom predvidena gradnja individualnih hiš. Tisti prebivalci, ki bodo to želeli, bodo imeli možnost preselitve na to območje. Ima pa vsak posameznik možnost, da si poišče rešitev, ki je zanj najbolj ugodna,« je pojasnil Goličnik.

Foto: osebni arhiv

»Občina Šoštanj ima v Metlečah ustrezen prostor za stanovanjsko gradnjo. Za nakup zemljišča smo uveljavili predkupno pravico in smo ga tudi že odkupili od Premogovnika Velenje,« pravi župan Boris Goličnik.

Šoštanjski župan Boris Goličnik

Okolju bolj prijazno ogrevanje

STRANICE – V prostorih vrtca in podružnične osnovne šole s telovadnico, večnamenskega doma krajanov in gasilskega doma na Stranica se bodo odslej ogrevali iz kotlovnice na lesno biomaso. Zreška občina je za vzpostavitev sistema daljinskega ogrevanja v proračunu zagotovila približno 270 tisoč evrov. Nova kotlovnica je zamenjala kotlovnico na utekočinjen naftni plin.

Iz kotlovnice pri stavbi, v kateri sta vrtec in šola, je po zemlji speljan dvocevni razvod do končnih uporabnikov toplote. Vsaka interna toplotna postaja ima vgrajen tudi kalorimeter za merjenje dejanske rabe toplotne energije. Nemoteno delovanje, krmiljenje opreme z nastavitvami v kotlovnici in sprotno odčitavanje končne rabe toplotne energije na posameznem odjemnem mestu bodo vodeni preko centralnega nadzorne sistema, ki ga bo lahko upravnik nadziral tako iz pisarne nad kotlovnico kot tudi iz katerekoli drugega mesta s spletnim dostopom na oseb-

nem računalniku, tablici ali pametnem telefonu.

Kot je na odprtju povedal župan Boris Podvršnik, so gradnjo kotlovnice na lesno biomaso končali že lanskega septembra, zagnali so jo me-

sec kasneje. Strokovni nadzor je opravilo podjetje Gins. Na slavnostnem odprtju so se krajan pod vodstvom upravljalca kotlovnice Andreja Kotnika lahko podrobneje seznanili z načinom njenega

delovanja. Odprtje najnovejše pridobitve so z nastopom popestrili otroci iz straniškega vrtca in šole. Najnovejšo pridobitev je blagoslovil zreški župnik Peter Leskovar.

BF

Rezanje otvoritvenega traku nove kotlovnice na lesno biomaso (Foto: arhiv občine)

Evropski politiki o preoblikovanju premogovnih regij

VELENJE – Mednarodno konferenco Letni politični dialog premogovnih regij v organizaciji Evropske komisije in ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj bo sredi julija gostilo Velenje. Predstavniki visoke evropske politike bodo razpravljali o izzivih premogovnih regij, primerih dobrih praks ter usmeritvah v prihodnje.

Udeležence konference bodo med drugim nagovorili izvršni podpredsednik Evropske komisije za evropski zeleni dogovor Maroš Šefčovič, guverner regije Karlovy Vary Petr Kulhánek ter minister za kohezijo in regionalni razvoj dr. Aleksander Jevšek. Premogovne regije po Evropi se soočajo s podobnimi izzivi, ki se v največji meri nanašajo na ekonomsko preobrazbo in nove priložnosti zaposlovanja. Zato se že nekaj časa povezujejo, izmenjujejo izkušnje in poglede na prihodnost.

Devet evropskih premogovnih regij je oktobra lani v Bruslju podpisalo deklaracijo, v kateri so se zavezale k iskanju najboljših rešitev za pravični zeleni prehod, v katerem ne sme biti nihče zapostavljen. Denar za dejavnosti zelenega preoblikovanja regije je zagotovljen v evropskem skladu za pravični prehod.

V avli doma kulture v Velenju bodo med julijsko mednarodno konferenco odprli tematsko razstavo, na kateri bodo predstavljene najboljše prakse prehoda in primorov degradiranih območij, industrijske infrastrukture in premogovnikov, ki so jih preoblikovali bodisi v poslovne cone bodisi v energetske lokacije ali območja industrijske dediščine. V sklopu razstave bodo podrobneje predstavili, kako je zamišljeno preoblikovanje Šaleške doline iz premogovne v zeleno, pametno in inovativno regijo. BF

GORNJI GRAD – Gornjegrajci dočakali eno najbolj pričakovanih pridobitev v lokalni skupnosti

Kot bi nad krajem le posijalo sonce

Središče Gornjega Grada je končno razbremenjeno gostega prometa osebnih in tovornih vozil, saj so minuli konec tedna v sklopu občinskega praznika predali namenu težko pričakovano in približno kilometer dolgo obvoznico. Stala je 5,6 milijona evrov. Bila bi za milijon evrov cenejša, če ne bi lanske poplave močno poškodovale mostu čez Dreto. Glavnino potrebnega denarja je zagotovilo ministrstvo za infrastrukturo. Sočasno z gradnjo obvozne ceste so bili zagotovljeni tudi ukrepi za zagotovitev poplavne varnosti.

BARBARA FURMAN

Gornji Grad se sooča z gostim prometom tako osebnih kot tovornih vozil, v poletnih mesecih je gneča zaradi turistov še večja. Po besedah župana **Antona Špeha** obvoznica predstavlja velik korak naprej k novim razvojnim priložnostim ter bolj kakovostnemu življenju občanov. »Z obvoznico smo zagotovili varnejši promet ter mirnejše okolje, ki bo prijetnejše za bivanje. Obenem bo privlačnejše za obiskovalce in razvoj turistične ponudbe, ki je neločljivo povezana z največjo slovensko katedralo, cerkvijo sv. Mohorja in Fortunata, ki se ponaša z bogato, skoraj tisočletno zgodovino. Nekateri skoraj niso mogli verjeti svojim očem, kako se je

podoba kraja z novo obvožno cesto spremenila. Kot bi po dolgem temačnem vremenu v Gornjem Gradu le posijalo sonce.«

Poplave so jih povezale

Nova obvoznica bo po besedah župana omogočala tudi boljšo dostopnost intervencijskih služb v primeru morebitnih naravnih nesreč v prihodnosti. »Ob tem ne smemo zanemariti, da izvedba nekaterih nujnih del po poplavih ni bila takšna, kot smo pričakovali. Prepočasna odzivnost prisojnih služb, slabše usklajevanje dejavnosti in nepremišljeni ukrepi so povzročili dodatno škodo ter neza-

Po navedbah ministrice **Alenke Bratušek** je ministrstvo za infrastrukturo naložbe v državno cestno omrežje v mandatu te vlade povečalo za 130 milijonov evrov. Če je leta 2021 v ceste vložilo približno 291 milijonov evrov, jih je letos že več kot 421 milijonov, kar je največ doslej.

dovoljstvo med občani. Takšne napake so nesprejemljive. Iz teh izkušenj smo se marsikaj naučili. Poplave so prinesle precejšnje uničenje, vendar so nam tudi pokazale, kako močna in povezana je naša lokalna skupnost. Dokazali smo, da znamo stopiti skupaj, da se zmoremo podpirati in si pomagati,« je še poudaril župan v upanju, da jih bodo tudi prihodnji naložbeni projekti povezali in krepili skupnost.

Ujma odplavila milijon

Pogodba za gradnjo obvozne ceste je bila podpisana novembra 2022, prvi stroji so zabrnili mesec kasneje. Zaradi

Otvoritveni trak sta prerezala ministrice za infrastrukturo **Alenka Bratušek** in župan **Anton Špeh**.

»Kot obrtnik sem približno 20 let opazoval neodločnost lokalne skupnosti glede obvoznice. Ko sem se leta 2018 odločil za župansko kandidato, sem se med drugim zavezal, da bom v primeru izvolitev z novoizvoljenim občinskim svetom pospešil prizadevanja za njeno gradnjo,« je povedal **Anton Špeh**.

lanskih avgustovskih poplav, ki so v celotni Savinjski dolini povzročile razdejanje zgodovinskih razsežnosti, se je gradnja podražila. Po besedah ministrice za infrastrukturo **Alenke Bratušek** končna vrednost opravljenih del znaša 5,6 milijona evrov. »Ta številka vsebuje malo več kot milijon evrov težak aneks k pogodbi, s katerim smo odpravili posledice uničujoče ujme na mostu. Zato smo bili lani novembra prisiljeni prestaviti rok zaključka del na letošnji oktober. A je izvajalcem uspelo gradnjo končati štiri mesece prej. Ob tej priložnosti se jim zahvaljujem za opravljeno delo, občanom pa za potrpežljivost.«

Poleg obnove in novogradnje regionalne ceste z vsemi križišči in priključki je prenove deležna tudi Kocbekova cesta.

Ob novozgrajenem mostu čez Dreto so urejeni površine za pešce in kolesarje ter avtobusna postajališča, nov je tudi sistem odvodnjavanja. Zagotovljeni so ukrepi za poplavno varnost. Pri gradnji viadukta je izvajalec gradbenih del moral zaradi bližine katedrale upoštevati zahteve zavoda za varstvo kulturne dediščine. Na viaduktu je kamnita obloga kombinirana z betonom in lesom. Svetila javne razsvetljave so vgrajena ob pločniku na mostu.

Za ceste največ doslej

Po navedbah ministrice **Bratuškove** je ministrstvo za infrastrukturo naložbe v skoraj 6 tisoč kilometrov veliko državno cestno omrežje v mandatu te vlade povečalo za

130 milijonov evrov. Če je leta 2021 v ceste vložilo približno 291 milijonov evrov, jih je letos že več kot 421 milijonov, kar je največ doslej. »Vesela sem, da današnji dan v Gornji Grad prinaša napredek in izboljšave. Z županom idilične občine pod Menino planino danes predajava namenu obvoznico. Zavedam se, da lanske poplave niso odnesle le premoženja, odnesle so marsikatero upanje, a z današnjim prerezom traku dokazujemo, da se zastavljenih ciljev držimo kljub težkim in nepredvidljivim okoliščinam,« je še dejala in poudarila, da je kakovostna, varna in na podnebne spremembe odporna cestna infrastruktura ključnega pomena za razvoj gospodarstva in varno mobilnost prebivalstva.

Foto: arhiv občine

Prvi so se po novi obvozni cesti zapeljali lastniki starodobnih koles, motorjev in avtomobilov.

Kaj zmorejo mikroorganizmi?

MOZIRJE – Mozirski gaj je v soboto prvič v sodelovanju s podjetjem Micronatura organiziral EM festival oziroma dogajanje na temo učinkovitih mikroorganizmov.

Gre za koristne bakterije in kvasovke, ki medsebojno sodelujejo ter ustvarjajo boljše okolje za naravne ekosisteme. Njihova uporaba je razširjena na različna področja, kot so kmetijstvo, vrtnarstvo, ekologija, čiščenje, skrb za hišne ljubljence, kozmetika, prehranski dodatki in še kaj. Udeleženci so na sobotnem festivalu pozornost namenili bioremediaciji tal, obnovi tal po poplavih, živih tleh na vrtu, kako do dobrega komposta brez premetavanja in ne nazadnje o pomenu učinkovitih mikroorganizmov v zdravi prehrani. Obenem so bile na voljo tudi delav-

nic izdelovanja prav posebnih kep Bokashi. »Podjetje Micronatura je dolgoletni partner Mozirskega gaja. Že večkrat nam je priskočilo na pomoč ob toči in drugih nevšečnostih, ob lanskih

hudih poplavih pa je tako nam kot celotnemu Mozirju in okolici podarilo kar tisoč litrov snovi za dezinfekcijo okolice,« so sporočili iz tega znanega savinjskega parka cvetja. ŠO

Na festivalu so izdelovali tudi kepe Bokashi. (Foto: arhiv gaja)

Tudi za vas je lahko prvič

PREBOLD, POLZELA, VRANSKO – Žalsko območno združenje Rdečega križa je s pomočjo krajevnih organizacij Rdečega križa Prebold, Polzela in Vransko junija organiziralo tri krvodajalske akcije. V Hotelu Prebold je kri darovalo 48 krvodajalcev, v veroučni učilnici Župnije Polzela 57 in v Kulturnem domu Vransko 85.

V Preboldu in na Polzeli so pričakovali več prijav krvodajalcev, saj so transfuzijske službe ravno v tistem obdobju potrebovale kri vseh krvnih skupin. Razveseljiv je podatek, da se je krvodajalske akcije na Vranskem udeležilo 85 krvodajalcev, nekaj je bilo tudi krvodajalcev, ki so kri darovali prvič. Dodatno so vabili krvodajalce, ki imajo kri krvne skupine B. Veseli jih, da so začasno uspeli zadostiti potrebam.

V Preboldu je kri darovala pevka in učiteljica petja **Irena Vrčkovnik**. (Foto: osebni arhiv)

Krvodajalci morajo imeti na krvodajalskih akcijah zdravstvene kartice, saj je od letos izdaja potrdila darovalcem za uveljavitev odsotnosti z dela zaradi darovanja krvi (potrdilo za službo) direktno iz sistema ZZZS, do katerega delodajalci dostopajo sami. E-potrdilo nadomešča

papirnati obrazec. Drugim krvodajalcem, ki potrebujejo le potrdilo o udeležbi, npr. dijakom in študentom, bodo še naprej izdajali potrdila o udeležbi v papirnati obliki. Naslednja krvodajalska akcija bo v avli Doma II. slovenskega tabora v Žalcu 25. julija. ŠO

Kočo je pred 70 leti pomagal graditi danes 98-letni Zoran Klemen, ki se je minulo soboto tudi udeležil slovesnosti na Prehodavcih. Pred tem se je na Prehodavce nazadnje povzpел pri svojih 90 letih, kar 27-krat je bil na Triglavu, nazadnje pri 81 letih. (Foto: FB Tomaž Režun)

Zasedali najvišje v zgodovini Slovenije

RADEČE – Zadnja seja radeškega občinskega sveta ni bila v domači občini, ampak kar 2071 metrov visoko v osrčju Julijskih Alp. Svetniki in svetnice Občine Radeče so se 29. junija namreč zbrali na Prehodavcih, kjer so se udeležili tudi slovesnosti ob 70-letnici postavitve Zasavske koče, ki jo upravlja Planinsko društvo Radeče.

»Vesel in ponosen sem, da smo se proslave udeležili v res izjemnem številu. Še več, večletna želja, da bi eno redno sejo

občinskega sveta imeli na Prehodavcih, se je izpolnila. In po vseh podatkih je bila ta redna seja najvišje kdajkoli v zgodovini Slovenije. Posebna zahvala in pohvala občinskemu svetu, da smo složni in enotni izpeljali projekt, ki nam bo še dolgo ostal v lepem spominu,« je na družbenem omrežju vtise delil radeški župan **Tomaž Režun**. Na dnevnem redu se je bila med drugim celostna prometna strategija v občini Radeče, svetniki so sklepali tudi o prodaji nepremičnine

»Večletna želja, da bi eno redno sejo občinskega sveta imeli na Prehodavcih, se je izpolnila. In po vseh podatkih je bila ta redna seja najvišje kdajkoli v zgodovini Slovenije,« je povedal Tomaž Režun.

na Starem dvoru in potrjevali letošnje prejemnike občinskih priznanj.

Zasavsko kočo na Prehodavcih so zasavski planinci začeli graditi poleti 1952, slavnostno odprtje nove planinske postojanke je bilo 22. avgusta 1954. Kočo je pred 70 leti pomagal graditi danes 98-letni Zoran Klemen, ki se je minulo soboto tudi udeležil slovesnosti na Prehodavcih. Planinsko društvo Radeče kočo upravlja že od leta 1956. Oskrbovanje skoraj dvesto kilometrov oddaljene postojanke nad dva tisoč metri ni mačji kašelj, a radeški planinci zanjo vsa leta vzorno skrbijo. Prva večja prelomnica za Zasavsko kočo je bila leta 1973, ko so stavbo dogradili. Leta 1985 so kamnito fasado odeli v les. Lani so fasado ponovno obnovili in ji nadeli kovinsko prevleko. Na streho so namestili fotovoltaike.

Jubilej Zasavske koče so radeški planinci obeležili 29. junija s krajšo slovesnostjo na Prehodavcih. V knjižnici Radeče so obletnico zaznamovali s fotografsko razstavo, ki bo na ogled čez poletje. BA

Festival Romanica Antiqua v Laškem

Dogodki za sladokusce

Laško je minuli teden utripalo v ritmu Festivala Romanica Antiqua. Festival, ki ga je že 15. leto pripravil KUD Romanika Laško, je zasnovan na visokokakovostnih temeljih, ki jih zagotavljajo evropsko prepoznavni poustvarjalci glasbe in v slovenskem prostoru priznani glasbeni pedagogi. Na različnih prizoriščih v mestu in okolici so se vrstili brezplačni koncerti, delavnice in poletna šola.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Koncertni del festivala Romanica Antiqua je na praznični dan, 25. junija, v Kulturnem centru Laško začel klavirski Trio Amael, ki se uvršča med naše najuglednejše komorne ansamble. Sestavljajo ga violinist Volodja Balžalorsky, violončelist Damir Hamidulin in pianist Zoltan Peter. Trio deluje od oktobra 2000. Svoj mednarodni ugled je potrdil z izjemno uspešnimi nastopi na najpomembnejših festivalih po vsem svetu ter s koncerti v uglednih avditorijih, med drugim v dvorani Carnegie v New Yorku in v kulturnem centru The Forge v Londonu. Zasedba je na gostovanjih vedno izvajala tudi slovensko sodobno glasbo in tako prispevala k njeni mednarodni uveljavitvi. Na Festivalu Romanica Antiqua Laško se je trio tokrat predstavil prvič.

Značilnost festivala Romanica Antiqua je tudi, da med koncertna prizorišča vključuje tudi kulturne spomenike. V cerkvi sv. Martina v Laškem je tako 26. junija sledil koncert Celjskega godalnega orkestra. Slednji združuje ljubitelje glasbe, ki jim je skupna želja, da ob svojih poklicih, v katerih uspešno delujejo, izlijejo del svoje duše tudi z govornico glasbil. Orkester neprekinjeno deluje od leta 1945 in poleg rednih abonmajskih koncertov v Celju gostuje po domovini in tujini ter snema za različne radijske in TV-hiše. Od leta 1988 je umetniški vodja in dirigent Celjskega godalnega orkestra Nenad Firšt. Kot solista sta na tokratnem koncertu nastopila Urban Jerman (violina) in Vita Kovše (orgle). Orkester je izvedel dela Slavka Osterca, Johanna Sebastiana Bacha ter Wolfganga Amadeusa Mozarta.

Koncertni del festivala se je nadaljeval v Zgornji Rečici z recitalom klasične har-

monike. V cerkvi blaženega Antona Martina Slomška je z nastopom navdušil Dejan Kušer. In ker Festival Romanica Antiqua vedno postreže tudi s kakšnim presenečenjem, se je profesorju harmonike v celjski glasbeni šoli pri eni skladbi pridružila flavistka Tina Ostruh.

Ob koncertih tudi izobraževanje

Osrednje mesto na festivalu je bilo tudi letos namenjeno izobraževalnim vsebinam s poletno šolo godal in harmo-

nike. Poletne glasbene šole in delavnic so se udeležili učenci in dijaki osnovne in srednje stopnje glasbenega izobraževanja. Mentorji na letošnjem festivalu so bili profesorji Helfried Fister, Aleksandar Kuzmanovski in Dejan Kušer. Svoje novo pridobljeno znanje so udeleženci pokazali na sobotnem zaključnem koncertu v Glasbeni šoli Laško-Radeče.

Festival Romanica Antiqua Laško se je končal s sobotnim godalkanjem v Hotelu Špica. Godalkanje je namenjeno godalni igri, ki dopolnjuje in nadgrajuje znanje, pridobljeno v glasbeni šoli ali pri samoizobrazbi. Glavni mentor godalkanja je bil akademski in ljudski glasbenik Bojan Cvetrežnik, ustanovni član glasbene skupine Terrafolk. S strokovno sodelavko Barjo Drnovšek sta otroke popeljala v svet različnih glasbenih zvrsti in načinov učenja glasbe. Godalkarji so svoj program, poln glasbene navihanosti in istočasno resnosti, predstavili na lastnem koncertu. Temu je sledil večerni jam session (spontano muziciranje), ki so se mu lahko pridružili tudi obiskovalci.

Značilnost festivala Romanica Antiqua je tudi, da med koncertna prizorišča vključuje tudi kulturne spomenike.

V cerkvi blaženega Antona Martina Slomška v Zgornji Rečici je z nastopom navdušil harmonikar Dejan Kušer, ki se mu je pri eni skladbi pridružila flavistka Tina Ostruh. (Foto: KUD Romanika Laško)

Vlada potrdila sofinanciranje prizidka

LAŠKO – Vlada je v načrt razvojnih programov do leta 2027 uvrstila štiri nove projekte s področja zdravstva. Iz državnega proračuna bo tako sofinancirana tudi gradnja prizidka k Zdravstvenemu domu Laško.

Ocenjena vrednost naložbe znaša 5,34 milijona evrov z DDV. Urad za nadzor, kakovost in investicije v zdravstvo bo prispeval približno milijon evrov. Preostala sredstva bo v proračunu zagotovila Občina Laško, medtem ko bo medicinsko opremo plačal Zdravstveni dom Laško.

V novopridobljenih prostorih bodo v pritličju prostori nujne medicinske pomoči, zobozdravstvena ambulanta za otroke in odrasle. V prvem nadstropju bodo medicinski laboratoriji, zobozdravstveni laboratorij in prostori medicine dela, mansardni del zdravstvenega doma bo obsegal prostor patronažne službe, prostor centra za krepitev zdravja in prostor za fizioterapijo.

Del stavbe, ki je bil do zdaj namenjen zobozdravstveni dejavnosti, bo treba porušiti. Vse ambulate iz tega dela stavbe bodo začasno preseljene v prostore zdravstvenega doma. V času gradnje bo spremenjen tudi prometni režim, prestavljen je tudi vhod v dom, in sicer na drugo stran stavbe. Prizidek mora biti končan do konca prihodnjega leta. BA

Celje gostilo Slovenke in Slovence iz zamejstva in sveta

Rojakinje in rojaki, dobrodošli doma!

Krekov trg je bil v znamenju petja in plesa.

Minulo soboto je knežje mesto gostilo prireditev Dobrodošli doma, na kateri se je predstavilo približno 300 rojakinj in rojakov, ki živijo zunaj Slovenije. Na najštevilnejši tovrstni prireditvi v državi, ki je vsako leto v drugem slovenskem kraju, so se tudi letos Slovenke in Slovenci iz zamejstva in sveta predstavili s svojim raznolikim kulturnim programom. Na osrednjih prizoriščih v Celjskem domu in na Krekovem trgu so z nastopi, s knjigami in z razstavami privabili številne občane in druge obiskovalce, ki so lahko iz prve roke videli, kako izseljenci v tujini ohranjajo in negujejo slovensko besedo, pesem in kulturo.

SINTIJA JURIČ

Prireditvev Dobrodošli doma, ki so jo v Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu začeli organizirati že leta 2011, je tokrat osrednje prizorišče našla v Celju. Letošnje organizacijsko krmilo prireditve, ki se od leta 2019 izmenjuje med štirimi organizacijami, ki pokrivajo področje sodelovanja s Slovenci po svetu in v zamejstvu, je prevzelo Združenje Slovenska izseljenska matica, ki je k soorganizaciji povabilo tudi

celjsko občino. »Zelo smo se razveselili pobude Združenja Slovenska izseljenska matica, da letošnji dogodek organiziramo v našem mestu. Verjamem, da je Celje pravi kraj za organizacijo tako pomembnega dogodka,« je nekaj dni pred prireditvijo povedal celjski župan **Matija Kovač**.

Dva dni pred osrednjo prireditvijo se je spremljevalni program začel že v Ljubljani, v soboto se je v vsebinsko bogatem programu v Celju s

svojimi točkami predstavilo približno 300 rojakov in rojakinj iz zamejstva in sveta.

Knjige, filmi in tudi razstave

Ob Celjskem domu je bila v soboto za otroke organizirana 2-urna delavnica kamišibaj starodavne japonske umetnosti pripovedovanja zgodb ob menjevanju slik. V Mali dvorani Celjskega doma so bili na ogled film in predstavitev knjige Dalač od doma avtorja Dušana Tomažiča, predstavitev notne zbirke Preljubo veselje avtorja Vinka Glasnoviča in predstavitev knjige Zgodbe slovenskih izseljencev v sliki in besedi, 1. del, avtorja Janeza Roglja. Tam je bila tudi fotografska razstava Moj košček Slovenije – doma ali na tujem. »Gre za izbor fotografij z istoimenskega natečaja iz leta 2022 in prikazuje pester kolaž utrinkov, ki ponazarjajo, da Slovenci doma in v tujini najbolj navdušujeta narava in tradicija,«

»Pomembno je tudi, da se mi, ki živimo tukaj, zavedamo, da je kultura brezmejna in da smo ponosni, da jo naši rojaki ohranjajo po svetu, kjer živijo,« je povedala **Jasmina Ilič Draković**.

je povedala **Anamarija Rajk** iz Rafaelove družbe, ki je pomagala pri organizaciji tega dela programa.

V predverju sta bili na ogled še dve razstavi: Bodi v cvetju ... avtorice Stephanie Jakovac Bakaj iz Avstralije in V svetu domišljije slovenskih ilustratork iz zamejstva Katarine Kalc in Dunje Jogan. Tam je nastopila tudi MPS Fantje iz Društva Slovencev Kredarice iz Novega Sada.

Raznoliki nastopi na trgu

Osrednje dogajanje je v popoldanskih urah zajelo Krekov trg, kjer je s svojimi raznolikimi točkami nastopilo 12 folklornih in pevskih skupin ter posameznikov iz Nemčije, Hrvaške, Srbije, Makedonije, Bosne in Hercegovine ter tudi Argentine. »Vsako leto na dogodku nastopijo maturanti iz Argentine, ki obiskujejo sobotno šolo slovenskega jezika. Prav tako je iz Argentine zelo zanimiva

rokovska skupina Ostanki,« je povedal **Boštjan Kocmur** iz Izseljenskega društva Slovenija v svetu.

Prisotne so na Krekovem trgu pozdravili tudi predsednik Združenja Slovenska izseljenska matica dr. Boris Jesih, celjski župan Matija Kovač in podpredsednik Vlade RS in minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Matije Arčon. Celoten program sta povezovala Neža Prah Seničar in dr. Tomaž Simeninger. Ob koncu uradnega dela je na trgu množično zazvenela še Poletna noč, ki sta ji sledila zabava in ples ob glasbi zamejskega ansambla Aleksi Jercog & prijatelji.

»Kultura je brezmejna«

Tradicija srečevanja rojakov in rojakinj v Sloveniji sega do leta 1954, ko so v Združenju Slovenska izseljenska matica organizirali prvi izseljenski piknik. Tudi s prireditvijo Dobrodošli doma organizatorji

spodbujajo ohranjanje slovenske kulture in ustvarjajo priložnosti za stik s Slovenijo. »Pomembno je tudi, da se mi, ki živimo tukaj, zavedamo, da je kultura brezmejna in da smo ponosni, da jo naši rojaki ohranjajo po svetu, kjer živijo,« je izpostavila glavna tajnica združenja **Jasmina Ilič Draković**. Anamarija Rajk iz Rafaelove družbe je dodala: »Zavest, da zunaj meja Slovenije živi pol milijona Slovencev, je precej malo prisotna v slovenski zavesti. Na tem dogodku se lahko tako zavedamo, kakšno bogastvo gojijo ti Slovenci zunaj meja, in sami sebe vprašamo, ali smo tudi sami toliko ponosni, da smo Slovenci.«

Sobotna prireditev ni edini večji dogodek v Celju letos. Občina pomaga tudi pri organizaciji evropskega rokometnega prvenstva za moške, mlajše od 20 let, ki bo že v tem mesecu, in pri evropski razstavi psov, ki bo v septembru.

Foto: Nik Jarh

»Vsako leto na dogodku nastopijo maturanti iz Argentine, ki obiskujejo sobotno šolo slovenskega jezika,« je povedal **Boštjan Kocmur**.

Na ogled so bila tudi likovna dela.

Predstave so se številne skupine in posamezniki iz zamejstva in sveta.

Sprememba v omrežju

V celjski Galeriji sodobne umetnosti, ki je del tamkajšnjega Centra sodobnih umetnosti, bo od petka, 28. junija, na ogled razstava Sprememba v omrežju. Na njej se bo s šestimi instalacijami predstavilo šest umetnikov in umetnic. Slednji se s svojimi deli osredotočajo na resnost antropogenih vplivov na okolje ter nujnost odmika od prepričanja, da je človek najpomembnejše bitje na Zemlji s pravico izkoriščanja naravnih virov in živih bitij za lastne koristi. Razstava bo na ogled do 15. septembra 2024.

Na skupinski razstavi se bodo predstavili Miha Godec, Tamara Lašič Jurković, Peter Koštrun, Edina Muftić, Špela Petrič in Staš Vrenko. Kot pojasnjuje kustosinja Irena Čerčnik, razstava združuje šest instalacij, ki uporabljajo oblikovanje tovrstnih senzičnih, intenzivnih in sporočilno neposrednih okolij, ki zmorejo zaobjeti telo in občutenje kot orodje zgoščenega nagovarjanja o poglobljanju zavedanja o kritičnem stanju sveta, v katerem smo se znašli. Večina razstavljenih del je nastala v zadnjih treh letih.

V instalaciji Vegetariat: delo nič Petričeva rastline postavlja v vlogo človekovih zaveznikov in vira informacij, ki se znajdejo v medmrežju. Kot sled oziroma odtis se v telo gledalca vtisnejo tudi posnetki velikoformatnih fotografij v seriji Bridkost Petra Koštruna. Približani prizori ujetih in mrtvih insektov, izostreni na živo rumeni podlagi, delujejo kot zgovorna prispevka tega, kaj prinaša bližina človeka.

Miha Godec v svojem umetniškem ustvarjanju tematizira predvsem posledice človekovih vplivov na vodne ekosisteme. Edina Muftić se z instalacijo Botanica: Metagenomic Mapping in videoigro nanaša

na podnebne spremembe in nevarno spreminjanje arktičnega ekosistema. Okolje, v katerem sta bistveni gledalčeva telesna vpetost in izkušnja, je značilno tudi za zvočno instalacijo Shekana meditacija Tamare Lašič Jurković. Delo je vodena meditacija, ki namesto osredotočenosti na skrb zase izpostavi človeškemu očesu nevidno mikrobnost življenja. Na vedno bolj skrajno vremensko dogajanje spomni tudi instalacija Staša Vrenka, sestavljena iz projekcije elektronskega žarka in fosforescentnih objektov, ki lebdi v zatemnjenem prostoru ter v ritmu sprejemajo in oddajajo svetlobo.

Prihaja Pranger

Minuli torek se je v Ljubljani začel 21. Festival Pranger, festival kritike, prevoda in branja poezije, ki se bo ta četrtek preselil v Rogaško Slatino. Trije kritiki Luka Benedičič, Jelka Kernež Štrajn in Silvija Žnidar bodo tokrat obravnavali dela avtorjev Lare Božak, Miljane Cunta, Nine Dragičević, Tonje Jelen, Vesne Liponik, Ane Pepelnik, Primoža Reparja, Denisa Škofiča in Matjaža Zorca.

Kritične razprave, katerih namen je povedati mnenje dobronamerno v obraz, po drugi strani pa neustrašno premisliti o slišani kritiki, ki naj bo dobro utemeljena in vljudna, bo v Kulturnem centru Rogaška Slatina vodila Diana Pungerskič. Vrhunec festivala bo v petek, 5. julija, ko bo predsednik Društva slovenskih pisateljev Dušan Merc podelil Stritarjevo nagrado.

Festival ima po novem osveženo ime. Kot so pojasnili organizatorji, želi slednje še bolj poudariti njegove usmeritve – to so dostojanstvo in recepcija umetnosti ter nadklanovska in nadzorska odprtost.

TS

Vedno več postajališč za avtodome

Na potep s počitniško hiško na štirih kolesih

Potepanje po svetu z avtodomom je vedno bolj priljubljeno in za marsikoga postaja način življenja. Vedno več ljudi namreč vidi dom na kolesih kot vedno bolj privlačno alternativo bolj tradicionalnim počitnicam. Med njimi sta tudi zakonca Jazbinšek, ki sta na leto naokrog z avtodomom kar med 150 in 200 dnevi. Priljubljenost avtodomov je vidna tudi v naši neposredni okolici, vedno več je namreč parkirišč za avtodome, v naših krajih je najnovejši pod planinskim domom na Šmohorju.

JANŽE FRIC

Celjski mestni park je pred nekaj tedni gostil velikanski avtodom iz Poljske. (Foto: Nik Jarh)

Po podatkih mednarodne zveze proizvajalcev avtodomov je bilo lani po vsem svetu prodanih več kot pol milijona avtodomov, kar je 15 odstotkov več kot leta 2022. V Sloveniji je bilo lani prodanih 342 avtodomov, od tega 40 odstotkov predsta-

vljajo bivalni kombiji, so sporočili iz Avto-moto zveze Slovenije. Zato tudi ni presenetljivo, da se mreža parkirišč za avtodome neutrudno širi, če ostanemo pri primeru laške občine, tam so parkirišča za avtodome že na voljo pri Thermani, eno je

še pri Hotelu Špica. V načrtu občine je, da bi ga uredila tudi v Jurkloštru.

Celjska postajališča

Družba ZPO upravlja celjska postajališča za avtodome. Trenutno ima pod svojim okriljem tri postajališča,

dve v Celju (eno je v mestnem parku, drugo v Ulici XIV. divizije), tretje na Celjski koči. »Tisti, ki se ustavijo na naših postajališčih, lahko to storijo brezplačno, plačljiv je le priklop na elektriko in vodo,« so povedali v ZPO. To je tudi razlog, da ne beležijo obiska

na postajališčih. »Če se kakšen gost ne priklopi na elektriko in vodo, ni njegov obisk nikjer zabeležen,« so še dodali. Opozarjajo tudi, da se nemalokrat zgodi, da nepridipravi vlomijo v stebričke, v katerih sta elektrika in voda, ter ukradejo kovance.

Varno na poti

Avtodom ima v primerjavi z vožnjo osebnega avtomobila kar nekaj posebnosti. V Avto-moto zvezi Slovenije (AMZS) opozarjajo, da se moramo na počitnice z avtodomom ustrezno pripraviti. Priporočajo na primer trening varne vožnje, v AMZS so pripravili tudi nasvete, kako narediti vožnjo z avtodomom čim bolj varno.

»Največja težava je, ko vozniki, ki sicer vozijo osebni avto, le občasno sedejo za volan avtodoma. Ključno je zavedanje, da ima avtodom v primerjavi z osebnim avtomobilom zaradi svoje dolžine, širine in višine nekaj posebnosti, ki jih moramo pri vožnji upoštevati,« opozarja AMZS-inštruktor varne vožnje **Tomaž Farčnik**.

Hiša na štirih kolesih

Opozoril je, da avtodom počitniška hiša na štirih kolesih postane šele takrat, ko je parkiran. »Med vožnjo avtodoma ne ležimo na postelji, ampak sedimo in smo privezani z varnostnimi pasovi, tako kot med vožnjo v osebnem avtomobilu,« je poudaril.

Tistim, ki si avtodom izposodijo za krajši čas in imajo v mislih le, kako ga bodo čim bolj izkoristili, Farčnik svetuje, naj si vzamejo čas, da se spoznajo z vozilom in ga preizkusijo, preden se z njim odpravijo na pot. Med drugim morajo paziti, da sta tovor in oprema pravilno naložena ter da avtodoma ne preobremeni. Nujna je tudi previdnost

»Med vožnjo avtodoma ne ležimo na postelji, ampak sedimo in smo privezani z varnostnimi pasovi, tako kot med vožnjo v osebnem avtomobilu,« je poudaril Farčnik.

pri vožnji po klancih navzdol, je opozoril.

Tarča vlomov

Tudi na avtodome prežijo nepridipravi. Pri nas je sicer težko ugotoviti dejansko število vlomov v avtodome, saj te vlome, kot je povedala **Milena Trbulin** iz Policijske uprave Celje, beležijo skupaj z vlomi v vsa druga vozila. V nekaterih območjih Italije, Francije in Španije so med drugim tuji varnostni organi poročali o vlomih z uporabo uspavalnih plinov. Ti vlomi so se zgodili predvsem na velikih parkiriščih s tovarnjaki na omrežju avtocest.

V Sloveniji tovrstnih primerov policisti niso zaznali,

je povedal **Matjaž Leskovar** iz Generalne policijske uprave. Odsvetuje prenočitve na velikih avtocestnih postajališčih in poudarja, da je pred odhodom na počitnice z avtodomi treba načrtovati postanke, predvsem nočitve. Svetuje uporabo namenskih postajališč za avtodome, pri postankih zunaj teh pa splošno previdnost. Sicer pa tudi za vožnjo avtodomov za voznike veljajo splošna pravila in priporočila ter upoštevanje cestnoprometnih predpisov.

Prebrisani nepridipravi

Tatovi radi posežejo po električnih kolesih, zato se naložba v kakovostno klju-

čavnico hitro povrne. »Če je prostor, potem kolesa shranite v prtljažnem prostoru,« med drugim svetuje urednik portala avtokampi.si **Klemen Hren**. Pred odhodom na pot svetuje tudi fotografiranje dokumentov vozila in osebnih izkaznic.

Izpostavil je tudi nekaj trikov, ki jih uporabljajo nepridipravi, od predrtih pnevmatik do lažnih okvar vozila, za kar predhodno poskrbijo na semaforju ali parkirišču, nato »prijazno priskočijo na pomoč« in vmes še malo pogledajo za denarnicami in torbicami, uredijo lokalno avtoveleko in prijatelja mehanika, ki na roko izstavi visok račun.

V Javni agenciji RS za varnost prometa vsem voznikom bivalnih vozil svetujejo, naj pred uporabo opravijo daljšo preizkusno vožnjo z osebo, ki ima več izkušenj z vožnjo večjih vozil. Sicer pa tudi oni priporočajo trening varne vožnje.

»Naše priporočilo je, naj za kondicijsko vožnjo v prometu najamejo učitelja vožnje in opravijo tem vozilom namenjen trening varne vožnje. Najprimernejše bi bilo, da se vsak uporabnik bivalnega vozila usposobi in opravi vozniški izpit vsaj kategorije C1 in se usposobi za vožnjo večjih in težjih motornih vozil,« je dejal vodja sektorja za vozniške izpite pri agenciji **Robert Gril**.

JF, STA, foto: Andraž Purg

Tako je videti stebriček, s katerim avtodom priklopimo na elektriko in vodo. Ta dva sta popolnoma nova na Šmohorju.

Vedno bolj razvejani mreži postajališč za avtodome se je pred kratkim pridružilo še tisto pod planinsko kočo na Šmohorju.

Foto:
osebni
arhiv

Avtodom je njun dom več kot polovico leta

Zakonca Jazbinšek iz Tabora že od nekdaj prisegata na kampiranje. Najprej je bil to šotor za dva, po rojstvu otrok sta ga nadomestila z družinskim. Sledili sta prikolica brako in nekoliko kasneje še prava počitniška prikolica. Zdaj je že lep čas njun drugi dom avtodom. Z njim sta v desetih letih prevozila približno 170 tisoč kilometrov.

V njem na leto v povprečju preživita od 150 do 200 dni, zagotovo bi bilo teh dni še več, če ju z daljšega potovanja ne bi gnala domov želja po objemu njunih treh vnukov. »Pred dvanajstimi leti sva se upokojila, otroka sta si ustvarila svoji družini in domova ter ostala sva sama v veliki hiši in s precejšnjo ohišnico, ki je od naju zahtevala precej časa. Soglasno

sva sprejela odločitev, da bova kupila avtodom, hišo prodala, se preselila v stanovanje ter jo mahnila malce po svetu,« pripoveduje Vilko Jazbinšek, ki se ga mnogi spominjate kot nekdanjega taborskega župana. Da je bila nujna odločitev še lažja, so bili razlog njuni prijatelji, ki prav tako prisegajo na potovanje z avtodomi. V njihovi družbi že desetletje vsako leto opravijo kakšno daljše potovanje po Evropi. »Skupaj ali posamično obiskujemo različne destinacije, prijazne avtodomarjem. Naš gospodar nista ne čas ne letno obdobje, cilje prilagajamo le vremenskim razmeram.«

Tudi na smučanje

Zelo jima ustrezajo zimske temperature na Iberskem

»Soglasno sva sprejela odločitev, da bova kupila avtodom, hišo prodala, se preselila v stanovanje ter jo mahnila malce po svetu,« pripoveduje Vilko Jazbinšek.

polotoku, ki znašajo od 18 do 22 stopinj Celzija, občasno tudi več, saj zelo rada kolesarita. Tako kot številni drugi slovenski avtodomarji sta zato pred tremi leti v Portugalsko in Španijo odpotovala za daljše obdobje. »Toda mobilna aplikacija Viber ne more nadomestiti objema vnuka, zato sva jo ucvrla proti domu »že« po mesecu in pol. Veseli naju, da sta tudi devetletni vnuk in petletna vnukinja zelo rada gosta v najini hišici na kolesih, saj ju večkrat gostiva kje ob morski obali ali pod planškimi skakalnicami. Če nama bo zdravje služilo, tudi v prihodnje ne bova sama, saj imava tudi vnukinjo, staro šele osem mesecev,« še dodaja Jazbinšek.

V Dalmaciji pričakata prihod jeseni

Čeprav zakonca Jazbinšek zelo rada smučata in se za nekaj dni z avtodomom opravita tudi pozimi na to-

vrstno rekreacijo, v prvi vrsti prisegata na toplejše kraje. »Ker sva ljubitelja toplote, sva največ v srednji in južni Evropi. Dvakrat sva bila na Siciliji, dvakrat sva obiskala italijanski škorenj (Apulija, Kalabrija), enkrat sva obiskala posebej Toskano in Sardinijo. Na najinem seznamu daljših potovanj sta tudi Grčija in večkrat Albanija. Na poti od tam si vedno zelo rada več časa vzameva za spoznavanje Bosne, saj je v njej poleg čudovite narave združen sedanji in pretekli čas. Žal je v tem tudi veliko tragike. Najina stalna poznopoletna destinacija so Hrvaška in njena Pelješac ter Korčula, kjer vsako leto pričakava prihod jeseni.«

Nekoč najela šotor

To je tudi čas za obujanje spominov na začetke dopustovanja pod milim nebom. »Z ženo Inko sva že od daljnega leta 1973 – kot fant in dekle, jaz že študent, ona srednješolka – proste poletne

OB ROBU

Ko je cel svet domače dvorišče

V popandemičnem času, ko je delo od doma vedno bolj priljubljeno in pogosto, nakupi na spletu skoraj pogostejši od nakupov v živo, druženje pa vedno bolj omejeno na družbena omrežja, je način življenja, ki ga »obljubljajo« avtodomi, vedno bolj privlačen.

Življenje sodobnega nomada, ki vsako noč preživi na drugem kraju, vsekakor zveni romantično, še posebej za tiste, ki čutijo, da sta jim domača hiša ali dvorišče pred blokom premajhna. Čeprav pregovorno slovensko zapečkarstvo tudi pri avtodomu ostaja, saj skoraj dobesedno dom peljemo s seboj. Tudi če le manjšo različico. Še vedno imamo svojo kuhinjo, svojo posteljo in ko raztegnemo tendo ter pod njo nastavimo mizo in nekaj stolov, še svojo teraso. Z avtodomom peljemo košček topline doma v svet.

Star slovenski pregovor pravi: povsod je lepo, a doma je najlepše. Za avtodomarje, še posebej tiste najbolj nomadske, ki več časa prebijejo na cesti kot na naslovu stalnega prebivališča, je torej najlepše povsod, saj dom peljejo s seboj. Spalnica ostaja ista, le razgled skozi okno se spreminja.

JANŽE FRIC

Vilko Jazbinšek: »Naš gospodar nista ne čas ne letno obdobje, cilje prilagajamo le vremenskim razmeram.«

dni kampirala ob morju. Ker sva običajno počitniško delala vse poletje, je bilo prostih dni bolj malo. Prvič sva kampirala tako, da sva si najela manjši šotor pri počitniški agenciji Popotnik iz Celja. S počitniškim delom sva že naslednje leto zaslužila lastno opremo za kampiranje. Ker še nisva imela lastnega avta, sva na dopustovanje potovala običajno z vlakom ali avtobusom.«

Potovanja z avtodomom so jima po njunih besedah dala veliko spoznanje, kako

je širna Evropa pravzaprav »zgoščena« na tem majhnem prostoru, ki se imenuje Slovenija. »Pravzaprav se ne morem spomniti, česa nimamo doma, kar sva videla po svetu. Zato bova v prihodnje, če nama bo služilo zdravje, še več časa posvečala spoznavanju naše lepe domovine, ki sicer z dejavno gradnjo postajališč v skoraj vsaki lokalni skupnosti postaja vedno bolj prijazna avtodomarska destinacija,« ob koncu še dodaja Vilko Jazbinšek.

ŠO

Kako razpredena je mreža postajališč?

Pretekli mesec je deseto obletnico praznovala Mreža postajališč za avtodome po Sloveniji. Nosilec projekta je Občina Mirna, njegov namen pa je vzpostaviti mrežo postajališč za avtodome po Sloveniji, s katero se želijo v povezavi z lokalno turistično ponudbo skozi oči popotnika z avtodomom enotno predstavljati na evropskem turističnem trgu.

»V projekt so vključene slovenske občine, ki se zavedajo, da je popotnik z avtodomom dobrodošel gost. Tiste, ki so mu pripravljene ponuditi kraj, na katerem se lahko ustavi, si odpočije in raziskuje ter se ob tem na njem počuti varno, prijetno in dobrodošlo,« so povedali v Občini Mirna. Takšnih krajev je v občinah v mreži trenutno več kot 150. Od naših iz savinjske regije so v mrežo vključene občine Braslovče, Celje, Kozje, Polzela, Prebold, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Velenje, Vitanje, Zreče in Žalec.

Različni tipi postajališč

V mreži ločijo tri različne tipe, ki se razlikujejo po opremljenosti, torej možnosti oskrbe z vodo, elektriko, s praznjenjem sivih vod, po dostopnosti do sanitarij in podobno. Prvi tip so parkirišča, kjer je mogoč krajši postanek, ni pa možnosti oskrbe in raziskovanja okolice. Drugi tip so počivališča, kjer je na voljo delna oskrba oziroma oskrba po dogovoru, mogoče je tudi prenočiti. Tretji tip so postajališča, kjer je na voljo popolna oskrba. Ta tip je tudi dobro izhodišče za raziskovanje.

Vedno večje povpraševanje avtodomarjev

»Avtodomarjev je vedno več in od lokalnih skupnosti oziroma občin je odvisno, kako in kje jih bomo sprejeli. Od nas je torej odvisno, ali jim bomo omogočili ne samo varen postanek, ampak tudi pri-

ložnosti za doživetja. Če tega ne naredimo mi, bo kdo drug. V zadnjih desetih letih smo spodbudili številne razprave o tem, zato verjamem, da je Slovenija popotnikom z avtodomi tudi zaradi naše mreže vedno bolj prijazna,« pravi vodja mreže in župan nosilne občine Dušan Skerbiš.

Koordinatorica Petra Krnc Laznik dodaja: »Prepričani smo, da smo s svojo idejo v vseh slovenskih občinah posredno predstavili tudi želje in pričakovanja avtodomarjev na eni strani, a tudi priložnosti, ki jih ta segment turizma prinaša predvsem v manjše lokalne skupnosti, na drugi strani. Če se popotnik z avtodomom počuti varno, dobrodošlo, bo z veseljem raziskoval kulinarčne, kulturno-zgodovinske, naravne ter druge znamenitosti in bo svoja doživetja delil z drugimi.«

Obisk postajališč v mreži

Evidenco obiska po posameznih postajališčih opravljajo upravniki, ti določajo tudi druge pogoje uporabe, vključno s ceno. Pri tem v mreži opozarjajo, da je avtodomar gost, zato mora spoštovati in odgovorno uporabljati infrastrukturo, hkrati naj bi bila cena za uporabo korektna.

»Kolikor imamo informacij s terena, so obiskovalci tako popotniki iz Slovenije kot tuji. Med pandemijo je bilo seveda največ Slovencev, ki se ob koncih tedna vračajo, zdaj se ustavljajo tuji. Obisk je odvisen od kraja. Ponekod se ustavijo za več kot eno noč, drugje samo prespijo in nadaljujejo pot. Zagotovo je največji obisk v turistično prepoznavnih občinah, kot so npr. Koper, Celje in Žalec, dobro so obiskani kraji v bližini vode, npr. Markovci, Mirna, Kostanjevica na Krki. Priljubljene so tudi tiste, ki nudijo dejaven oddih. To so na primer Zreče, Slovenj Gradec in Kranjska Gora,« je povedala Petra Krnc Laznik in dodala, da je vedno več obiska tudi na podeželju, v krajih, kjer ni velikih hotelov in kampov, so pa turistične kmetije, vinotoči in podobno.

JF

Previdno pred najemom!

Kot pri večini stvari moramo biti tudi pri najemu previdni. Na kaj je pametno biti pozoren pred sklenitvijo najema, kaj je dobro vprašati in kako je pametno ravnati na potovanju in ob oddaji vozila?

V Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) svetujejo, naj se o najemu in pogojih najemniki pozanimajo pri čim več ponudnikih. Vozilo naj si pred prevzemom dobro ogledajo. Če je cena nizka, v ZPS svetujejo, naj najemniki vseeno preverijo ohranjenost avtodoma. Pomembno je tudi, da se pred najemom seznani s pogoji najema. Najemniki morajo tudi preveriti, kako je z asistenco v primeru nezgode in z varščino, ki jo mora

najemnik plačati pred najemom. Preverijo naj tudi, ali imajo dnevno omejeno količino kilometrov, ki jih lahko prevozijo.

Čeprav so avtodomi zanimiva alternativa bolj tradicionalnega dopustovanja, niso primerni za preživljanje dopusta na enem mestu – udobje je manjše kot v prikolicah ali mobilni hišici, vse skupaj je tudi dražje. »Pred najemom je treba biti nadvse previden, saj lahko na eni strani privarčujemo kar precej denarja, na drugi strani pa se lahko opečemo z visokimi doplačili. Vsekakor je treba pri izbiri upoštevati tudi resnost ponudnika, kakovost njegovih avtodomov in način reševanja morebitnih težav na poti,« opozarjajo v Zvezi potrošnikov Slovenije.

»Avtodomarski turizem predstavlja priložnost predvsem za manjše ponudnike, ki lahko svojo ponudbo individualizirajo, za ureditev postajališča pa ne potrebujejo velikega finančnega vložka,« je poudarila Petra Krnc Laznik.

Primerjava cen nekaterih postajališč pri nas			
Postajališče	Cena	Cena ene kWh	Cena vode
Celje – mestni park	Brezplačno	0,5 EUR	8 l = 0,1 EUR oz. 160 l = 2 EUR
Žalec – Vrbje	10 EUR*	0,5 EUR	100 l = 0,5 EUR
Polzela – Ločica	8 EUR	0,5 EUR	100 l = 0,5 EUR
Prebold	Brezplačno	0,5 EUR	10 l = 0,1 EUR
Rogla	30 EUR**	1,5 EUR	100 l = 2 EUR
*Uporabniki postajališča so pri tem upravičeni do nekaj ugodnosti. **Cena za 24 h parkiranja avtodoma vključuje tudi 10 kWh elektrike.			

Ciljajo predvsem tujce

Prevaranti tudi na avtocesti

S poletjem se začnejo turistično in prometno najbolj obremenjeni meseci. Pot na dopust se zaradi okvare vozila lahko nepričakovano zaplete. V Darsu so zaznali, da na avtocestnem omrežju patrolirajo avtovleke, ki niso njihovi pogodbeni partnerji in lahko do okvarjenega vozila prispejo pred vzdrževalci, cestninskim nadzorom ali policijo. V Policijski upravi Celje so za te primere lani na celjsko okrožno tožilstvo podali eno kazensko ovadbo in dve priporočili, nekaj prijav so prejeli tudi že letos. V Darsu so za voznike pripravili priporočila, kako ravnati, če se jim pokvari vozilo in obstanejo na avtocesti ali hitri cesti.

JANŽE FRIC

Prevaranti na slovenskih cestah voznikom, večinoma tujcem, ki običajno na cestah zaradi pokvarjenega vozila, najprej ponudijo ugodno avtovečno pomoč, potem jim izstavijo zelo visok račun. Zneski naj bi v nekaterih primerih presegali pet tisoč evrov. Tisti, ki računov niso mogli plačati, naj bi ostali brez svojih vozil.

Darsovi pogodbeni izvajalci odvoza vozil so storitve dolžni zagotavljati 24 ur na dan vseh 365 dni v letu. Odzivni čas od trenutka, ko izvajalec prejme klic dežurne službe avtocestne baze Dars, do prihoda izvajalca na kraj dogodka je določen – 45 minut za vozila do 3.500 kg največje dovoljene mase in do 60 minut za težja vozila. Izjema je predor Karavanke, za katerega veljajo posebni odzivni časi, in sicer 25 minut tako

za vozila do 3.500 kg kot za vozila nad to maso.

Ravnanje v primeru okvare

»V primeru okvare vozila najprej poskrbite za svojo varnost in varnost potnikov. Vključite smerne utripalke, vsi potniki naj si nadenejo varnostni odsevni jopič, za vozilom na primerni razdalji postavite varnostni trikotnik

Če imate sklenjeno ustrezno zavarovanje, lahko povračilo stroškov uveljavljate pri svoji zavarovalnici.

ter se umaknete na varno, najboljše za varnostno jekleno ograjo. V predoru se umaknite v smeri uvoza, nikoli naprej. Potem pokličite številko 1970, kjer boste dobili vsa

Na avtocestah patrolirajo lažne vlečne službe.

nadaljnja navodila. Na kraj dogodka bodo prišli vzdrževalci Darsa in zavarovali kraj dogodka,« so osnovne na-

bo vaše okvarjeno vozilo odstranila pogodbeni avtovleka iz Darsa. Če imate sklenjeno ustrezno zavarovanje, lahko povračilo stroškov uveljavljate pri svoji zavarovalnici.

Če obstanete na odstavnem pasu, v odstavni niši ali na počivališču, lahko pokličete svojo asistenco ali uporabite storitve pogodbenih partnerjev Darsa. Vsa navodila prejmete ob klicu na številko 1970. Ob tem uporabnike opozarjajo, naj v primeru ak-

Tovorna vozila nad 3,5 tone lahko z avtoceste ali hitre ceste odpelje le pogodbeni avtovleka iz Darsa.

tiviranja lastne asistencije ob prihodu vozila za avtovleko preverijo resničnost podatkov, saj se lahko pojavijo tudi nepooblaščenca vozila za avtovleko, ki na kraj dogodka niso bila napotena in lahko za storitve izdajo visok račun. Foto: arhiv NT/Andraž Purg

V primeru okvare vozila na avtocesti delavci Darsa zavarujejo območje.

Nedovoljeno čez mejo?

Policisti Postaje prometne policije Celje so v petek popoldne na avtocestnem izvozu Arja vas zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo ustavili nemškega voznika osebnega vozila. V vozilu so bili štirje državljani Turčije, ki so na nedovoljen način vstopili v Slovenijo. Vsi štirje so zaprosili za mednarodno zaščito. Nemškemu državljanu so zaradi prehitre vožnje izdali plačilni nalog, zaradi suma storitve kaznivnega dejanja nedovoljenega prehoda čez državno mejo so ga tudi kazensko ovadili.

Previdno z e-skirojem

Prometna nesreča s hudimi poškodbami se je zgodila v ponedeljek dopoldne v Šmarjeti, kjer je zaradi vožnje z neprilagojeno hitrostjo padel voznik e-skiroja in se huje poškodoval. Ti skiroji so vedno bolj priljubljeni, njihovi vozniki so za razliko od pešcev in kolesarjev razmeroma novi udeleženci v prometu.

E-skiroji so tihi, imajo majhno silhueto, zato jih drugi udeleženci v prometu lažje spregledajo. Hkrati so v primerjavi s kolesom tudi manj stabilni, zato se lahko hitro zgodi nesreča, kot je omenjena zgoraj.

Nasveti policistov in pravila

Na policiji so izpostavili nekaj najpomembnejših pogojev za vožnjo z e-skirojem. Vozniki e-skiroja morajo imeti do dopolnjenega 18. leta med vožnjo ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Vozijo naj po kolesarskih površinah. Kjer teh prometnih površin ni ali niso prevozne, smejo voziti ob desnem robu smernega vozišča ceste v naselju, kjer je najvišja dovoljena hitrost vožnje omejena do 50 km/h. Vozniki e-skirojev smejo voziti tudi v območju za pešce, vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev. Način in hitrost svojega gibanja morajo prilagoditi razmeram v prometu, njihova hitrost ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se lahko gibljejo pešci.

Tako kot druga motorna vozila morajo biti tudi e-skiroji ponoči in ob zmanjšani vidljivosti ustrezno označeni z lučmi in odsevniki. Na sprednji strani morajo imeti žaromet za osvetljevanje ceste, ki oddaja belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijsko svetilko, ki oddaja rdečo svetlobo, in rdeč odsevnik. Na obeh straneh morajo imeti rumene ali oranžne bočne odsevnike.

Na e-skiroju je prepovedano prevažati druge osebe. Prevoz je izjemoma dovoljen, če je proizvajalec to predvidel, a osebe lahko prevaža le polnoletna oseba. E-skiroje smejo voziti otroci od dopolnjenega 12. do 14. leta, če imajo pri sebi kolesarsko izkaznico, in osebe, starejše od 14 let.

Dovoljena so samo vozila, ki lahko peljejo do 25 km/h. Uporaba lahkih motornih vozil, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 25 km/h ali so širša od 80 cm, lahkih motornih vozil brez krmila in miniaturnih motornih vozil v cestnem prometu ni dovoljena, prav tako ni dovoljeno med vožnjo uporabljati mobilnih telefonov oziroma početi česarkoli, kar bi zmanjševalo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje v cestnem prometu.

Na e-skiroju moramo biti na druge udeležence še bolj pozorni. E-skiroji so zaradi električnega pogona zelo tiha vozila, zato jih pešci običajno slišijo šele takrat, ko so že skoraj v njihovi neposredni bližini. Zato morajo biti vozniki e-skirojev med vožnjo toliko bolj pozorni na ravnanje in gibanje drugih udeležencev v cestnem prometu, predvsem najranljivejših.

Policisti opozarjajo tudi pred tatvinami. Da bi preprečili tatvine teh ne ravno poceni prevoznih sredstev, lastnike e-skirojev opozarjajo na samozaščitno ravnanje, kot sta parkiranje na za to namenjenih mestih in zaklepanje.

Na e-skiroju je prepovedano prevažati druge osebe, razen če je proizvajalec to predvidel. (Foto: Pixabay)

Naši nogometaši dvignjenih glav po izpadu v osmini finala EP

Štirje sami pred portugalskim vratarjem ...

V 115. minuti se je za nekaj trenutkov ustavil čas. Bili smo na nogah, srca so skoraj izskočila iz prsi, Beni Šeško iz Radeč je bil sam pred portugalskim vratarjem. Ni mu ga uspelo premagati. Dvanajest minut prej je italijanski sodnik Orsato poklonil enajstmetrovko Portugalcem.

DEAN ŠUSTER

Žogo je na beli krogec postavil Ronaldo, njegov strel je Jan Oblak obranil. Že takrat smo skakali.

V idealni enajsterici

Po 120 minutah ni bilo golov, enajstmetrovke so zapravili Josip Iličić, Jure Balkovec in Vojničan Benjamin Verbič, tekmeči niti ene. Za članom Celja **Žanom Karničnikom** je odlično prvenstvo. Španski časnik Marca ga je uvrstil celo v idealno enajsterico

skupinskega dela. »To pomeni, da pač na tem prvenstvu kažem dobre predstave, in vsekakor sem lahko zadovoljen in ponosen,« je priznal odličen igralec na desnem bočnem položaju. »Zdaj nas čakajo Portugalci in mislim, da je vse mogoče,« je pred osmino finala povedal Karničnik, ki je imel deloma prav. O njem je govoril celo srbski predsednik Aleksandar Vučić, češ da je Srbom dal gol igralec Celja, ki mesečno pre-

Žan Karničnik med veseljem po zadetku na tekmi s Srbijo

Španski časnik Marca je Žana Karničnika uvrstil celo v idealno enajsterico skupinskega dela. »To pomeni, da pač na tem prvenstvu kažem dobre predstave, in vsekakor sem lahko zadovoljen in ponosen,« je priznal odličen igralec na desnem bočnem položaju.

jema 5 tisoč evrov. Vučić se je glede Karničnikove plače krepko uštel.

Še šest dni

Ali bo Celje lahko zadržalo 29-letnega reprezentanta? Že v sredo bo v Estoniji prvi obračun uvodnega kroga kvalifikacij za ligo prvakov. Povratni obračun bo v Celju v torek, 16. julija. Ekipo je najprej okrepil 21-letni litovski reprezentant Armandas Kučis. Svojo pot je začel pri domačem Panevezisu, ob

vmesnem postanku pri Ekranasu se je pri osemnajstih letih podal v tujino, okreplil je švedski Kalmar FF. Sledilo je kaljenje pri švedskih klubih v nižjih ligah. Julija lani se je vrnil v domovino in si nadel dres FK Kauno Žalgiris. 194 centimetrov visok napadalec je za izbrano vrsto Litve prvič zaigral že pri 18 letih. 26-letni branilec Matija Kavčič je s klubom sklenil triletno pogodbo. V prejšnji sezoni je zbral največ podaj za zadetke v 1. slovenski ligi.

V januarju je bil del članske reprezentance, ki je odigrala tekmo z ZDA: »Zdaj sem v klubu, ki se bo vsako sezono odkrito bojeval za naslov državnega prvaka.« Ob vseh napovedih zvonečih okrepitev je vodstvo kluba nazadnje pripeljalo igralca iz 3. hrvatske lige. V Amsterdamu rojeni Jahnoah Markelo se je pri desetih letih pridružil sloviti akademiji Ajaxa. 21-letni krilni napadalec je bil nazadnje član Kustošije.

Foto: arhiv NK Celje

Štore v znamenju tenisa

V ponedeljek se je na peščenih igriščih v Štorah začel turnir serije WTT z nagradnim skladom 15 tisoč dolarjev.

Finalni obračun bo v nedeljo. Župan **Miran Jurkošek** je dejal: »Mislim, da so Štore najmanjša občina, ki organizira tovrstni turnir.« Direktor turnirja je **Andrej Hrastnik** iz Športnega društva Kovinar. »Lani smo pridobili izkušnje, letos smo se trudili za še višjo organizacijsko raven,« je povedal.

20-letni Celjan **Lun Obrul** študira v ZDA, nastop na turnirju pa mu je preprečila poškodba palca desne roke: »Na

Z leve sedijo Lun Obrul, Andrej Hrastnik in Miran Jurkošek. (Foto: DŠ)

turnirju v Celju sem dobil priložnost igrati v glavnem delu. Uspelo mi je premagati češkega tekmeca in osvojiti prvo točko na lestvici ATP. Dokazal sem, da napredujem. Lepo se je bilo

vrniti v celjski mestni park, v katerem sem vabil v celotnem otroštvu in delu mladosti.«

Tilen Kovač je v torek še čakal na ime tekmeca iz kvalifikacij. DŠ

Predstavitev paraolimpijskih športov

Silva Razlag je prvine kegljanja predstavljala na celjskem kegljišču. (Foto: Drago Perko)

Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenski paraolimpijski komite je od četrтка do nedelje v Laškem v Thermani in bližnjih športnih dvoranh organizirala šesti Paraolimpijski tabor za družine.

Na njem je 46 udeležencev spoznavalo paraolimpijske športe. Za vse zbrane, otroke in starše, so pripravili zanimiva predavanja in delavnice ter seveda srečanje s parašportnikom. Paraatletiko je predstavil Janez Hudej. Selektorica reprezentance v dvoranskem balinanju Maja Bobnar je s svojo ekipo mlade seznanila z igranjem boccie. Polygon za slepe sta izvedla Roman Kejžar in slepi tekač Robi Kogovšek. Igrali so tudi hokej na električnih vozičkih, predstavila sta ga Andraž Velušček in Matjaž Bartol. Peter Zidar, tudi dvakratni svetovni prvak ekipno in posamezno, je s svojo ekipo predstavil showdown, različico namiznega tenisa za slepe in slabovidne. Na kegljišču v Celju je s prvinami kegljanja seznanjala dolgoletna trenerka Silva Razlag. V Laškem je udeležence obiskal Darko Đurić, nekdanji evropski in svetovni prvak v plavanju in tudi udeleženec paraolimpijskih iger. Udeleženci tabora so lahko spremljali tudi košarkarsko tekmo, saj se v Laškem na EP pripravlja slovenska reprezentanca v košarki na vozičkih. DŠ

V SPOMIN

Franc Kovačič
(1938–2024)

Umrli je najpomembnejši predstavnik celjske odbojke. Pred štirimi desetletji je s somišljeniki ustanovil Odbojarski klub Celje. Bil je prvi predsednik društva. A obenem je bil izjemno zagnan trener. Deklice so odraščale in se kalile, zrasle so v dekleta. V večini so bile še najstnice, ko so si z odlično uvrstitvijo v republiški ligi izbojevale kvalifikacije za nastop v 2. jugoslovanski ligi.

Kvalifikacijski turnir je bil v Poreču, »Franček« je poskrbel za vse. V celjski odpravi so bili tudi trije izkušeni odbojkarji, ki so pomagali vsak na svoj način. Celjske odbojkarice so uresničile cilje. Kovačič je kasneje prepustil predsedniški položaj, tudi prvi trener ni bil več, ostal pa je pomočnik. In leta 1994 je sledil višek. Celjski ženski odbojarski klub je postal državni prvak. V nepozabni bitki v mariborski dvorani Tabor so Polona Pihler, Iris Ristič, Branka Koprivica, Špela Krebs, Suzana Živković, Regina Terbut, Simona Kovačič, Biljana Šikman ob pomoči Barbare Kislinger ter Olge Tolmačove in Tatjane Kibirjeve sklatile z vrha do tedaj nedotakljivo ekipo Branika. Franc je na parket prinesel steklenico s penino.

Med šampionkami je bila tudi njegova hči Simona. Sin Danilo je bil rokometaš, igral je za kadetsko in mladinsko republiško reprezentanco, zdaj je trener. Franc Kovačič se je rodil 8. avgusta 1938 v majhni vasi Gomila pri Kogu v Prekiji kot šesti otrok v družini. Po končanem šolanju v Mariboru se je odpravil v Celje, kjer se je najprej zaposlil v tovarni Emo, kasneje pa še v Aeru. Z ženo Francko sta nekaj let živela v Laškem, leta 1969 se je družina preselila v Celje. Franc ni dolgo igral odbojke, kajti pestile so ga težave s hrbtenico. V vlogah trenerja in predsednika je bil odličen. Znal je biti strog, a igralke so mu hvaležne za vsak trenutek. Imel je jekleno voljo. Bil je preudaren, slutil je, da preveč igalskih okrepitev in sodelovanje kluba v različnih mednarodnih ligah prinaša nevarnost, na kar je pravočasno opozarjal.

DEAN ŠUSTER

Pintarju nov mandat v FIS

V Reykjaviku je bil kongres Mednarodne smučarske organizacije (FIS), na katerem so **Rajku Pintarju**, predsedniku organizacijskega odbora tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih za ženske na Ljubnem, ponovno podelili dveletni mandat kot predstavniku Slovenije.

Pintar bo deloval v odboru, ki se ukvarja s smučarskimi skoki ter z mladinskimi in otroškimi vprašanji. S svojimi ravnateljskimi in organizacijskimi izkušnjami si bo še naprej prizadeval najti sodobne načine, kako čim več mladih vključiti v zimске športe in še posebej v smučarske skoke. Tudi za ljubenske organizatorje svetovnega pokala v smučarskih skokih za ženske je to pomembna novica, saj bodo tako imeli možnost neposredno ustvarjati dogajanje v svetu smučarskih skokov na globalni ravni ter bodo hkrati seznanjeni s prvovrstnimi informacijami iz sveta smučarskega športa. DŠ

Uspešni nastopi Kladivarjevih atletov na državnem prvenstvu v Celju

Prenovljena steza uspešno prestala krst

V Celju je bilo na prenovljeni stezi državno prvenstvo v atletiki za člane in članice. Predstavniki Atletskega društva Kladivar Celje niso razočarali. Prav nasprotno, nekateri so celo navdušili. »50 let je minilo od tedaj, ko smo v Celju prvi v Sloveniji dobili tartansko stezo. Že dvakrat smo jo zamenjali. Prav lepo se danes počutim na celjskem stadionu. V imenu društva se zahvaljujem vsem, ki so nam pomagali, še zlasti Mestni občini Celje,« je govoril predsednik Kladivarja Stane Rozman.

DEAN ŠUSTER

Predsednik Atletske zveze Slovenije je **Primož Feguš**: »Veseli me, da je državno prvenstvo v mojem domačem kraju. To si je Celje zaslužilo. Upam, da bo slovenskih atletov in atletinj v Parizu toliko, kot jih je bilo na svetovnem prvenstvu v Budimpešti.«

Priznanje Petru Drofeniku

Med uradnim odprtjem je nato besedo prevzel celjski župan **Matija Kovač**: »Atletsko društvo Kladivar, ki dolgo beleži odlične rezultate, si zasluži novo, kakovostno stezo. Zasluži si jo tudi kultni stadion in zaslužio si jo tudi vsi mladi športniki, ki bodo vadili na njej.« Potem je Kovač podelil županovo nagrado: »Peter Drofenik, ste dolgoletni celjski športni delavec. Bili ste tudi sodnik. V zahvalo za vse, kar ste prispevali k razvoju atletike in celjskega športa nasploh, vam pripada to priznanje.« Zdaj 80-letni Drofenik je bil izjemen organizator: »Leta 1964 sem postal sodnik. Kmalu zatem me je takratni vodilni mož celjske atletike Fedor Gradišnik povabil k sodelovanju. Pomagal sem organizirati tekmovanja. To sem počel do leta 1980.« S kom je najbolje sodeloval? »Dušan Ilovár je bil vedno moj pomočnik pri organiza-

ciji tekmovanj. Z vsemi sem se dobro razumel. Vsi smo razmišljali, kako zadeve izboljšati. Zelo zahteven je bil evropski pokal leta 1973, obsežno je bilo tudi balkansko prvenstvo leta 1976. Skokov memorial je bil dolga leta izjemno kakovosten. Nekega leta smo povabili ameriške sprinterje in naš tek na 100 metrov je bil najhitrejši na svetu prav v Celju.«

Tina čaka in upa

Drofenika so hvalili tudi organizatorji mladinskega evropskega prvenstva v košarki leta 1980. O njem je govoril tudi **Stane Rozman**: »Dolga leta je bil vodja sodniške ekipe. V nekem trenutku je bil na vrhu lestvice tistih z največ opravljenimi sojenji. Oral je ledino na področju meritev. Pripeljal je najnovejše merilne naprave v Slovenijo.« Rozman je v nedeljo pozno popoldne, ko je vročina popustila, strnil vtise s tekmovališča: »Zelo dobro je tekel Matic Ian Guček, ne le na 400 metrov z ovirami, ampak tudi v štafeti 4x400 metrov, ki je prijetno presenetila z rekordom Kladivarja. Klara Lukan ima vozovnico za olimpijske igre. Kladivar je najuspešnejši klub na državnem prvenstvu, čeprav ni nastopila olimpijka Tina Šutej. Namerno je izpusti-

»**Atletsko društvo Kladivar, ki dolgo beleži odlične rezultate, si zasluži novo, kakovostno stezo. Zasluži si jo tudi kultni stadion in zaslužio si jo tudi vsi mladi športniki, ki bodo vadili na njej,« je izpostavil Matija Kovač.**

la prvenstvo. Strinjam se z njenim trenerjem Milanom Kranjcem. Poškodba še ni zaceljena. Žal mi je bilo, da je izostala. A bolje bo, da se veselimo njenih dosežkov v Parizu.« Tinina mišica še ni zaceljena, zato tudi pravi oprijem palice in dvig na njej nista možna. Tina odšteva, koliko časa še ima. Pravi, da ga je še dovolj.

Kipi od energije

Tia Tanja Živko je prepričana, da bo čez štiri leta tudi ona olimpijka. Kot mladinka je bila najhitrejša v teku na 1.500 metrov in je prvič zmagala na članskem DP. »Konec avgusta bom tekmovala na mladinskem svetovnem prvenstvu v Peruju. Tam se bom potegovala za najvišja mesta. Želja vsakega športnika je udeležba na olimpijskih igrah, seveda je tudi moja. Čez štiri leta bom tekla na olimpijskih igrah. Še naprej bom skušala izboljševati državne rekorde. Načrtujem dvig proti vrhu svetovnih lestvic. Rada bi bila vzornica drugim,« je kipel od samozavesti Tia Tanja in se pri tem tudi zasmejala. Polno-

Matic Ian Guček je v dveh urah in 40 minutah osvojil dve zlati medalji.

Martina Ratej je v Sloveniji še vedno daleč pred tekmicami.

Martin Medvešek med sobotnim nastopom

Klara Lukan je v teku na pet kilometrov zmagala z ogromno prednostjo.

AD Kladivar Celje

prva mesta

- Klara Lukan (5.000 m) – 15:20,34
- Jan Kokalj (5.000 m) – 14:20,43
- Tia Tanja Živko (1.500 m) – 4; 27,30
- Matic Ian Guček (400 m ovire) – 49,06
- Jan Vuković (800 m) – 1:48,69
- Vid Botolin (3.000 m) – 8:09,77
- Nika Fajfar (3.000 m) – 10.31,97
- Martina Ratej (kopje) – 54,73
- Matic Ian Guček, Jan Vuković, Marko Pepelnak, Luka Janežič (4x400 m) – 3:08,83

druga mesta

- Luka Janežič (400 m) – 46,81
- Ela Velepec (skok v višino) – 1,83
- Hana Urankar (disk) – 49,23
- Martin Medvešek (troskok) – 15,05
- Esma Fajt (kladivo) – 52,79

tretja mesta

- Hana Urankar (krogla) – 11,69
- Marko Pepelnak (110 m ovire) – 14,51
- Marko Pepelnak (400 m ovire) – 52,20
- Martin Medvešek (daljina) – 7,19

letna bo postala šele v oktobru. Starša sta bila vrhunska tekača, mama Anica pravi: »Navdušena sem nad njenim tekom. Še lepše je bilo zato, ker je naslov osvojila doma. Tudi sama imam posebne spomine na ta stadion.«

Nastop med »polnim« treningom

»Želel sem na svojem stadionu teči hitreje od 49 sekund. Ni mi uspelo, a priložnosti bo še veliko. Vzrok je tudi pospešena vadba, s trenerjem Mirom Kocuvanom starejšim načrtujeva dvig pripravljenosti med olimpijskimi igrami. Tam bom skušal še tretjič izboljšati državni rekord, kar bi mi morda prineslo uvrstitev v polfinale,« je našteval **Matic Ian Guček**. Nadaljeval je o novi stezi: »Tako v soboto kot v nedeljo smo tekači potrdili, da je hitra.« Strokovnjaki napovedujejo, da bo na njej z leti, ko bo postajala trša, možno teči vedno hitreje. »Res je še malce mehka, a v klubu trdijo, da se bo utrdila,« je dodal **Vid Botolin**, ki je postal državni prvak tretjič zapovrstjo. Brez prave konkurence je še vedno Martina Ratej, ki se ji želja po novem olimpijskem nastopu ne bo izpolnila. Zelo hvaležen klubski atlet je bil Martin Medvešek. Še pred štirimi leti košarkar je zdaj uspešen atlet, osvojil je dve medalji. Naslov državnega prvaka v troskoku se mu je izmuznil v zadnji seriji, ko ga je tekmelec prehitel za centimeter.

Foto: Nik Jarh

V Celju je »plesal« tudi prvi zvezdnik slovenske atletike Kristjan Čeh.

Primož Feguš (z mikrofonom) se je v imenu AZS zahvalil tako županu Matiji Kovaču kot predstavniku Mestne občine Celje ter tudi Stanetu Rozmanu kot predsedniku AD Kladivar. Povsem desno stoji Peter Kavčič, odličen poznavalec atletike, ki je povezoval prireditve.

Tia Tanja Živko je močna tako na progi kot tudi med pogovori za medije.

Peter Drofenik

ZBERI VSEH
144
KARTIC

4.99
VREČKA IN
ZBIRATELJSKA
MAPA

V MERCATORJU JE ČAS ZA IGRO

ZBIRAJTE KARTICE IN NAPOLNITE ZBIRATELJSKO MAPO

Zagotovite si komplet Play-time z večnamensko vrečko in zbirateljsko mapo za nogometne kartice. Za vsakih 10 € in za vsak nakup izdelka z oznako Play-time prejmete eno nogometno kartico Play-time. Aktivnost poteka od 16. 5. do 17. 7. 2024 oziroma do razdelitve vse zaloge nogometnih kartic Play-time.

Več na mercator.si

Mercator
moj najboljši sosed
že 75 let

Mercator, Dunajska 107, Ljubljana

PLAVI
ORKESTAR

VISTA VELENJE / 30.8.

vstopnice: entrio.si, Trafike 3dva, bencinske črpalke

Kulturne prireditve	
ČETRTEK, 4. 7.	
18.00 Dvorana GŠ skladateljev Ipavcev Šentjur	Zaključni koncert udeležencev Poletne šole za klarinet
19.00 Kulturni dom Gorica pri Slivnici	
Rafkov večer 2024 <i>Večer posvečen Rafku Vodebu z dramskim igralcem Gregorjem Čušinom</i>	
21.00 Celjski grad	Veronika Deseniška <i>Muzikal mesta ljubezni; tudi v petek ob istem času</i>
PETEK, 5. 7.	
16.00 do 23.59 Občinsko dvorišče Laško	Metaljot Razpaljot! <i>Open-air metal festival</i>
17.00 Vila Bianca Velenje	
Zazrta v prihodnost <i>Odprtje razstave likovnih del avtorice Viere Uran, članice Društva šaleških likovnikov</i>	
18.00 Kulturni center Rogaška Slatina	3. festival One man bandov Monošus Po koncertu DJ program, domače napolitanske Pizze + craft piva
20.00 Pred domom kulture Velenje	
Skupina Obvezna smer <i>Nostalgija ob 40-letnici PKP, koncert</i>	
21.00 Restavracija Cankarjeva Celje	Duo Artcoustic <i>Koncert</i>

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

21.00 Šlandrov trg Žalec	Abba Mía! <i>Koncert zasedbe</i>
SOBOTA, 6. 7.	
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan Celje	Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
10.00 Travnik pri Domu kulture Velenje	Sobotne lutkarije: 1, 2, 3 ... lešnikov več ni <i>Otroška predstava Gledališča Pravljičarna</i>
17.00 Galerija Zgornji trg Šentjur	Vdihnimo novo življenje in neUPORABNA umetnost <i>Odprtje razstave Kluba brigadirjev MDB Miloš Zidanšek Šentjur</i>
20.00 Evropska ploščad Rogaška Slatina	Slat'nska legenda <i>Tradicionalna 15. razglasitev z ustaljenim programom in koncertom ansambla Prohibition Stompers</i>
20.30 Špital za prijatle Celje	Dekadentni koncert
20.30 Na trgu Rečica ob Savinji	Večer pod Trško lipo <i>Koncert Ditke in bratov Zavolovšek</i>
21.00 Restavracija Cankarjeva Celje	Joliette <i>V akustičnem duetu se bo predstavila s kitaristom Kristjanom Hacinom</i>
NEDELJA, 7. 7.	
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor	Celeia – mesto pod mestom <i>Javno vodstvo po razstavi</i>
radio celje	

radio celje

14.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan Celje	Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
19.00 Vrt Ipavčeve hiše Zgornji trg Šentjur	
Star fotr <i>Monokomedija o smešnih plateh staranja v izvedbi igralca in režiserja Karlija Čretnika iz Gledališča Velenje</i>	
TOREK, 9. 7.	
10.00, 12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan Celje	Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
SREDA, 10. 7.	
18.00 Cankarjeva ulica Velenje	Leteče lutke: Trije prašički <i>Lutkovna predstava Lutkovnega gledališča Velenje</i>
19.00 Park za Domom kulture Slovenske Konjice	1. Poletna kulturnica <i>Gostja: Elda Viler</i>
20.30 Paviljon Tempel Rogaška Slatina	Anin festival 2024: Inga Ulokina trio <i>Koncert</i>

Druge prireditve	
ČETRTEK, 4. 7.	
9.00 Knjižnica Šentjur	Lego delavnica: robotika za otroke
10.00 do 13.00 Galerija Velenje	
S pasteli na potep <i>Počitniški četrtki z Urško Bevc</i>	
14.00 Tehnopark Celje	Legorobotika z malimi ustvarjalci
14.00 Ploščad pred glavnim vhomom Citycentra Celje	
Break the flor <i>Mednarodni plesni dogodek kjer se bo pomerilo več kot 300 plesalcev iz 40 držav</i>	
18.00 Glavni trg Celje	Ujemi ritem <i>Pridružite se plesom z vseh koncev sveta; tudi v petek, soboto in nedeljo ob istem času</i>
21.00 Celjski mladinski center	
Filmski teden Evrope 2024: Triumf <i>Brezplačna projekcija filma</i>	
21.00 Ploščad pred Ipavčevim kulturnim centrom Šentjur	Poletni kino na prostem: Šterkijada, drama <i>Vstop prost; v primeru slabega vremena odpade</i>
PETEK, 5. 7.	
8.00 do 14.00 Trubarjevo nabrežje Laško	Laški sejem
14.00 Tehnopark Celje	
Srednjeveška akademija <i>Delavnica za otroke</i>	
21.00 Ploščad pred Ipavčevim kulturnim centrom Šentjur	Poletni kino na prostem: Gepack, komedija <i>Vstop prost; v primeru slabega vremena odpade</i>

SOBOTA, 6. 7.		
7.00 Ploščad pred Centrom Nova in Cankarjeva ulica Velenje	Mestna tržnica Velenje	
10.00 do 16.00 Vista Velenje		
Srečanje starodobnikov		
10.00 in 17.00 Spominska hiša Alme M. Karlin Pečovnik	Sobotnice pri Almi <i>Ogled spominske hiše</i>	
10.00 do 17.00 grilova domačija, Lipje pri Velenju		
Odprta vrata Grilove domačije <i>Raziskovanje življenja na podeželju nekoč</i>		
11.00, 15.00 in 17.00 Stari grad Celje	Vodenje po gradu	
11.00 do 19.00 Stari grad Celje		
Živa zgodovina <i>Skok v srednji vek, gostuje Srednjeveško društvo Red kraljevega orla; tudi v nedeljo ob istem času</i>		
13.00 do 15.00 Rokodelski center Rogatec	Pletenje iz šibja <i>Pletarska delavnica z Zdenko Pulko</i>	
15.00 do 17.00 Muzej na prostem Rogatec		
»Iz kuhne diši po praznikih: Pletenica <i>Kulinarična delavnica pod mentorstvom Kristine Kores</i>		
18.00 Prireditveni prostor pred gasilskim domom Šmartno ob Paki	Gasilska veselica, ob 17.00 vaše igre	
20.00 Mladinski center Žalec		
Večer za salso		
NEDELJA, 7. 7.		
10.00 do 18.00 Vista Velenje	Detektivski dan pri Vili Čira-čara <i>Detektivske delavnice, otroška predstava, lov na zaklad</i>	
PONEDELJEK, 8. 7.		
8.00 do 16.00 Hiša sadeži družbe Žalec		
Poletni počitniški tabor za otroke <i>Do petka, 12. 7.</i>		
9.00 Galerija sodobne umetnosti Celje	Poletne ustvarjalne delavnice za otroke: Risovid <i>Vodi: Nea Likar</i>	
10.00 do 12.00 Mladinski center Šmartno ob Paki		
Otroški počitniški Živ zav <i>Vsak dan do 12. 7.</i>		
10.00 do 13.00 Mestna četrt Nova vas	Aktivne počitnice <i>Brezplačne ustvarjalne delavnice, športne ter družabne igre in poučne delavnice; vsak dan do 12. 7.</i>	
21.30 Pred Domom kulture Velenje		
Poletni kino Zvezde pod zvezdami <i>Šterkijada, avtobiografska drama</i>		

TOREK, 9. 7.	
16.30 do 19.30	Travnik pri Domu kulture Velenje
	Torkove igrarije: Zelene igrarije <i>Pridi in izvedel boš nekaj novega o sajenju rož, sadja in zelenjave</i>
18.00	Celjski dom
	Bruno Gröening <i>Uvodno predavanje za mlade</i>
SREDA, 10. 7.	
10.00	Knjižnica pri Mišku Knjižku
	Poletna bralna igra Moja izbira je branje: Beremo pod drevesom <i>Druženje z Gledališčem Pravljičarna, knjigami in prijatelji; brezplačno za otroke od 5. do 12. leta</i>
10.00	Tehnopark Celje
	Poletna čarovniška akademija <i>Delavnica za otroke</i>
10.00	Domačija Lamperček Velenje
	Zabavna sredo: Odkrivanje skrivnosti škrate Bisera <i>Družinska pravljična dogodivščina s potepom po poti škrate Bisera</i>
Dobrodelne prireditve	
PETEK, 5. 7.	
12.00 do 16.00	Celjski mladinski center
	Hip hop delavnica z dobrodelno noto za Društvo junaki 3. nadstropja <i>Delavnico bosta vodila raper Drill in producent in raper Out-Lot</i>

Dobrodelne prireditve	
PETEK, 5. 7.	
12.00 do 16.00 Celjski mladinski center	Hip hop delavnica z dobrodelno noto za Društvo junaki 3. nadstropja Delavnico bosta vodila raper Drill in producent in raper Out-Lot

Razstave

Muzej novejše zgodovine Celje: Krapinski pračlovek pri Hermanu Lisjaku; do 31. 8.; Ste me hoteli videti stрто? /Muzej človekovih pravic; do 27. 10., spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnega

Galerija sodobne umetnosti Celje: razstava Sprememba omrežja; do 15. 9.

Zgodovinski arhiv Celje: razstava Podobe demokracije: izbor gradiva iz posameznih arhivov držav Evropske unije; do 31. 8.

Likovni salon Celje: Modri sev/ Blue light: Leah Clements, Martins Kohout, Marko Šajn, Ada Zelińska; do 1. 9.

Glavni trg 8 Celje: slikarska razstava XXVI. poletni slikarski Ex – tempore: Lepote jezera; do 12. 7.

Galertija Železarskega muzeja Štore, Teharje: Celjan na morjih sveta, fotografska razstava Boštjana Koštomaja; do 10. 9.

Savinov likovni salon Žalec: Luč sveti, razstava fotografij Branimirja Ritonje; do 24. 8.

Dvorec Novo Celje: razstava Procesi sominjanja in pozabe Dokumenti/Pričevanja/Sodobne likovne interpretacije; do 13. 9.

Dom kulture Velenje: Podobe Doma kulture Velenje, fotografska razstava; do 31. 8.

Galerija Velenje: Zbirka v gibanju, razstava del iz zbirke Koroske galerije likovnih umetnosti; do 17. 8.

Muzej na Velenjskem gradu: Velenjski grad: Kratka zgodovina Bratislavskega gradu, gostujoča razstava; do 3. 8.; **Atrij:** Foto EX-tempore Velenje 2024, razstava fotografskih del natečaja v organizaciji Foto kluba F8; do 31. 8. **Rondela Velenjskega gradu:** Igre moje mladosti, gostujoča razstava Goriškega muzeja; do oktobra;

Podhod Pošta: Vitezi Kacenštajnski: Iz Šaleške doline do Berlina in Firenc ter nazaj, gostujoča razstava Borisa Hajdinjaka; do 10. 8.

Podhod Pesje: razstava 65 stvari o Muzeju Velenje do konca 31. 8.

Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprej!, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 31. 8.

F-bunker Velenje: Zeleno, fotografska razstava Jureta Kravanje; do 15. 8.

Podhod pri Vili Bianci Velenje: Mesto se spominja, fotografska razstava; do 31. 8.

Knjižnica Velenje: Osrednje razstavišče: V objemu klekljane čipke, razstava klekljaric Univerze za tretje življenjsko obdobje Velenje; do 31. 7. Sončna stena: Papirnati prtiki; do 31. 8.; Mladinska soba:1. Robijeva likovna kolonija, razstava likovnih del učencev OŠ Šaleške doline; do 30. 9.; Steklena dvojčka: Bralka poletja: Špela Mlinar; do 30. 9.; Otroški in mladinski oddelek: Velenje-zeleno mesto, razstava likovnih del otrok Vrtca Velenje; do 30. 9.

Oddelek za odrasle: Robinson Crusoe – na samotnem otoku, razstava knjig; do 31. 8. in razstava knjig Skriti zakladi; do 30. 9.; Domoznansko razstavišče: Vila Široko, razstava Andreje Jurkovnik; do 30. 9.

Muzej premogovništva Slovenije Velenje: Vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brezplačni zapis narave avtorice Kate Laštro; do decembra; **Črna garderoba:** Slike, likovno združenje Čakovec; do decembra; **Podzemni del muzeja 1:** Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do decembra; **Ligijev salon – jamski del salona:** Poetična podzemna proga – poezija na predstavitevnih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristian Koželj, Vlado Poreduš in Stojan Špegel; do decembra; **Muzejski park:** Rudarji, fotografska razstava Aleksandra Kavčnika; do decembra

Avla Mestne občine Velenje: Čebelarska razstava, fotografska razstava čebelarskega društva Milinšek Velenje; do 23. 8.

Razstavišče Vila Bianca Velenje: Viera Uran, pregledna razstava likovnih del članice Društva šaleških likovnikov; do 1. 8.

novi tednik

Prvi v regiji

Podjetje NT&RC, d. o. o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktorica: Saša Pukl

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, **v studiu:** info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Janja Intihar, Sintija Jurič, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, **e-pošta:** oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediarbar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediarbar na www.mediarbar.si.

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Solza, žalost in bolečina
te zbudila ni,
ostala je praznina,
ki hudo boli.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, sestre, tete, tašče,
stare mame in prababice

MARIJE FIRŠT

(29. 1. 1940–24. 6. 2024)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem in znancem za izrečena sožalja ter darovane
sveče in svete maše.

Posebna zahvala je namenjena gospe Grasselli, dr. med.,
in patronažni službi ZD Celje za lajšanje bolečin v času
njene bolezni ter pogrebni službi Ropotar za organizacijo
pogreba.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

372

Veseli s teboj smo živeli,
žalostni, ker te več ni ...
Ostali so živi spomini,
z nami potuješ vse dni.

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi mož, oče, dedek,
pradedek, tast, brat in stric

JAKOB KRIČAJ

iz Tovstega 23a, Laško
(9. 7. 1938–15. 6. 2024)

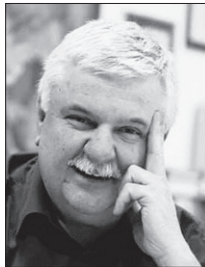
Ob boleči izgubi dragega Jakeca se iz srca zahvaljujemo soro-
dnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih
trenutkih stali ob strani. Hvala za izrečene besede sožalja ter da-
rovane sveče, cvetje in svete maše. Hvala gospodu župniku Roku
Metličarju za lepo opravljen cerkveni obred in Komunalni Laško
za organizacijo pogreba.

Velika zahvala tudi vnukoma za pripravljene in izrečene besede
slovesa.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam kakor koli pomagali v
teh težkih trenutkih.

Žalujoči: vsi njegovi

L 24

Ko nekoga izgubiš,
ko odnese s seboj del tebe,
šele takrat se zaveš,
da ga ljubiš bolj kot sebe.

V SPOMIN

2. julija 2024 so minila štiri leta,
odkar nas je za vedno zapustil
naš dragi

MIRAN GRACER

Vsa toplina njegovega srca in vsa ljubezen
ostajata za vedno z nami.

Hvala vsakomur za vsako svečo in za vsak trenutek
spomina nanj.

Družina Gracer

p

Na sončno majsko jutro
je srce omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate bo večno ostal.

ZAHVALA

IVAN KOROŠEC

(18. 7. 1935–30. 5. 2024)

Ob boleči izgubi dobrega in dragega moža, ljubečega ati-
ja, ata, pradedka, tasta, svaka, strica in bratranca Ivana
Korošca iz Celja se iskreno zahvaljujemo vsem sorodni-
kom, sosedom, sodelavcem Cinkarne Celje, prijateljem
in znancem, Nadjinim sodelavcem iz III. OŠ in Mojčinim
sodelavcem Slovenske demokratske stranke za izrečena
sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in da ste ga
v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Hvala duhovnikoma Juretu in Marjanu iz cerkve sv. Cecilije
za lepo opravljen obred in sosedom za molitve na domu.
Hvala tudi skupini Eros za čustveno odpete pesmi in govor
ob slovesu.

Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žalujoči: žena Marija ter hčerki Nadja in Mojca z
družinama

366

MOTORNA
VOZILA

PRODAM

VRHUNSKO opremljen avto Opel meriva tur-
bo drive 1,4, 88 Kw, letnik 2017, 62.000
km, prvi lastnik, potrjena servisna knjiga,
nove gume, prodam. Telefon 041 807-
759. 371

OSEBNI avto Clio storia 1,2, dobro ohranjen,
prevoženih 140.000 km, prodam. Telefon
041 758-819. 373

STROJI

PRODAM

KOSILNICO Alpina in rezervne dele za kosilni-
co Alpina prodam. Telefon 041 775-328. L 23

VILE za prenos bal, nove, prodam. Telefon
041 807-853. 374

KUPIM

TRAKTOR, kiper prikolico in traktorske pri-
ključke kupim. Telefon 041 597-984. p

AKUSTIKA

PRODAM

80-basno klavirsko harmoniko Melodija Men-
geš prodam. Telefon 041 697-334. 370

Poroke

Žalec
Poročila sta se: Mirna BER-
BEROVIČ iz Maribora in Da-
vorin KLANDER iz Ljubljane.

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in
črne, pred nesnostjo, prodamo, pripelje-
mo na dom. Telefon 070 545-481. p

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice, za zakol, ku-
pimo. Plačilo takoj + davek. Telefon 041
653-286. p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

OSTALO

PRODAM

ZAPRAVLJIVČEK, lepo ohranjen, in konjsko
opremo za par konjev, z odejami, prodam.
Telefon 070 403-057. 364

RAZNO

KOŠNJA zelenic, strmin, podiranje dreves,
prevozi lesa. Telefon 070 711-680; GG
KORO, d. o. o., Cesta Kozjanskega odreda
49, 3230 Šentjur. p

KMETIJSKI
PRIDELKI

PRODAM

VINO iz neškopljenega grozja (šmarnica,
izabela ...) prodam. Cena 1,20 EUR/l.
Telefon 041 720-499. p

ZMENKI

84-letni gospodič bi rad živel z žensko na
kmetiji. Telefon 040 648-565. 369

Ko bo na nebu sijalo sonce,
ko bodo zažarele zvezdice,
bodo to tvoji pozdravi nam.

Ko bo odpadel list za listom
in rahel vetrič zavel,
pa bomo vedeli,
da bi nas rad objel.

ZAHVALA

ZVONE
SPOLENAK

Ob boleči izgubi dragega moža, ata, dedija in tasta se
iskreno zahvaljujemo vsakemu posamezniku, ki je delil
trenutke slovesa z nami.

Vsi njegovi

p

52-letni Slovenec, 175 cm, z lepim nasme-
hom, ljubljancan, rekreativni športnik,
občasni motorist, nekadilec, nisem pivec,
eleganten, atletske postave, iščem aktiv-
no žensko prijetnega videza, ljubiteljico

morja, narave, sprehodov. Poklični na
telefonsko številko 031 207-203. p

ŽELEL bi spoznati žensko, staro do 55 let,
za prijateljstvo. Kasneje je možna resna
veza. Če si samska in me želiš spoznati,
mi piši. Telefon 071 436-727. 375

klikni!

Prve in verodostojne
informacije s Celjskega

www.novitednik.si

Z nami v višine

- Gradbeni žerjavi Potain – Slovenija, Hrvaška, Srbija
- Najem, prodaja in servis gradbenih žerjavov Potain

Ferokov gradbeni žerjavi d.o.o.,
Latkova vas 236, 3312 Prebald
tel.: +386 3 703 83 52
info@ferokov.com
www.ferokov.com

POTAIN®
by Manitowoc

POKRAJINSKI MUZEJ CELJE

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
WWW.POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

NEDELJA, 7. JULIJ 2024,
OB 11.00, KNEŽJI DVOR

JAVNO VODSTVO
CELEIA - MESTO POD MESTOM

ČETRTEK, 11. JULIJ 2024,
OB 10.30, STARA GROFIJA

OTROŠKA USTVARJALNICA
INTARZIJA - IZREZANA SLIKA

NAVDUŠITE NAS S POTOPISOM

Z Novim tednikom naokrog

Radi potujete in spoznavate nove kulture?

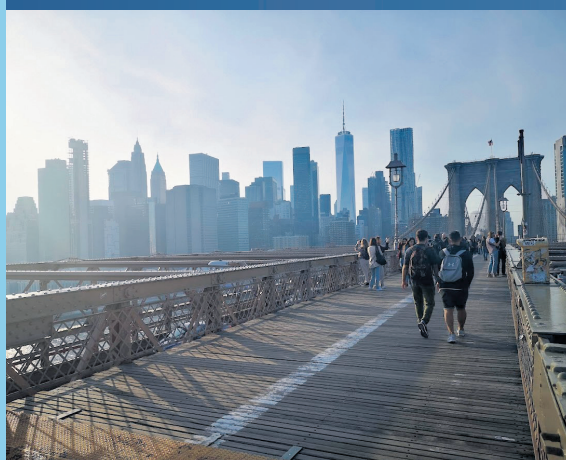
Delite vtise s svojega potovanja z nami in se potegujte za nagrado!

Dobrodošli so potopisi od koderkoli. Naj bo to z vašega sanjskega potovanja po deželah na drugem koncu sveta ali po bližnji okolici, ki vas je tako ali drugače očarala in bi zato doživetje radi delili z bralci Novega tednika.

**Prvi potopis je objavljen
že v tej številki!**

Ne spreglejte ga na straneh 30–31.

Za pokušino vam ponujamo nekaj fototrincov z naših potovanj.

NAGRADE!

Avtorje najboljših treh potopisov
čakajo lepe nagrade pokrovitelja
akcije – knjigarne **HOOP!**

Nahrbtnik Target
Viper urban

Kovček
ORNELLI

Potopis pošljite na naslov tednik@nt-rc.si. Objavljamo jih letošnje poletje. Besedilo naj bo dolgo do največ deset tisoč znakov. Ob njem naj bo vsaj osem fotografij obiskane dežele.

H O O P

Stanetova 11, Celje

Svetovna popotnica Alma M. Karlin je zelo priljubljena tudi med mlajšimi generacijami.

Po poti bogate zgodovine Celja

Zgodbe so začimba turistične ponudbe

Knežje mesto se lahko pohvali z bogato kulturno ponudbo, ki med letom privablja veliko domačih in tujih turistov. Obiskovalce vedno bolj pritegnejo zgodovinske zgodbe, ki jih mesto skriva skoraj na vsakem koraku. Vse od zgodbe svetovne popotnice Alme M. Karlin in »črne kraljice« Barbare Celjske do ljubezenske zgodbe med Veroniko Deseniško in Friderikom II. ter manj znane zgodbe o Alfredu Nobelu in Celjanki Sofiji Hess.

SINTIJA JURIČ

Kot pove turistična vodnica Zavoda Celeia Celje **Maja Ažman**, turisti ob prihodu v mesto grofov najpogosteje najprej obišejo srednjeveški celjski grad, ki je zaradi svoje lege tudi najbolj viden. V neposredni bližini mesta se nato pogosto odpravijo v celjski mestni gozd, kjer stoji največja drevesna hiša v državi. V bližini radi obišejo tudi Šmartinsko jezero in

Celjsko kočo ter vedno bolj priljubljeno spominsko hišo Alme M. Karlin v Pečovniku. Velikokrat se ustavijo tudi v muzejih. Od aprila letos je priljubljen tudi obisk Fotohiške Pelikan. Mlajše generacije svoj raziskovalni kotiček najdejo v Tehnoparku, ljubitelji živalskega sveta v Tropski hiši. »Želimo, da turist doživi celo mesto,« ob tem poudarja Ažmanova.

Zgodbe so duša in srce turizma

Za razliko od mnogih drugih mest se po besedah sogovornice Celju ni treba truditi, da bi ustvarjalo nove zgodbe. Čeprav mesto ni prav veliko, se lahko pohvali z bogato in s pestro preteklostjo, ki z edinstvenimi zgodovinskimi zgodbami vselej pritegne turiste. »Med vsemi generacijami je zelo priljubljena celjska zgodba Alme M. Karlin, ki je zaradi svoje neustrašnosti postala vzor mlajšim generacijam. V njeni spominski hiši lahko obiskovalci spoznajo njeno dediščino in predmete, ki jih je zbirala na poti okoli sveta. Pomembna in znana je zgodba Barbare Celjske, ki je premikala meje, ki so jih pred

njo zastavili moški vladarji,« naštevata Ažmanova.

V mestu grofov ne manjka niti ljubezenskih zgodb, na primer zgodba med Veroniko Deseniško in Friderikom II. ter nekoliko manj znana zgodba o Alfredu Nobelu in Sofiji Hess. »Marsikdo ne ve, da je Alfred obiskal tudi Celje,« še pove Ažmanova, ki je prepričana, da lahko zgodbe, ki jih turisti slišijo od lokalnih turističnih vodnikov, vdahnejo mestu prav posebno življenje.

Raznolikost obiskovalcev

Čeprav med obiskovalci v Celju še vedno prednjačijo Slovenci, v knežje mesto prihaja

tudi veliko gostov iz Nemčije, Hrvaške in Madžarske. Vedno več obiskovalcev je tudi iz Češke, Slovaške in Poljske. Večinoma gre za individual-

»Zanimivi gostje so tudi Kitajci. Večkrat vidim, da se pridejo le slikat pred grad in gredo naprej,« z nasmeškom pove Ažmanova.

»Skupini obiskovalcev sem pojasnila, da si bomo pogledali mučilne naprave, še prej pa si bomo z vrha Friderikovega stolpa pogledali razgled. Eden izmed njih me je vprašal, ali so bile stopnice prva mučilna naprava. Rekel je, da če bi bil on grof Herman, bi dal najprej zgraditi dvigalo.«

ne goste in družine z otroki. »Madžari so večinoma gostje, ki se tukaj ustavijo ob prečkanju Slovenije. Čehi, Slovaki in Poljaki večinoma kampirajo in zato tukaj ter v okolici ostajajo tudi več dni.«

Na Starem gradu v zadnjem letu beležijo tudi veliko obiskovalcev iz Nizozemske in Španije. Prav tako tja prihaja veliko individualnih obiskovalcev iz ZDA, Avstralije in z Nove Zelandije, iz Kanade redno prihajajo tudi velike agencijske skupine.

Tudi srednjeveško mečevanje

Kot poudarja sogovornica, se obiskovalci spreminjajo. Ti postajajo vedno bolj zahtevni in želijo doživeti zgodbe. »Obiskovalcem v Celju zato ponujamo, da lahko vstopijo v srednji vek, doživijo viteško mečevanje, se naučijo srednjeveških korakov, poskusijo srednjeveško kulinariko in tako spoznajo zgodovino.« Tudi klasičnih vodenj je vedno manj. Vedno bolj priljubljena namreč postajajo kostumirana vodenja po gradu in tematska vodenja po mestu.

Sicer pa so turisti različni. Če komu v spominu najbolj ostanejo bogate zgodbe, spet drugim v oči pade nekaj povsem drugega. »Ne bom pozabila osemletnega Lovra, ki je nekaj let nazaj prišel na grad s šolsko skupino in v knjigo vtisov napisal, da bo v Celje še prišel, saj imamo tukaj najlepša dekleta,« z nasmeškom pove Ažmanova, ki si želi, da bi mesto pri obiskovalcih pustilo prav poseben pečat.

Foto: Nik Jarh

Stoletne kašče nad Lučami

Str. 24–25

Znana so piva odlične kakovosti

Str. 27

Ferski otoki, zeleni svet sredi ničesar

Str. 30–31

Gregor Jager, kuharski mojster in žirant v oddaji Mali šef Slovenije:

»V gostinstvu potrebujemo več lokal patriotizma«

Učitelji so ga ob koncu osnovne šole spodbujali k vpisu na gimnazijo, a njega je veselilo gostinstvo. Sledil je svojim sanjam, čeprav pravi, da to ni bilo vedno najlažje. Nabiranje kuharskega znanja ga je iz domačega Šentjurja vodilo po vsej državi in čez mejo. V času šolanja v Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Maribor je odšel na izobraževanje v italijansko restavracijo La Subida. Po koncu študija je v štajerski prestolnici postal član prve ekipe restavracije Rožmarin. Nato je pod okriljem Janeza Bratovža izkušnje štiri leta nabiral v Restavraciji JB. V restavraciji Promenada na Bledu je bil njegov mentor Bine Volčič. Sledili so trije najbolj zahtevni meseci njegovega življenja, ko se je večkrat vprašal, kaj mu je bilo tega treba. A z vztrajnostjo si je odprl vrata do položaja, kjer je lahko črpal največ znanja doslej. »Iz enega samega korenčka sem se naučil pripraviti 20 stvari in za nameček sem uporabil še olupek,« je ponazoril Gregor Jager, ki je zadnja tri leta glavni chef in vodja kuhinje v hotelih Pohorje Village na Hočkem Pohorju. Ljubitelji resničnosti oddaj ga poznajo kot enega od žirantov v oddaji Mali šef Slovenije.

TINA STRMČNIK

Na delovno mesto na tisoč metrih nadmorske višine se nekaj minut čez sedmo uro zjutraj pripelje z vzpenjačo in ta vožnja vedno poskrbi za lep začetek njegovega dne. Pravi, da ima trenutno družini zelo prijazno službo, o kateri verjetno sanja marsikdo v gostinstvu. Ker je očka dveh deklic, starih štiri in pet let, si je s sodelavci delo organiziral tako, da je v službi večinoma v dopoldanskem času od petka do sobote. Ob popoldnevih je prisoten ob pomembnejših dogodkih.

Prebrala sem, da ste se kot otrok najraje smukali po babičini kuhinji.

Hitro sem pokazal zanimanje za kuhanje in tako mama kot babica sta mi pustili, da sem jima pomagal po svojih močeh. Glede na to, da sem bil zelo živahen otrok, sta verjetno ob moji pomoči zamižali na eno oko. A se je vse dobro končalo.

(smeh). Ker sem odraščal na kmetiji, smo doma sami pridelali vse.

čino vseh živil. Moja mama in moja babica zelo dobro kuhata in zato je naša družina, ko sem še živel na Grobelnem v občini Šentjur, vedno dobro jedla. Z bratom in sestro smo bili navajeni tudi sodelovati pri delu zunaj in v hiši.

So vam katere babičine jedi še posebej ostale v spominu?

Pri babici sem najraje jedel mlečno »župo«. To je ribana kaša, zakuhana v mleku, kamor je babica dodala domače suhe slive ali drugo suho sadje. To jed, ki nam še posebej tekne ob hladnejših dneh, še dandanes najbolje pripravi moja babica in zdi se mi, da tega obroka sam ne bom znal nikoli tako dobro skuhati. Še ena moja najljubša jed je piščanec, pečen na rižu, ki ga pripravi moja mama. Riž in domačega mariniranega piščanca da v en lonec, sestavine zalije s tekočino in pokrije s pokrovko. Posodo postavi v peč in malo »pozabi« na vse skupaj. Po nekem času posodo samo odkrije, da se piščanec zapeče. Slišati je preprosto, a prav domače sestavine in še kakšen majhen trik so bistveni, da se razvijejo res nepozabni okusi.

Kaj je bila točka preloma, ko ste spoznali, da bo kuhanje vaš poklic?

V osnovni šoli še nisem vedel, kaj točno bi počel. Učenje mi ni povzročalo težav, vendar kot otrok nisem mogel biti pri miru. Povsod me je bilo polno, vse me je zanimalo, rad sem raziskoval, potoval ... Enkrat me je opazovala teta, ki je profesorica slovenščine v Šolskem

tru Celje, in mi svetovala, naj se vpišem v srednjo gostinsko šolo. Takrat gostinski poklic ni bil na takšni ravni kot danes, veljal je za manjvrednega. Ko sem v osnovni šoli povedal, da razmišljam o vpisu v gostinsko šolo, so bili učitelji presenečeni. Dejali so mi, da lahko s svojim uspehom izberem tudi katero drugo bolj spoštovano srednjo šolo, na primer gimnazijo. Jaz pa sem čutil, da je gostinstvo tisto, kar me veseli. Sledil sem svojim sanjam, čeprav to vedno ni bilo najlažje.

»Kot otrok nisem mogel biti pri miru. Povsod me je bilo polno, vse me je zanimalo, rad sem raziskoval, potoval ... Če bi moral osem ur sedeti v pisarni, bi se mi verjetno zmešalo.«

Po nekaj dneh srednje šole ste si v gostilni na šentjurskem koncu že poiskali možnost opravljanja prakse.

Prvi teden, ko sem začel obiskovati gostinsko šolo, sem si poiskal delo v gostilni Ahac v Stopčah pri Grobelnem. Takrat je bila to zelo znana in priljubljena restavracija, bila pa je čisto blizu mojega doma. S Tratne sem se le spustil s kolesom ali z motorjem in tja prispel v nekaj minutah. Takrat sem bil star 15 let in imel sem to srečo, da me je pod svoje okrilje sprejel Tomo Žgajner, ki je zdaj šef kuhinje v Grand hotelu Rogaška Slatina. Tomo me je ves čas navduševal. Pokazal mi je, kako kaj počne, in mi dal možnost, da sem se lahko učil od njega.

Kako pomembno je to, da mladi v gostinski panogi dobijo spodbudo pri izobraževanju in pri praksi? Bi brez tega morda obupali?

Velika verjetnost je, da bi brez podpore obupal. Pri gostinskem poklicu je največja težava prvi stik s profesionalnim delom. Prav to je ključno, ali bo mlademu človeku to delo postalo všeč in ali bo ostal v tem poklicu. Številni gostinci dijake, ki prihajajo na prakso, dojemajo kot pomoč, npr. jim pomivanje posode in jih ne pustijo, da bi lahko začeli ustvarjati.

Kakšen je vaš pogled na delo z mladimi?

Ko kot mentor mlade sprejemam na prakso, jih najprej ocenim. Četudi nimajo ne vem kako veliko znanja, je zame pomembno predvsem, da imajo željo oz. voljo. To namreč pomeni, da jih lahko vodim, jim marsikaj pokažem, razložim, in to je priložnost, da se največ naučijo. Šola jim da osnovne smernice in tehnike, pravo učenje pa se za kuharja začne v profesionalni kuhinji. Vsaka gostilna ima svoj način dela, svojo pripravo. Vsak kuhar ima svojo filozofijo. Četudi bi vsi v roke dobili iste sestavine, bi vsak od nas pripravil drugačne krožnike.

Izkušnje ste nabirali v vrsti znanih restavracij. Kdo vas je najbolj oblikoval kot mentor?

V vsaki od restavracij sem se moral prilagoditi utečenemu nači-

nu dela in se prilagoditi šefu kuhinje. Vsem, ki so me vodili, sem bil hvaležen, če so mi razložili, zakaj nekaj počnejo na nek način. Najslabše se mi namreč zdi, kadar osebje v kuhinji nekaj počne samo zato, ker je šef tako rekel, ne da bi slednji za to pojasnil smiselni argument. Od vsakega vodje sem odšel bogatejši s spoznanji, zakaj nekaj delati in zakaj nečesa ne delati. Vedno sem se namreč trudil, da ne bi ponavljal njihovih napak.

Največ znanja in razlage sem dobil pri Gerhardu Fuchsu. Letos mineva 20 let, odkar ga je francoski vodnik Gault&Millau razglasil za kuharskega šefa leta v Avstriji. Za delo pod njegovim okriljem me je navdušil Bine Volčič, ko sem zaključeval sodelovanje z njim v restavraciji Promenada na Bledu. Volčič mi je dejal, da bom ogromno delal, a se bom tudi ogromno naučil. Posvaril me je tudi o Fuchsovem močnem značaju. Ker sem imel že precej izkušenj, sem sicer smislil, da ne more biti tako hudo. A to je bila res izjemno zahtevna izkušnja v mojem življenju. Velikokrat sem se spraševal, kaj mi je bilo tega treba.

Kaj vse je bilo drugače od tistega, kar ste spoznali do takrat?

Medtem ko sem pred sodeloval tako pri predjedeh, glavnih jedeh, solatah in sladicah, sem bil pri Fuchsu prvič v življenju odgovoren le za eno »pozicijo«. Ker je bilo moje znanje nemščine na osnovni ravni, sodelavci pa so govorili še v močnem narečju, je bila jezikovna ovira zame velika težava. Šef nam je na polurnem sestanku vsak dan pojasnil, kaj bomo delali, sodelavec pa mi je navodila povzel v petih minutah. Veliko informacij je šlo mimo mene. Fuchsa je vsaka majhna nepravilnost zelo hitro vrgla iz tira, zato je bilo delo pod njegovim okriljem psihično zelo naporno. Prvi trije meseci v restavraciji Kreuzwirt, ki je bila takrat na ravni dveh Michelinovih zvezdic, so bili najhujše obdobje v moji karieri. Nato je postalo nekoliko lažje. Začel sem se intenzivneje pogovarjati v nemškem jeziku, tudi vse priprave sem si pisal v nemščini. Fuchsu je bilo predvsem všeč, da sem bil vztrajen in da sem tam ostal do konca sezone.

Vas je nato presenetilo povabilo, da postanete njegov pomočnik v njegovi restavraciji Die Weinbank?

Razšla sva se v dobrih odnosih. A tega, da me bo povabil za pomočnika, vseeno nisem pričakoval. Čeprav nisva mogla brezhibno komunicirati v nemščini, je opazil, da govorim kuharski jezik. Povabilo sem sprejel, saj je bila to dobra priložnost za mojo poklicno pot. S priporočilom Gerharda Fuchsa so namreč kuharjem odprta vrata vseh avstrijskih restavracij. Dal mi je res ogromno znanja. Za vsako stvar, ki mi jo je pokazal, mi je pojasnil, zakaj počne tako. Tam sem se iz enega samega korenčka naučil pripra-

»Čeprav z Gerhardom Fuchsom nisva mogla brezhibno komunicirati v nemščini, je opazil, da govorim kuharski jezik. Povabilo, naj postanem njegov pomočnik, sem sprejel, saj je bila to dobra priložnost za mojo poklicno pot.«

Pojasnil je, da ima vsak kuhar svojo filozofijo. »Četudi bi vsi v roke dobili iste sestavine, bi vsak od nas pripravil drugačne krožnike.«

viti 20 stvari in se naučil uporabiti še olupek. Poudarek je bil na tem, da porabimo vse sestavine, zelenjavo smo vsak dan naročali sproti, čeprav nam je kmet morda pripeljal le tri glave solate. Ogromno znanja sem dobil o organizaciji dela, o načrtovanju časa.

Je bila avstrijska izkušnja za vas pomembna tudi glede uvida, kako gostinstvo in turizem delujeta v poslovnem smislu?

Vsekakor. V restavraciji Kreuzwirt, ki je oddaljena od središč in je umeščena sredi vinske ceste, smo vsak večer prodali do 80 večerij, kjer se je cena hrane gibala od 70 do 110 evrov za osebo. S pijačo je vsak gost odšel do 200 evrov. Spraševal sem se, kako Avstrijcem to uspe, glede na to, da je bilo v tistem obdobju v Sloveniji težko prodati meni za 50 evrov. Ugotovil sem, da je v Avstriji velika prednost povezanost ponudnikov, ki delujejo znotraj meja pokrajin. Restavracije, vinarje, »pušn šanke« v južni Štajerski vsak konec tedna obišče deset tisoč obiskovalcev dnevno. To so številke, ki si jih pri nas sploh ne znamo predstavljati. V gostinstvu in turizmu so veliki »lokal patrioti«, delajo drug za drugega, se povezujejo, skupaj nastopajo na trgu. V Sloveniji je velika težava, ker ponudniki rinemo vsak zase, šele v zadnjem času se sodelovanja krepijo.

Tudi pri avstrijskih potrošnikih je zelo izrazita njihova podpora domačim ponudnikom. Slovenci po drugi strani raje hodimo drugam, manjka nam »lokal patriotizma«. A menim, da se lahko spremembe začnejo pri vsakem posamezniku. Če bomo kot gostje raje hodili k domačim gostincem, jim bomo tako dali možnost za napredovanje in razvoj.

Kot ste omenili, ste v tujini dobili veliko znanja o organizaciji dela. Kaj za vas pomeni biti dober vodja?

Delo vodje kuhinje zame ne pomeni, da le dirigiram drugim. Zelo pomembno se mi zdi, da poznam vse procese dela, od pomivanja posode do ustvarjanja vrhunskih jedi. Zavedam se, da je vsak člen ekipe zelo pomemben in da vsak doda svoj delež k skupnemu uspehu. Če me moja ekipa ne bi podpirala, ne bi stala za mano in mi ne bi zaupala, da so moje odločitve v nekem trenutku pravilne, ne bi mogel nič. Zelo pomembno je tudi, da razumejo, da na tem mestu nisem, da jih izkoriščam. Z vsakim delavcem, bodisi z vajencem, s pomivalcem posode ali kuharjem, želim vzpostaviti zaupanje. Slednje gradim tako, da članom ekipe ne dajem le zadolžitvev, ampak jih tudi pohvalim, motiviram in jim stojim ob strani.

V kuharskih oddajah je med tekmovalci ogromno strasti, napetosti. Je tudi v vaši kuhinji kdaj kot v vrelišču?

V ekipi imam rad tako starejše kot mlajše sodelavce. Mladi imajo energijo in hitrost, starejši imajo izkušnje, potrpežljivost in so pomemben zgled. Vsakemu zaposlenemu razložim, kako so razdeljene naloge. Pri nas vsi delamo vse, tudi jaz kdaj pomivam posodo. Pomivalka res ne more nadomestiti mene, vendar lahko z voljo in željo veliko pripomore v kuhinji. Včasih lahko pomaga pripravljati solato ali predjedi. Ker se lahko vsak člen v ekipi nauči marsikaj, puščam vsakemu veliko prostih rok in to pelje do vrhunskih rezultatov. Pravkar sem eni od sodelavk, ki je pokazala željo, zaupal pripravo sladice. Ena pomembnejših nalog je, da vsakega človeka postavim na pravo mesto. Ko mu zaupam naloge, ki ga veselijo in jih rad počne, ga s tem motiviram in nagradim. Ko imamo veliko dela, vsi vemo, kaj je naša naloga in kaj moramo narediti. Zato med nami res redko pride do stresnih trenutkov. Vsekakor sem pristaš tega, da se o vsem pogovorimo na miren način.

Kakšna je po vseh letih izkušenj vaša osnovna kuharska filozofija?

Moja osnovna filozofija se glasi nazaj k naravi. Kjer delujem, skušam v

Eno je pomagati doma, drugo je delati v profesionalni kuhinji, kjer na vse začneš gledati iz drugega zornega kota, pravi.

svojo kuhinjo vključiti svoje okolje. Ker smo sredi Pohorja, v naši restavraciji kuhamo štajersko hrano, starejše jedi prilagodimo na sodobnejši način. Naš hotel ima certifikat Zeleni ključ, kar pomeni, da smo odgovorni do okolja in poskušamo kuhati toliko, kot potrebujemo, prizadevamo si za čim manj odpadkov. Če od prejšnjega dne ostane rukola, ki je ne morem več uporabiti za solato, iz nje na primer naredim pesto. Pozimi v šoli v naravi gostimo približno 200 otrok tedensko in tudi njih navajamo, naj vzamejo toliko, kot lahko pojedjo, in nato pridejo po še. Lačen gotovo ni nihče.

Številne kampanje spodbujajo k uporabi sezone in lokalne hrane. Je to omejitev ali priložnost, da iz manj sestavin naredimo še bolj domiselne jedi?

Omejitve so samo v glavi. Morda so povezane tudi s pričakovanji gostov, če želijo, da jim kuhar v vsakem

trenutku pripravi karkoli. Živimo v obdobju, ko lahko v kateremkoli letnem času kupimo katerokoli sestavino, a vprašanje je, od kod je bilo to živilo pripeljano in kakšne kakovosti je. Vsak kuhar se mora vprašati, ali bo pozimi ponudil paradižnik, čeprav ima ta takrat slab okus. Ali pa bo uporabil repo in zelje ter ju pripravil na domiselni način. Sam sem vsekakor zagovornik sezonskih jedi, zato jedilnik zamenjamo štirikrat do petkrat na leto.

Od leta 2022 ste eden od žirantov v oddaji Mali šef Slovenije. Kaj pravite o kuharskih sposobnostih tako mladih tekmovalcev?

Že v prvi sezoni oddaje sem bil kandidat za žiranta, na koncu so med štirimi kandidati izbrali Jorga

Zupana. Jorg je bil verjetno malo bolj zanimiv, saj ima številne tetovaže, jaz pa imam samo brado (smeh). Ko je Uroš Štefelin zapustil mesto žiranta, so me sodelavci Pro Plusa povabili na pogovor. Vesel in počaščen sem, da so me izbrali. Že prej sem rad spremljal oddajo in včasih sem se pri Jorgu pozanimal, kako lahko otroci obvladajo vse, kar lahko vidimo na zaslonu. Ko sem bil star toliko, kot so stari tekmovalci, nisem imel niti približno toliko znanja. Otroci se mi zdijo neverjetni. Je pa vsekakor pomembno tudi to, da so sproščeni pred kamero in da znajo kaj povedati. Mislim, da je sodelovanje v tem projektu zanje dobra odskočna deska. Že to, da je osem parov za tekmovanje vsako leto izbranih izmed

»Nimam te sreče, da mi vsaj doma ne bi bilo treba kuhati (smeh.) Šalo na stran. Če lahko v službi kuham za 300 oseb, bom še doma za nas štiri.«

več kot 200 prijavljenih parov, je zelo zgovoren podatek.

Večhodni meniji, nenavadne sestavine, zanimive tehnike priprave ... Ali to pomeni, da mladi vsak dan domačo kuhinjo obrnejo na glavo?

V oddaji jih ne učimo kuhati. Damo jim nekaj navodil, pokažemo jim kakšno malenkost. Ko pridejo na izbor, morajo sami pripraviti neko jed, tam so prvič brez staršev in vidimo, kako se znajdejo. Letošnja zmagovalca, učenca Osnovne šole Hruševca, sta se želela tekmovanja udeležiti že lani, a sta zamudila prijavo. Vadila sta celo leto, vsak teden sta se dobivala, kuhala in poskušala različne stvari. Pri kuhanju morajo ob znanju biti še želja, volja in občutek o tem, kaj sodi zraven česa. Meso, zelenjava, začimbe imajo svoje značilnosti. Osnovnih pravil se seveda držimo, vse drugo je stvar okusa. Včasih lahko združimo na videz dve nepojmljivi sestavini in dosežemo presenetljiv učinek. Marsikoga lahko naučim tehnik rezanja, kuhanja, celo razmišljanja ... Kdor želi delati vrhunske krožnike, mora sam na plan potegniti vse svoje znanje, izkušnje ter mora zaupati svojemu okusu in se učiti.

»Ko sem se vpisal v štiriletni program gostinske šole, nas je bili v razredu 30. Zdaj le še približno štirje delamo v tej panogi.«

Medtem ko bi otroci radi kuhali, delodajalci tarnajo, da je zelo težko najti kuharje in natakarje. Kako to?

Če bi dijake in študente, ko pridejo prvič na prakso, bolj navduševali in jih pridobili na svojo stran, bi imeli delodajalci večji izbor kadra. Velika težava je urnik našega poklica, ki je ubijalski. Največ dela je, ko drugi počivajo, torej ob koncih tedna, praznikov, ob večernih in nočnih urah. Obdobje epidemije koronavirusa je še dodatno zdesetkalo delavce v gostinstvu. Ker so bili takrat za gostinstvo težki čas, se je veliko zaposlenih preusmerilo v druge panoge. Ugotovili so, da raje zaslužijo malo manj, a delajo le od ponedeljka do petka ter imajo več prostega časa in časa za družino. Pomanjkanje delavcev je res veliko. Ko sem se vpisal v srednjo gostinsko šolo v Celju v štiriletni program gostinskih tehnik, nas je bilo v razredu 30. Zdaj le še približno štirje delamo v tej panogi. Tudi mlade generacije, čeprav se izobrazijo za ta poklic, raje počnejo kaj drugega. V gostinstvu in turizmu zato tuhtamo, kako naprej. Druge možnosti, kot da bomo iskali delavce v tujini, trenutno ne vidim.

Foto: Andraž Purg

Mlade poganjke gozdnih jagod, cvetove različnih rastlin, zelišča in različne lišaje za popestritev ali okrasitev jedi nabere kar v bližnjem gozdu.

Zadnja tri leta je glavni chef in vodja kuhinje v hotelih Pohorje Village.

V idiličnem zaselku Podveža nad Lučami je mogoče čutiti spoštljiv odnos do kulturne dediščine

»Srce me boli, ko vidim propadajočo kaščo. Zdi se mi, kot bi nekdo poteptal našo dragoceno etnološko dediščino.«

Inšpekcija ga zalaga s kaznimi, etnološka stroka s priznanji

Medtem ko se je na zadnji junijski petek vročina v dolini iz ure v uro stopnjevala, je bil obisk slikovite Zgornje Savinjske doline s prijetno svežino odlična izbira. Iz Luč sva se s fotografom Nikom približno pet kilometrov vzpenjala po ozki cesti do Podveže na 800 metrih nadmorske višine, od koder se razteza čudovit razgled. Na ekološki kmetiji Koklejš naju je prijazno sprejel zgovoren Jože Kaker, zbiralec starih predmetov in objektov, ki pripovedujejo zanimive zgodbe o življenju in delu naših prednikov na podeželju. Posebnost pozornost zbujaajo lesene kašče, stare od 160 do 270 let, ki jih je v propadajočem stanju odkupil od okoliških kmetov, jih prenovil, ponovno postavil ter jim vdahnil novo življenje. V dveh kaščah je uredil turistična apartmaja, ki sta opremljena v starinskem slogu z obnovljenim pohištvom, v drugih kaščah hrani starine. Z veseljem jih pokaže obiskovalcem oziroma turistom, ki prihajajo v ta kotic neokrnjene narave dopustovat z vseh koncev sveta. A ima Jožetova zgodba tudi grenak priokus.

BARBARA FURMAN

Upokojeni Jože Kaker je odraščal na domačiji Koklejš v Podveži, kjer so živele generacije Koklejševih. V zgodovinskem arhivu v Gradcu je zasledil zapis iz leta 1426, v katerem je omenjen Simon Koklejš. »Našel sem tudi podatke o Matiji Koklejšu, ki je bil menda podjeten človek in je

imel veliko otrok, tudi moških naslednikov, a je domačija kljub temu propadla. Zadnji moški s priimkom Koklejš v Sloveniji je umrl leta 1981, z njegovo smrtjo je ta priimek pri nas izumrl,« je pojasnil in dodal, da se boji, da bo tudi on doživel usodo Matije Koklejša. Ima dve hčerki in štiri vnuke,

Jože Kaker je v zaselku Podveža nad Lučami ustvaril svojevrsten spomenik kulturni dediščini. Obnova kašč mu predstavlja neizmerno zadovoljstvo, pravi.

vendar za zdaj ne kažejo navdušenja, da bi prevzeli ekološko kmetijo in turistično dejavnost na njej. »Hči Ana je po stroki etnologinja in zelo rada poprime za delo, vendar imata z možem druge načrte. Še vedno upam, da si bo vendarle premislila. Ali pa bo morda kdo od vnukov v tem prepoznal priložnost.«

Podedoval kmetijo

Ko si je našel zaposlitev, se je iz domače Podveže preselil v Luče, kjer si je ustvaril družino. Na kmetijo, na kateri je gospodaril njegov stric, se je sicer pogosto vračal in mu pomagal pri delu. Stric je umrl, domačijo pa prepisal nanj, saj ni imel svoje družine. »Priznam, da me odločitev strica ni razveselila, saj sem jo najprej doživljal kot breme odgovornosti. Nisem pa imel srca, da bi lepo vzdrževano kmetijo prepustil uničujočemu zobu časa. Iz spoštovanja do svojih prednikov sem se odločil, da bom kmetijo vzdrževal po svojih najboljših močeh. Me pa žalosti, ker veliko okoliških kmetij nima zagotovljene pri-

hodnosti, saj mladi odhajajo v dolino.«

Usoden kavni mlinček

Navdušenje nad starinami ga je prevzelo že med službovanjem. Delal je v komerciali, v prostem času se je posvečal zbiranju starih predmetov. »Zbirateljski konjiček se je začel razvijati povsem spontano. Spominim se dneva, ko mi je nekdo podaril star kavni mlinček. Bil sem navdušen. Zdel se mi je lep na nek poseben način, predvsem pa zanimiv. Takrat se je moj odnos do starih predmetov spremenil. Kamorkoli sem šel, sem bil pozoren nanje. Kupoval sem jih in nosil domov. Tako se je moja zbirka postopoma večala. Ščassoma v stanovanju ni bilo več prostora zanj. Začel sem razmišljati, da bi kupil kakšno propadajočo kaščo, jo obnovil in v njej uredil svojo zbirko starin.«

Tako je pred približno štiridesetimi leti rešil pred propadom prvo kaščo. Odkupil jo je od lastnika, ki jo je nameraval razžagati za drva. Najprej je kaščo oštevilčil, potem razsta-

Do živali goji spoštljiv odnos.

V eni od kašč hrani bogato etnološko zbirko. Nekatere stare predmete mu prinesejo ljudje kar na dom. Z veseljem jih doda v zbirko.

Kašče so bile statusni simbol naših prednikov, ki so živeli na podeželju.

Med kaščami je na ogled tudi stara kapela.

vil ter ponovno postavil na svoji domačiji v Podveži. To delo, kot pravi, terja potrpežljivost in natančnost, a v njem neizmerno uživa. Prva postavljena kašča ni dolgo samevala, kmalu so se ji pridružile druga, tretja, četrta, peta in šesta. »Srce me boli, ko vidim propadajočo kaščo. Zdi se mi, kot bi nekdo poteptal našo dragoceno etnološko dediščino,« doda prepričljivo. Vseh šest kašč je odkupil od kmetov iz Zgornje Savinjske doline. Stare so od 160 do 270 let. Obnovil jih je po prvotni podobi. In tako že več let privabljajo občudujoče poglede mnogih.

Kazni inšpekcije

Priznava, da ga je pred tremi leti pretreslo, ko je prejel inšpekcijsko odločbo za rušitev dveh kašč. »Zapisali so, da ju moram porušiti, ker sta zgrajeni nelegalno. Prizadeval sem si za naknadno legalizacijo obeh. Žal neuspešno. V naši državi imamo neživiljenjske in toge birokratske predpise. Vse je prepovedano, kar ni izrecno dovoljeno. Država ne ceni ljudi, ki smo pripravljani negovati kulturno dediščino na svoje stroške. Zavidljive finančne koristi od tega nimam. Me pa to delo neizmerno osrečuje.«

Pritožil se je na upravno sodišče, ki je po dveh letih razsodilo, da je obe kašči treba odstraniti. Kmalu zatem je prejel novo določbo, v kateri je navedeno, da kašč ni treba odstraniti, mora pa plačati visoke kazni. »Bil sem obupan in v dilemi, kaj naj storim. Odločil sem se, da bom kašči porušil, a so me domači prepričali, naj tega ne storim. Začel sem plačevati kazni in se obrnil še na ustavno sodišče. V obširnem dopisu sem jim podrobneje predstavil svoj problem in jim predlagal nekaj rešitev. Prijetno sem bil presenečen, da so mi odpisali in se mi zahvalili za predloge.«

Predlagal jim je, da bi o objektih, ki imajo zgodovinsko in etnološko vrednost, morali presojeti na terenu krajinski arhitekti in drugi strokovnjaki.

Vsak primer posebej. »Če bodo ocenili, da moram kašči podreti, bom to storil. Stroki verjamem, birokratom v Ljubljani ne, saj vidim, da ne ukrepajo tam, kjer bi res morali. Marsikje po Sloveniji lahko opazimo posege v prostor z okolju neprijaznimi, tudi nelegalnimi gradnjami. Zakaj tam nihče ne ukrepa?»

Etnološka priznanja

Medtem ko mu inšpekcija nalaga plačevanje kazni, mu etnološka stroka podeljuje priznanja. Še posebej je ponosen na Murkovo listino, ki mu jo je Slovensko etnološko društvo podelilo za prizadevanja na po-

jih je izdelal sam – od črne kuhinje do »tišlerske« delavnice in kovačije. A so vas lanske poplave uničile. Volje za postavitev nove še ni zbral, saj ga letos in naslednje leto čaka veliko dela pri obnovi domačega kmetijskega poslopja.

»Sva čudna kmeta«

Sicer pa vzdrževanje ekološke kmetije njemu in ženi nalaga delo vsak dan. »Na njivah, vrtovih in sadovnjaku ne dodajava umetnega gnojla ali škropiv, zato so pridelki zares

bile, saj so doživele šok, ko se je v kokošnjak priplazil lisjak in jih sedem pokončal. Zdaj bom kupil nove. Približno tri mesece bodo potrebovale, da bodo nesle tako kakovostna jajca, kot smo jih pri nas navajeni.«

Kje je televizor?

Dve leseni kašči je Jože preuredil v apartmaja, ki ju obkrožajo cvetoče gredice, sadovnjak in gozd. V bližini je tudi kapelica, v kateri hrani številne različne vence, ki mu jih prinašajo obiskovalci z vsega sveta. Na oknih apartmajev se bohotijo rdeče pelargonije, poseben čar dodajo zavese z vezanimi

motivi cvetja. Opremljena sta s starim pohištvom in z dodatki, ki pričarajo vzdušje preteklosti. Med korono leta 2020 so v njih dopustovali predvsem domači gosti, ki so koristili turistične bone. Zadnja leta prevladujejo tujci. »Prihajajo z vseh celin, nekateri se vračajo, ker pravijo, da se v tem okolju odlično počutijo. Naša stalna gosta sta na primer zakonca iz New Yorka, ki pri nas ostaneta ves mesec. Uživata v naravi in se potepata po okoliških krajih.«

Ob tem se Jože spomni obiska simpatičnega starejšega para iz Zagreba. Ob prihodu sta bila navdušena. Ko je go-

spod opazil, da v apartmaju ni televizijskega sprejemnika, je bil šokiran. Želel je gledati nogometno tekmo, saj je strasten navijač. Hči Ana je zanj hitro našla turistično namestitev s televizorjem v Lučah. Vendar sta se hitro vrnila k nam. Sprostila sta se in začela uživati v naravi in miru. Televizorja gospod ni več omenjal. »Njegova žena se mi je ob odhodu celo zahvalila, ker je mož dokončno dojel, da je življenje zanimivo in vznemirljivo tudi brez televizijskega sprejemnika. Rekla je, da si je to sama prizadevala več let, meni pa je to uspelo v nekaj dneh.«

Foto: Nik Jarh

»Spomnim se dneva, ko mi je nekdo podaril star kavni mlinček. Bil sem navdušen. Takrat se je moj odnos do starih predmetov spremenil. Kamorkoli sem šel, sem bil pozoren nanje. Kupoval sem jih in nosil domov.«

Ta podarjen star kavni mlinček, ki ga je popeljal na pot zbirateljstva starin.

dročju etnologije. Prav tako je prejel priznanje ljubljanskega etnografskega muzeja in celjskega pokrajinskega muzeja ter Planinske zveze Slovenije.

Vprašala sem ga, zakaj so ga med etnološko raznovrstno dediščino prevzele prav kašče. »Ker so bile statusni simbol naših prednikov. Premožnejši kmeti so imeli tudi po dve večji kašči, manj premožni le eno majhno. V njih so hranili pridelke, žita in suhe mesnine. Po drugi svetovni vojni so kašče začeli podirati, nekateri lastniki so jih prepustili propadanju,« je pojasnil in dodal, da njegovo pozornosti privabljajo tudi stari kozolci in skednji. »Že nekaj časa občudujem skedenj v Zadrecki dolini, ki je star 240 let. Zelo je lep. Želel sem ga prestaviti na svojo domačijo, a zanj nisem dobil dovoljenja.«

Pred leti je v Lučah postavil miniaturno etnološko vas z 12 majhnimi lesenimi objekti, ki

ekološki. Prepričana sva, da narava sama najbolje poskrbi za zdravo hrano,« je še povedal med sprehodom po travniku, na katerem so se pasle cike, ki so slovenska avtohtona pasma domačega goveda. »Morda bo kdo rekel, da sva z ženo čudna kmeta, saj se tako močno naveževa na živali, da jih ne moreva ubiti. Najstarejša cika je stara 20 let, kar je za govedo izjemna starost. Živali in ljudje pri nas živimo v spoštljivem sožitju. Živali izkazujejo neizmerno hvaležnost, saj z njimi ravnamo spoštljivo in ljubeče.«

Tudi mucka imajo. In kokoši, ki nesejo jajca s tako izrazitim rumenjakom, da se mnogi čudijo, kako je to mogoče. »Sprašujejo me, ali so dodana barvila. Tem dvomljivcem pojasnim, da kure hranim s kakovostno krmo. Rade imajo kruh, vsak dan jim kuham krompir. Na kakovost jajc vpliva tudi počutje kokoši. Pomembno je, da so mirne in sproščene. No, pred dnevi niso

IDEALNA DESTINACIJA ZA DRUŽINE

USTVARITE SPOMINE V KAMPU MENINA

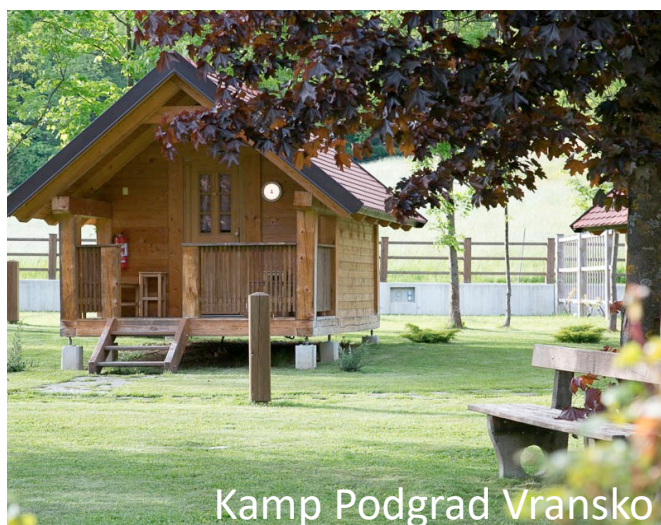

↑ CAMPING ↑
MENINA
HOLIDAY PARK

info@campingmenina.com

+386 51 219 393

www.campingmenina.com

Kamp Podgrad Vransko

Planinski dom na Čreti

Hiška sprostitve, TK Jerman

DOŽIVITE VRANSKO

Hotel in gostilna Grof

Gasilska zbirka Vransko

Schwentnerjeva hiša

Muzej motociklov Grom

Golobček Bed & Pizza

 Informacije:
 TIC Vransko
 Vransko 25, 3305 Vransko
 I: www.zkts-vransko.si
 T: +386 41 919 829

Vransko 29 – apartma in sobe

Pivovarstvu je zapisana vsa družina Lipnik iz Šmarja pri Jelšah. Na fotografiji sta mati Klavdija Lipnik (levo) in hčera Klavdija Čakš.

Miran Doberšek iz Pivovarne Haler iz Olimja v občini Podčetrtek

V zgodbo Pivovarne Clef Brewery sta v največji meri vključena Jure Gobec in njegov sin Matevž, ki je prevzel vlogo glavnega pivovarja. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Pivovarna Green Gold, katere ustanovitelj je Luka Rojnik, je prejela znak kakovosti za piva Hop Dealer, Forbidden Fruit, Dragon Slayer, Sunset, Rocket Queen. (Foto: arhiv NT/Sherpa)

Senzorično ocenjevanje piva Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij in Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Znani so prejemniki znaka Pivo odlične kakovosti

Po podatkih Fursa je v Sloveniji 97 pivovarn, ki so zavezane k plačevanju trošarine.

V vročih poletnih dneh bolj kot karkoli drugega prija posedanje v senci in hlajenje z domačim pivom. Da je izbira lažja, sta že četrto leto poskrbela Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije in Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije s sedežem v Žalcu. S pomočjo zdaj že tradicionalnega senzoričnega ocenjevanja piva sta najboljšim podelila znak Pivo odlične kakovosti 2024. Letos ga je prejelo 21 izdelkov iz devetih pivovarn.

ŠPELA OŽIR

Na letošnje senzorično ocenjevanje piva se je odzvalo 10 pivovarn s 35 vzorci piva različnih okusov. Senzorično ocenjevanje piva je opravil senzorični panel strokovnjakov, ki je v okviru ocenjevanja upošteval različne senzorične lastnosti piva (videz, vonj, okus, tekstura in grenčica). »Izdelki, ki so zadostili najvišjim kriterijem senzoričnega ocenjevanja, so upravičeni do znaka Pivo odlične kakovosti 2024. Z znakom označeni izdelki so za potrošnike še lažje prepoznavni na trgovinskih policah. Podjetja iz sektorja pivovarstva so dokazala, da so na področju kakovosti in razvoja resnično inovativna in strokovna ter tudi

drzna,« je izpostavila direktorica Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospodarski zbornici Slovenije dr. Tatjana Zagorc.

Tudi iz naše regije

Nosilci znaka Pivo odlične kakovosti 2024 so Pivovarna Reservoir Dogs za pivo Single Blondie, Pivovarna Green Gold za piva Hop Dealer, Forbidden Fruit, Dragon Slayer, Sunset, Rocket Queen, Pivovarna in kovinarstvo Lipnik za pivo Pivo Lipnik - ingverjevo in Pivo Lipnik - temno, Pivovarna Maister za piva Karlin, Linhart in Novy, Pivovarna MSOS in njena poslovna enota Pivovarna Zajc za pivo

Patrik, Pivovarna Haler za pivo Zeleno pivo s konopljo in Jantarni pale ale, Pivovarna Laško Union za pivo Laško Zlatorog, Savinjska pivovarna Clef za piva Farmhouse Sour Beer with Blaufränkisch Grapes, Farmhouse Sour Beer Fermented in Gin Barrels, Chocolate Vanilla Stout in Blejska grmada Pastry Stout ter Tovar na Pivovarna - Tektonik za piva Tektonikov Čehur in Bergkonig Red Eye Rabbit.

Proizvodnja piva v Sloveniji (vključeno z brezalkoholnim pivom) je lani znašala 1,79 milijona hektolitrov.

Odkrivajo vrhunske pivovarje

Da pivovarstvo v Sloveniji ni le panoga, temveč je koncept, ki povezuje kmetijstvo, živilstvo, gostinstvo in trgovino, odpira vrata gospodarskemu razvoju in ustvarja nova delovna mesta, je ob tej prilo-

žnosti izpostavila ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Mateja Čalušič. »Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se zavedamo, da je povezovanje kmetov, živilskopredelovalne industrije, gostinsko-turističnega sektorja in trgovcev v bolj tesne in učinkovite verige ključnega pomena. Kratke verige zagotavljajo, da lokalno in trajnostno pridelana hrana ter pijača dosežeta potrošnike na najbolj trajnosten način. Oglaševanje trajnostne potrošnje ima pomemben vpliv na povečanje prodaje na domačem trgu, saj pomaga osveščati javnost o pomembnosti podpore lokalnim izdelkom. Tudi spletna platforma ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Naša super hrana nenehno promovira lokalne proizvode.«

Obenem je dodala, da ima promocija pivovarstva s pomočjo različnih dogodkov, kot so tudi senzorična ocenjevanja, pomembno vlogo pri povečanju prepoznavnosti in kakovosti slovenskega piva. »Zahvaljujem se Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij pri Gospo-

darski zbornici Slovenije, ki z izvajanjem predstavitev in izobraževalnih dejavnosti prispeva k nadaljnjemu razvoju tega dinamičnega sektorja in izpostavlja odličnost domačih piv ter različne inovativne pristope za širjenje palete novih okusov. Slovenija ponuja izjemen izbor piv in dogodek Pivo odlične kakovosti 2024 je idealna priložnost, da odkrijemo vrhunske pivovarne, kjer se tradicija sreča z inovacijo.«

Znanstveni in tehnološki razvoj

Pri ocenjevanju je sodeloval Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, ki že od

ustanovitve leta 1952 skrbi za znanstveni in tehnološki razvoj slovenskega hmeljarstva in pivovarstva. Je edina ustanova, kjer je zbrano dolgoletno znanje na področju hmeljarstva in pivovarstva tako na znanstveni kot tudi na strokovni in praktični ravni.

Cilj delovanja inštituta na področju hmeljarstva in pivovarstva je razvoj panog - vpe-ljevanje sprememb in izboljšav v tehnologiji pridelave in predelave hmelja zaradi spremenjenih podnebnih razmer in vedno ostrejših okoljskih zahtev ter tudi zaradi specifičnosti različnih trgov.

lahko urejen tudi kot glamping,« pravijo v Mestni občini Celje.

Območje prireditveno-rekreacijskega centra in infrastrukture je na južni in jugozahodni strani in ga zaznamuje objekt nekdanje čuvajnice. Občinski prostorski načrt tam poleg obstoječih objektov predvideva še gradnjo drugih stavb, tudi razglednega stolpa in prireditvenega prostora s plavajočim odrom, obvodne lesene ploščadi s pomoli, pomole za priveze čolnov in športnih igrišč. »Predvidena je ureditev večnamenske travnate površine, pustolovskega parka, pešpoti od parkirišča do osrednjega dela območja (za dostop gibalno oviranih) in parkovnih ter drugih zelenih površin. Ob tem načrt predvideva tudi ureditev dodatnih prometnih površin za dovoz in dostop,« pravijo v občini.

Kampiranje in peščene plaže

Javno naravno kopališče pri gradu je na jugovzhodnem delu jezera in je dostopno iz smeri Celja, s Prekorja in iz Vojnika. Ob-

močje je že zdaj namenjeno rekreaciji v naravi, na tem območju bo poleg obstoječih objektov možno urediti še območje za kampiranje, kopališče, peščene plaže in travnate površine, lesene pomole za kopalce, pomole za priveze čolnov, otroško ali pustolovsko otroško igrišče, igrišče s progo za zorbing, lesene paviljone – senčnice in parkirišča.

Območje na južnem robu jezera, ki sega južno od pregrade skozi naselje Dobrova, z vzhodnim krakom pa tudi v naselji Slatina v Rožni dolini in Lokrovec, je namenjeno predvsem ureditvi površin za rekreacijo in šport.

»S sprejemom občinskega prostorskega načrta bo možen nadaljnji razvoj destinacije, pri čemer velja poudariti, da prostorski načrt le omogoča načrtovanje v prostoru, naslednja nujna faza pa je priprava projektov, ki bodo podrobneje opredelili konkretne dejavnosti, ki bodo zasledovale tudi letos sprejeto strategijo razvoja turizma,« dodajajo v občini.

Foto: arhiv NT/Andraž Purg, ZPO

V prihodnje naj bi občina:
• pripravila načrte za nadaljnjo ureditev območja Šmartinskega jezera (čolnarna, pomoli, pristanišča),
• preučila možnosti za umestitev kampa, glampinga ob Šmartinskem jezeru,
• uredila kampiranje za ribiče v sodelovanju z ribiško družino,
• uredila postajališče za električna kolesa in avtodome.

Novica, da voda v Šmartinskem jezeru ustreza standardom kopalne vode, je dobra.

POSEBNA PONUDBA EURO2024

Izkoristite posebno ponudbo ob evropskem nogometnem prvenstvu EURO2024 in razvajajte svoje brbončice v Steak & Burger Dobrna! Pridružite se nam pri ogledu tekem.

KOMBO MENI

**BURGER Slaninček
& PIVO TABU točeno 0,5 l**

12,00 €
REDNA CENA: 15,20 €

STEAK & BURGER DOBRNA
Dobrna 48, 3204 Dobrna

Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

ODPIRALNI ČAS

četrtek, petek: 14.00 – 22.00
sobota: 12.00 – 22.00
nedelja: 12.00 – 20.00

Informacije: **080 22 54**

info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

Popestrite SI – Poletje na Celjski koči, v Wake parku Šmartinsko in na Letnem kopališču Celje!

Ne zamudite
priložnosti za nepozabne poletne
avanture v Celju! Pripravite se na
zabavo, šport in sprostitev v naravi!
Celjska koč, Wake park Šmart-
insko in Letno kopališče Celje
ponujajo vrsto aktivnosti za vse
generacije, ki bodo popestrile
vaše počitniške dni.

[z|p|o]
celje d.o.o.

Več na: <https://www.zpo.si>,
[https:// celjska-koca.si](https://celjska-koca.si),
<https://smartinskojezero.si>

Zeleni svet sredi Atlantskega oceana, nekje med Norveško in Islandijo, me je povabil v svet tišine in neokrnjene narave. Dotaknil se me je s svojo dušo in s surovo, toda idilično pokrajino. To je raj za ljubitelje divje narave, raj za ptice in nešteto ovac. Raj za ljudi, ki iščejo mir.

Zeleni svet sredi ničesar

Pravljicne hiške s travnato streho

Ferski otoki

Pusti redko poseljeni otoki ležijo v mrzlem Atlantskem oceanu, nekje med Norveško in Islandijo. Tako blizu, a vendar tako daleč. Osamljeni sredi širnega oceana v družbi vetra, skrivnostnih meglic in hitro spreminjajočega se vremena. Zagrnjeni v tančico deževne zavese ali obsijani s soncem in obdani s tišino. Sonce je bolj redek gost na majhnih otokih čistiljive starosti, približno šestdeset milijonov let je preteklo od njihovega nastanka. Porasli so z bujno travo, ki gre v slast številnim ovcam. Teh je več kot prebivalcev, približno 80 tisoč, prebivalcev pa približno 54 tisoč. Tudi njihov jezik je nekaj posebnega. Težka (za nas) izgovorjava imen je precej drugačna od danščine, kamor ti otoki spadajo.

BARBARA POPIT

Otok Vágar, na katerem je letališče, je eden od večjih osemnajstih otokov, kolikor jih štejejo Ferski otoki. Otoki so povezani z mostovi, nasipi ali s podvodnimi predori, na nekatere je mogoče priti samo s trajektom. Čeprav so majhni – s skupno površino 1.399 kvadratnih kilometrov – imajo lastnega letalskega prevoznika.

V Sørvágurju, vasi nedaleč od letališča, naju čaka prenočišče, midva pa se zapeljeva do vasi Bøur. Kamor seže oko, se razprostira širni ocean, ki ga malenkost zakrivajo bližnji otoki. Ladjice s turisti na krovu plujejo okoli skalnate skulpture, tako prepoznavne, da takoj veš, da je to Drangarnir. Vsepovsod prevladuje zelena barva, tista mehka sveža trava, za katero skrbi »nekdo tam zgoraj«, ki jo redno zaliva. Lesene hiške so črne – zaščiten s katranom, ki jim da večjo odpornost. Strehe so travnate in predstavljajo pravi kontrast črnini spodaj, ki jo prekinjajo bela okna.

Skozi predor, izkopen v živo skalo, nadaljujeva do vasi Gásadalur, kjer naju pozdra-

vita mir in tišina. Vse je tako odklopljeno in popade me želja, da bi tukaj ostala za vedno. Po žgočem soncu in hladnem vetru je pot do slapa Múlafossur pravi užitek. Zasluži si pozornost, še večjo puffini in druge ptice, ki gnezdijo v bližini.

Vzpon na klif Trælanipó

Prebudim se v sončno jutro. Danes se bova povzpela na klif Trælanipó. Za vzpon je treba plačati dvesto danskih kron na osebo. To ni edina plačljiva pot. Kar nekaj jih je. Te poti vodijo po zasebnih zemljiščih. Lastniki postavijo ograjo, nato prehod čez svoje ozemlje zaračunajo. Nekaterim domačinom se to ne zdi prav, saj je po njihovem mnenju narava namenjena vsem.

Pot vodi ob jezeru Sørvágsvatn, ki visi nad oceanom kot gromozanska luža, ki bo zdaj zdaj padla v morje. Njegovi obrisi na horizontu oznanjajo njegov konec, ki se kaže v slapu, padajočem globoko v morje. Še malo manjka do vrha klifa, ko me ustavijo čudoviti razgledi

Zanimiva hišna številka, poštni nabiralnik in igrivo zloženi kamni pred vhodom v leseno hišo v najstarejši soseski Reyn

Pogled na skalnato skulpturo Drangarnir

Vas Gjógv

Slap Múlafossur

na pečine, ki jih neumorno obletavajo ptice, ki gnezdijo na njih. Na vrhu me pričaka osvežilen veter, ki v trenutku ohladi glavo in telo. Pod mano se peni morje, ko buta ob navpične stene, in na tisoče in tisoče kapljic se razprši naokoli. Spustiva se niže, do tam, kjer je lep razgled na slap Bøsdalafossur, ki se iz jezera Sörvágsvatn spušča v morje. Nič kaj osupljiv ni, saj je vode malo, skoraj premalo.

Samo samotna pokrajina

Naslednji dan zapustiva otok Vágar in kreneva proti Vestmanni na otoku Streymoy, na katerega prispeva skozi podvodni predor. Na drugi strani predora naju pričakajo številne ovce ob cesti in že se znajdeva v Vestmanni, od koder se bova z ladjico podala na ogled klifov.

Ko zapuščamo pristanišče, s palube ladje opazujem lesene hiške, tesno postavljene drugo ob drugo, ki služijo za hrambo čolnov. Že kmalu nas pozdravijo klifi, ki dosežejo višino tudi več kot 600 metrov. Bazaltne stene so dom številnih ptic, ki tam gnezdijo. Kapitan spretno krmari ladjo in nas vodi tik ob pečinah skozi skalnate soteske, nato zapljemo na odprto morje in se počasi vrnemo.

Voziva se po ozki in ovinkasti cesti, tokrat že na otoku Eysturoy, kamor sva se pripeljala čez most, ki mu pravijo Most čez Atlantik. Zagrizeva v serpentine, ki vodijo na vrh prelaza Ei iskar, od koder se lahko spoprimeš z osvajanjem najvišjega vrha Ferskih otokov Slættaratindurja na nadmorski višini 880 metrov. Nikjer nikogar, ne ljudi, ne vasi, ne dreves, samo samotna pokrajina, prekrita s travnatno površino, ki ji daje svež pridih. Ozka cesta brez bankin se počasi spušča in lenobno vije do še ene idilične vasi Gjógv, ki je dobila ime po dvesto metrov dolgi soteski, ki poteka od vasi do morja. Odpraviva se do soteske, napolnjene z morjem, ki je eno najboljših naravnih pristanišč na Ferskih otokih. Za prevoz tovora iz pristanišča, ki leži globoko pod vasjo v soteski, so na strmem klancu zgradili ozkotirno železnico. Po tirih z vitlom vlečejo leseni voziček, naložen z različnim tovorom, uporabljajo pa jih tudi za dvig čolnov iz morja.

Vasica je videti, kot bi izumrla

Naslednji dan naju pot ponovno vodi na otok Streymoy v Saksun. Vasica, za katero se zdi, kot da je izumrla, šteje 11 prebivalcev. Kreneva po poti, ki pelje navzdol do peščene lagune in se nadaljuje vzdolž fjorda vse do odprtega morja, seveda le ob oseki. Začutim veter in vonj morja, ki je vedno bliže. Občutim mogočnost visokih gora, ki se tukaj končajo, začutim umirjenost, ki se sreča z divjo naravo morja. Še bi stala tam in vsrkavala nenavaden mir, ki ga ponuja ta del sveta, toda kmalu bo plima in treba se bo vrniti.

Raziskovalna žilica me vodi dalje, na drugo stran otoka, kjer v globoki dolini leži vas Tjörnuvík. V bližini ni drugih vasi, zato se zdi, da je vpeta v osamljenost, mir in tišino ter spokojnost, po kateri slovijo Ferski otoki. Cesta do vasi je ozka in strma s čudovitimi razgledi na morje in na znameniti skalni formaciji, ki sta tik ob obali sosednjega otoka Eysturoy, imenovani Risin in Kellingin, Velikan in čarovnica, ki sta po legendi skušala Ferske otoke povleči na Islandijo. »V vasi živi 45 prebivalcev, toda med njimi žal ni več šoloobveznih otrok, zato šola sameva,« z grenkim priokusom pove domačin, ki nama postreže z izvrstnimi vafli in s kavico. Pred hišo ima postavljeno veliko leseno mizo in nekaj klopi, kavo v termovki in vafle pa speče kar na prostem.

Potopljena v mehek travnat svet

Sončno jutro naju pospremi po pohodni poti Hvithamar hike. V miru in tišini, ponekod ob spremstvu ovac, potopljena v mehek travnat svet, se vzpeneva na vrh vzpetine, od koder je fantastičen razgled na veličasten fjord Funningsfjörður, okoliške gore in otok Kalsoy. Tam daleč pod nami je v hladni in čisti morski vodi gojišče lososov. Globoko v fjordu se skriva vasica Funningur.

Še en zanimiv fjord naju čaka – fjord Oyndarfjör ur z istoimensko vasico. Ta je znana po dveh velikih zibajočih balvanih v morju, težkih kar nekaj ton. Sta tik ob obali. Na prvi pogled na njiju ni nič nenavadnega, a če pogledaš natančneje, naj bi videl, da se zibljeta sem ter tja v ritmu valov.

Zapuščava otok Eysturoy in se pripeljeva do Klaksvika na otoku Borðoy. Klaksvik je drugo največje mesto na Ferskih otokih s približno pet tisoč prebivalci. Že od daleč opazim cerkev, ki velja za najlepšo na Ferskih otokih. Za gradnjo so uporabili domači gradbeni material, to je bazalt in les.

Do najsevernejše vasi

Naslednji dan kreneva na otok Viðoy do najsevernejše vasi na Ferskih otokih Vidarei i. Samotna cesta kar kliče za postanek, da se

Najlepša cerkev na Ferskih otokih je v Klaksviku.

naužiješ čudovitih razgledov. V rahli meglici tihega okolja se potopiš v svoj svet – svet tišine in umirjenosti. Prevzame me tisti spokojen občutek, ki ga doživiš samo tam, kjer si odmaknjen od množic, hrupa, stresa in temu podobne nepotrebne navlake sodobnega sveta.

Še na en otok se bova podala – Kunoy – do istoimenske vasi. Znana je po gozdičku, ki je v zavetju strmega gorskega pobočja. Na Ferskih otokih skoraj ni gozdnatih območij, zato je ta gozd tako poseben. Drevesa so bila tu posajena v 19. stoletju. Majhen gozd, skozi katerega se lahko sprehodiš v desetih do dvajsetih minutah, je ograjen. A ne zaradi ljudi, ampak zaradi ovč, ki sicer poskrbijo, da je okoliška trava vedno pokošena.

Končni cilj današnjega dne je glavno mesto, do katerega se zapeljeva skozi predor pod morjem, ki se ponaša s prvim in z edinim podvodnim rondojem na svetu. Rondo je 72 m pod vodno gladino in je opremljen z umetniškim delom ferskega umetnika Tróndurja Paturssona. Seveda se je tu prepovedano ustavljati, zato sva se kar nekajkrat zapeljala okoli, da sva lahko občudovala to umetnino. Glavno mesto Ferskih otokov Tórshavn leži na vzhodni obali otoka Streymoy. Stari del mesta leži na polotoku Tinganes, ki deli pristanišče

na dva dela. Danes je tu sedež ferske vlade, včasih je bil tu sedež parlamenta. Najstarejši del starega mestnega jedra je soseska Reyn, ki jo sestavljajo majhne lesene hiše, prebarvane s črnim katranom, z belimi okni in s travnatimi strehami. Pogled mi pritegnejo zanimive hišne številke, poštni nabiralniki in imena stanovalcev – različnih oblik, velikosti in barv. Pobarvani kamni, zloženi v lične figurice, postavljeni pri vhodnih vratih, prinesejo nasmešek na obraz vsakemu obiskovalcu ali zgolj mimoidočemu.

Po celem tednu pripekajočega sonca in neba brez oblakov se oblačen dan kar prileže. Megla se počasi dviga, ravno toliko, da se sredi ničesar, visoko v gorah nad samotnim fjordom, prikaže podolgovata stavba s travnato streho – zapor. Edini zapor na svetu, ki ima travnato streho, in sploh edini zapor na Ferskih otokih. Sprejme samo 12 zapornikov. Kraj je znan kot Mjørkadalur – kar po fersko pomeni meglena dolina. In res. Megla ga varuje pred pogledi mimovozečih avtomobilov, zato deluje še bolj skrivnostno.

Potepanje po Ferskih otokih zaključiva v vasi Kirkjubøur, ki je bila v srednjem veku cerkveno in kulturno središče Ferskih otokov.

NAVDUŠITE
NAS
S POTOPISOM
Z Novim tednikom naokrog
NAGRADE!

Avtorje najboljših treh potopisov čakajo lepe nagrade
pokrovitelja akcije – knjigarne HOOP!
Stanetova 11, Celje

HOOP

Stanetova 11, Celje

Vidarei i – najsevernejša vas na Ferskih otokih

Na ribjem pikniku smo uživali v morju in glasbi. Ogledali smo si čudoviti Omiš in seveda poskrbeli tudi za skupinsko fotografijo v majicah Pojdi z menoj – z Novim tednikom, Radiem Celje in s turistično agencijo Relax.

Pojdi z menoj

Na Braču s poslušalci Radia Celje in bralci Novega tednika

Pojdi z menoj je povabilo na doživetja, kjer je z vami ekipa Novega tednika in Radia Celje ter seveda turistične agencije Relax. Verjamete, da se od spominov da živeti? Mi zagotovo. Tokrat smo jih nanizali toliko, da bodo naša srca zapolnjevali še dolgo časa.

SIMONA BRGLEZ

Doživetja štejejo. Nova prijateljstva in sproščeno vzdušje prav tako. Smo kot družina, v katero z velikim veseljem sprejemamo vse, ki si želite novih odkrivanj zanimivih kotičkov.

Naše druženje je bilo tokrat v Supetarju na Braču v izjemnem hotelu Waterman Supetrus resort. Brbončice smo razvajali s kulinaricnimi dobrotami, se kopali v kristalno čistemu morju. Dopoldnevi in popoldnevi so bili rezervirani za animacijske igre. Vsak večer pa je bil čas za ples in kakšno zanimivo dogodivščino. Z ladjo smo pluli do Omiša, kjer smo si ogledali čudovito mesto in se popeljali tudi po Cetini.

Naša himna Pojdi z menoj je odmevala in še bo, zato vabljeni, da rezervirate naš naslednji izlet – 31. avgusta gremo za teden dni v Hurgado. Na voljo je še nekaj mest zato vabljeni, da se oglasite v Relaxu. Vsekakor pa ne zamudite tudi našega novoletnega druženja.

Foto: SB

Sprehodili smo se do mesta Supetar.

Klapa Pastura nam je z glasbo pobožala srce in dušo, skladbe, ki so jih zapeli njeni člani pa so nam še dolgo odzvanjale v ušesih.

Vse bolj priljubljena igra Cornhole. Komu bo uspelo zadeti?

Več fotografij na www.radiocelje.si in www.novitednik.si

Naša himna Pojdi z menoj je odmevala in še bo, zato vabljeni, da rezervirate naš naslednji izlet – 31. avgusta gremo za teden dni v Hurgado.

Kaj je lepšega kot glasba, ki »dvigne« celo skupino, da zapleše kot eno?

Omiš je simpatično gusarsko mesto in prav posebno doživetje se je popeljati s čolni po kristalno čisti reki Cetini, ki ponuja enkratno doživetje nedotaknjene narave.

Posebno doživetje je streljanje s profesionalnim lokom.

Stalnica na naših srečanjih je tombola, ki trem prejemnikom vedno nariše nasmeh na obraz.

RELAX TOMBOLA									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90

Z NOVIM TEDNIKOM, RADIEM CELJE IN RELAXOM GREMO V EGIPT

novi tednik radio celje Relax turizem

Hotel AMWAJ BEACH CLUB 4* V HURGADI

31. 8. do 7. 9. 2024

Cena: ~~1099€~~ 899€ 200 EUR POPUSTA NA OSEBO

Prijave:

Relax turizem
Največji slovenski organizator počitnic

03-428-83-20

03-428-83-40

ZADNJA
MESTA

Z vami bo ekipa
Radia Celje

Na Braču smo imeli tudi plesne vaje.

Izmenjevali znanja o umetni inteligenci

Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije (MFDPS) iz Celja je v zadnjih letih vedno močnejše prisotna in uveljavljena v mednarodnem akademskem okolju. Pretekli konec tedna je bila pod njenim okriljem ter v sodelovanju s soorganizatorji Univerzo iz Poljske Marie Curie Skłodowska, Univerzo Kasetsart iz Tajске ter ustanovo Pegaso International z Malte že 14. mednarodna konferenca MakeLearn, TIIM & PIconf 2024. Letošnja konferenca je bila na Poljskem in v virtualnem okolju pod naslovom »Artificial Intelligence for Human-Technologies-Economy Sustainable Development«.

Izpostavljeni so bili naj-novejši dosežki s področij menedžmenta, ekonomije, tehnologije in izobraževanja. Izkušeni in mladi akademiki

z vseh celin so sodelovali v razpravi ter izmenjavi znanj med akademskim svetom in gospodarstvom, kar je ponudilo številne priložnosti za

objavo znanstvenih dognanj. V treh dneh je 197 avtorjev predstavilo kar 141 prispevkov. Poudarek letošnje konference je bil na upo-

rabi umetne inteligence za pospeševanje trajnostnega razvoja na različnih področjih človekovih dejavnosti, v gospodarstvu, mestnih in državnih upravah, izobraževanju, raziskovanju in visokem šolstvu nasploh. Neposredni cilj razprav med udeleženci je bil oblikovati argumente za uporabo sodobnih rešitev AI ali proti uporabi v

znanstvenih raziskavah, poučevanju in razvoju univerz. Udeleženci so razpravljali o temah, povezanih z njihovimi osebnimi izkušnjami na tem področju ter z izkušnjami organizacijskih enot, ki jih zastopajo in implementirajo rešitve AI na različnih področjih svojega delovanja.

Poleg predstavnikov Slovenije so na konferenci sodelovali avtorji prispevkov iz 33 držav, med njimi Avstrije, Belgije, Bolgarije, Hrva-

ške, Češke, Etiopije, Finske, Gruzije, Nemčije, Gane, Madžarske, Izraela, Italije, Japonske, Kosova, Latvije, Litve, Malte, Mehike, Nizozemske, Nigerije, Severne Makedonije, Norveške, Poljske, Portugalske, Romunije, Španije, Švedske, Švice, Tajvana, Tajske, Združenih držav Amerike in Zimbabveja. Največ udeležencev je bilo iz držav soorganizatorskih ustanov, s Tajske, iz Slovenije, s Poljske in z Malte.

Med panelisti in govorniki konference so z MFDPS sodelovali trije redni profesorji. V panelu urednikov sta bila prisotna prof. dr. Valerij Dermol (glavni urednik znanstvene revije International Journal of Management, Knowledge and Learning) in prof. dr. Nada Trunk Širca (glavna urednica visoko uvrščene znanstvene revije Human Systems Management), medtem ko je na forumu vodenja v visokem šolstvu sodeloval prof. dr. Dušan Lesjak.

MAJA GORJUP ZDOVC

»Ukradli ste nam srce in nam ga dvakrat vrnili«

Težko bi našli lepše besede od teh, ki jih je ob koncu koncerta Mešanega pevskega zbora Orfej Celje ob 20. obletnici izrekel navdušen obiskovalec. Tem besedam se je zagotovo v mislih pridružil občinstvo, ki je 6. junija napolnilo dvorano Narodnega doma v Celju.

Koncert je bil nekaj posebnega. Ne zgolj zaradi izbora slovenskih pesmi in odličnega petja, temveč zaradi posebne energije, ki se je po prvi odpeti pesmi začela pretakati od nastopajočih do občinstva. V čem je bila ta energija? Bila je v ljubezni do petja, do slovenske pesmi, bila je v močni povezanosti med pevci in zborovodjem Matevžem Pušnikom, bila je v želji osrečiti ljudi, ki jim pojejo. Z vsako pesmijo je bilo te energije več tudi med občinstvom in nenadoma sem se spomnila razmišljanja Elisabeth Lukas:

»Če tožim nad zlom,
zla zaradi tega ni nič manj,
toda pozornost vseh se obrne vanj.
In ko ljudje vidijo morje slabega
jim upade pogum,
da bi se bojevali za dobro.
Če sem pozoren na dobro,
dobrega zaradi tega ni nič več
toda upanje vseh se usmeri nanj.
In že tisto malo dobrega,
kar uzrejo,
jih navduši v boju proti zlu.«

Slabe misli so začele izginjati. Začutili smo, da dobro obstaja, da ga je vredno širiti. In za to spoznanje gre zahvala orjefčicam in orjefčkom, vokalni skupini Fantje z Jožefovega hriba, ki je še dodatno popestrila večer, ter članom instrumentalne skupine.

Iskrene čestitke za 20 let delovanja in še enkrat hvala za čudoviti večer, ki bo še dolgo odzvanjal v naših srcih. Zaradi vas so boljša, bogatejša, vedrejša in polna upanja.

Mag. MAJA KRAJNC

Za 30 nasmehov otrok z rakom

Šole imajo ključno vlogo pri vzgoji mladih za družbeno pomembne projekte. Medrazredno sodelovanje in povezovanje v skupinskih projektih gradi močnejše, bolj povezane skupnosti z vzpostavljanjem občutka pripadnosti za družbeno dobro.

Ob koncu šolskega leta sva se Adelisa Medić in Brina Lipnik iz 2. b-razreda povezali s profesorico Andrejo Tanšek, Ano Lenart, direktorico učnega podjetja Hiška, in Uršo Kovše iz Ekonomske šole Celje, da bi z zbranim prispevkom evrokovancev razširili smeh in upanje med otroki z rakom.

S kovanci smo odebelili našega »Evro pujsa«, ki bo zadostoval za 30 bolnišničnih nasmehov klovnes Rdečih noskov, in pokazali, kako lahko že majhni koraki, ki so jih dijaki simbolno nalepili na škatlo, vodijo do pozitivnih sprememb. Z zglednim dejanjem so dokazali, da imajo tudi mladostniki veliko srce za pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo. Posebej hvaležni smo bili dijaki odziva Rdečih noskov, ki so ob donaciji

zapisali: »Veseli smo, da se mladi in učitelji povezujete v dobrodelnosti in s svojimi dejanji krepite sočutje do sočloveka.« V znak hvaležnosti so vsem sodelujočim posla-

li klovnovsko razglednico, »Evro pujsa« pa svojega klovna pujsa, ki si želi, da bi se še naprej oba debelila v dobrih dejanjih.

ADELISA MEDIĆ

Praznovali pod stoletnimi lipami

V Gotovljah v zavetju stoletnih lip je bilo spet svečano, saj so praznovali kar dva praznika: praznik KS Gotovlje in dan državnosti. Gotovljani ob krajevnem prazniku pripravijo več prireditev, pri katerih sodelujejo vsa društva in organizacije v kraju s svojimi dejavnostmi.

Lovska družina Zalec je izvedla lovsko strelsko tekmovanje pri lovskem domu na Rinki, Športno društvo Borut je končalo ligo ŠRD Borut, Društvo upokojencev Gotovlje je pripravilo meddruštveni turnir za pokal KS, na praznik, 25. junija, pa je KS pripravila Pohod po stezicah KS Gotovlje,

ki se ga je udeležilo približno 50 pohodnikov, 6. julija pa bo PGD Gotovlje pripravilo gasilsko veselico.

Pred osrednjo prireditvijo pod stoletnimi lipami je vikar Ivan Šelih daroval mašo za domovino v župnijski cerkvi, v prostorih KS Gotovlje je bila odprta razstava Čebelarkega društva Gotovlje in MPZ ob 130-letnici delovanja. Slavnostni govor je pod stoletnimi lipami v središču Gotovelj imel predsednik sveta KS Gotovlje Janez Trobiš: »Danes se veselimo dveh pomembnih praznikov, ki ju obeležujemo skupaj: krajevnega praznika KS Gotovlje in dneva državnosti.

To je priložnost, da se skupaj poveseimo, da se spomnimo korenin, naše skupnosti ter se obenem pogledimo v ponos, ki ga čutimo do svoje države. Gotovlje so naše domovanje.« O delu je dejal: »Naj omenim samo nekaj večjih del, ki smo jih lani in letos postorili. Poleg rednega vzdrževanja lokalnih cest in čiščenja meteoritnih jaskov smo dokončali tudi gradnjo obmestne brvi čez potok Ložnica v Zalogu, vključno z novo ograjo in s sanacijo cestišča. Na novo smo postavili dve solarni svetilki javne razsvetljave. Pridobili smo tudi dokumentacijo za gradnjo pločnika, ki bo potekal severno od ome-

njene brvi. Dela bodo končana do konca letošnjega leta.«

Na slovesnosti so podelili priznanja KS Gotovlje, ki so

jih prejeli: Andrej Bosnar ml., Marija Krajnc, PGD Gotovlje, POŠ Gotovlje in Franc Trobiš. V kulturnem programu so na-

stopili učenci POŠ Gotovlje, ŽPZ Savinjski cvet KD Gotovlje in MPZ KD Gotovlje.

TT

Letošnji prejemniki priznanj s predsednikom sveta KS Gotovlje Janezom Trobišem

15 let + 55 = 70 naših let!

Sošolci, ki so leta 1969 končali osnovno šolo na Vranskem, so se 18. maja srečali v Špitaliču in Motniku. Vabilu se je odzvalo 32 sošolk in sošolcev iz Špitaliča, Motnika, s Trojan, z Vranskega, iz Tabora in z Gomilskega.

Pričakala jih je dobrodošlica v obliki aperitiva, kave in domačega peciva, potem jim je Marinka predstavila zgodovino Špitaliča in okoliških zaselkov. Ogledali so si cerkev, slišali zgodbe o »špitalu«, o tržaških in ljubljanskih najdenčkah ter o dratcaponu, tovorni žičnici za prevoz oglja izpod Menine, spoznali so nekaj graščinskih zgodb, gostiteljica je omenila pomembne ljudi, rojene v teh krajih. Sprehodili so se mimo lepo urejenega ribnika in se napotili še v Motnik.

Zgodovina trga in legenda o motniškem polžu sta vse nav-

dušili, saj sta povezani s kraji v Savinjski dolini. Slišali so tudi, da je verjetno stara mati Janeza Vajkarda Valvasorja pokopana v motniški cerkvi in da je nekoč tu deloval rudnik rjavega premoga. Omenjeni so bili še znamenit Vrbanovčev kozolec, Gašper Križnik, Križnikov pravljичni festival in prešernoslovec profesor Franc Drolc. Srečanje so nadaljevali v gostilni pri Flegarju, kjer jih je pozdravila sestra prezgodaj umrlega sošolca Janija. Pripravila je aperitiv z jagodami, odlično domače kosilo in na koncu postregla še pehtrano-vo potico.

Imeli so se lepo, veliko so si imeli povedati. Spomnili so se, da so nekateri iz zaselkov nad Špitaličem in Motnikom takrat do avtobusa, ki je odpeljal že petnajst minut čez šest zjutraj, pešali tudi po več kilometrov. A ni bilo hudo, saj so bili na Vranskem že pred sedmo uro,

Zadovoljni sošolci v parku pod lipami v Motniku (Foto: Jani Rojnik)

kar so izkoristili za prepisovanje domačih nalog, fantje pa za nogomet.

Kam le čas beži, kam se mu mudi, leto za letom gre, hitro tak mine vse ... Verzi te skoraj

ponarodele pesmi Štirih kovačev, ki igrajo že 70 let, niso bili kar tako zapisani v vabilo za srečanje, saj se jih ta obletnica tudi tiče – ko je ansambel leta 1954 začel igrati, se je večina

sošolcev šele rodila. Da, to je sošolka Jana dobro prikazala: organizatorkam Idi, Olgi in Marinki, ki so bile zadovoljne, da so Savinjski spoznali tudi kraje pod Kozjakom, je podari-

la lesene obeske s pomenljivim napisom: 15 let + 55 = 70 naših let! Zadovoljni so si obljubili, da se bodo drugo leto spet srečali.

MARINKA MOŠNIK

Sprejem najuspešnejših učencev

V četrtek, 20. junija, je pri Schwentnerjevi hiši na Vranskem županja Občine Vransko Nataša Juhart svečano sprejela deset učencev, ki so se v devetletnem šolanju izkazali s posebnimi dosežki na šolskih tekmovanjih ter z učnim uspehom.

Priznanje županje so prejeli štiri učenci za uspeh na državnem tekmovanju iz angleščine, na državnem tekmovanju Glasbena olimpijada, na državnem tekmovanju za Cankarjevo priznanje, na državnem tekmovanju mladih čebelarjev in za najboljše pesniško delo v kategoriji 3. tri-

letja na državnem natečaju Pionirskega doma Bodi pisatelj.

Na športnem področju je šest devetošolcev prispevalo k ekipnemu 3. mestu na državnem tekmovanju 57. košarski Superšolar za starejše učence. Dve devetošolki, Ema Krajnc in Eva Učakar, sta prejeli še posebno plaketo, županjino petico, za odličen uspeh v vseh letih šolanja.

Na sprejemu se je županja Nataša Juhart posebej zahvalila ravnateljici OŠ Vransko-Tabor Majdi Pikl ter štirim mentorici in dvema mentorjema, ki so učence pripravljali na tekmovanja. Prireditve je popestrila mlajša folklorna skupina OŠ Vransko-Tabor. TT

Ob dnevu državnosti sprejeli najuspešnejše učence

Občina Braslovče je ob dnevu državnosti in z namenom sprejema letošnjih devetošolcev v četrtek, 20. junija, na Skupnem placu pripravila prireditev z bogatim kulturno-umetniškim programom, s sprejemom devetošolcev in koncertom Ansambla Stil.

V uradnem delu je zbrane nagovoril župan Občine Braslovče Tomaž Žohar, ki je

poudaril, kako pomembno je, da to, kar smo si skozi zgodovino kot narod priborili, še danes ohranjamo, spoštujemo vrednote in to spoštovanje prenašamo tudi na mlajše generacije. Spodbudne misli in dobre želje za prihodnost je namenil tudi letošnjim devetošolcem ter jih za uspešno končano osnovnošolsko izobraževanje nagradil s simbolnim darilom. Učencem, ki so imeli vseh de-

vet let povprečne ocen vsaj 4,5, je podelil posebno priznanje, županovo petico. Letos je bilo vseh devetošolcev 45, 15 je bilo tistih, ki so bili odlični vseh devet let.

S prireditvijo so na umetniško-kulturni način potovali skozi zgodovino Slovenije in jo zaključili s sporočilom, da je za Slovence in Slovenijo tudi v prihodnosti vse mogoče, saj gremo naprej, Slovenija gre naprej. Prav s to skladbo so prireditve zaključili Španski borci. Program so obogatili še baletna zgodba o toplem domu v izvedbi Harlekina, društva za umetnost plesa, v koreografiji Ane Vovk Pezdir, srednjeveški

vložek v izvedbi povezovalcev prireditve Jasmine Roter Jager in Andreja Šrama ob glasbeni spremljavi flavtistke Eve Černeč, ki je s himno prireditev tudi odprla, učenci OŠ šole Braslovče pod mentorstvom Tjaše Lončarič in Valentine Prušnik s simpatičnim vložkom o Primožu Trubarju v današnjem času, poetična Prešeren in Čop v izvedbi Boštjana Brišnika in Sandija Jelena (KD Gomilsko), Maša Obal iz Kulturno-umetniškega društva Mavrica s plesnim vložkom in vokalistka Eva Aubrecht. Po uradnem delu je sledilo zabavno druženje s koncertom Ansambla Stil. TT

Pri podpredsedniku državnega sveta

Dijaki programa gastronske in hotelske storitve Lucija Tovšak, Gal Jurkovšek, Veronika Port in dijakinja programa gastronomija in turizem Ajda Verdel so pod mentorstvom Marijane Novak sodelovali na natečaju Moja domovina – Slovenske vode in za svoje prispevke prejeli kar štiri zlata priznanja.

V torek, 12. junija, so se na povabilo predsednice Društva naša zemlja Ane Vehar udeležili sprejema pri podpredsedniku državnega sveta Matjažu Švaganu, ki se jim je zahvalil za vzorne predstavitve nalog in sodelovanje.

MARIJANA NOVAK

Avtor: Rudolf Hahn
Priredba in režija: Alojz Stražar
Skladatelj in glasbeni producent:
Slavko Avsenik ml.

PREMIERA: petek, 19. julija, ob 21. uri.

PONOVITVE:

- JULIJ: 20., 25., 26., 27. in 28.
- AVGUST: 8., 9., 10. in 11.

CENE VSTOPNIC:

- petek in sobota: odrasli 25 € /
otroci do 14. leta 20 €
četrtek in nedelja: odrasli 23 € /
otroci do 14. leta 18 €

NAKUP VSTOPNIC:

Rezervacije vstopnic: 051 616 151 ali 051 614 141

Prevzem vstopnic: Na blagajni Poletnega
gledališča Studenec na dan prireditve od 19.30
Več na www.studenec.net

DRUGI DOGODKI NA PRIREDITVENEM PROSTORU

- **petek, 16. avgust, ob 21. uri:**

Veliki ekskluzivni koncert, **GREGOR RAVNIK z gosti**

- **petek, 23. avgust, ob 20.30:** Kompletno
zmešana glasbena komedija **Nune v akciji –
Grand SHOW**

- **četrtek, 5. september, ob 19.30, petek,
6. september, ob 19.30 / RAZPRODANO** koncert
Uroš & Tjaša: STEKLASIKA

- **petek, 20. september, ob 20. uri** Večer glasbe
Urbana Kodra, **DAN JE ZALJUBLJEN V NOČ**,
saksofonist Andrej Omejc

Gledališče, ki diha

Poletno gledališče Studenec deluje pod okriljem Kulturnega društva Mirana Jarca Škocjan in pomembno prispeva h kulturno-umetniški dejavnosti v občini Domžale. Z vključevanjem okoliških prebivalcev nadaljuje tradicijo ljubiteljskega gledališča, ki privablja ljudi iz vseh koncev Slovenije.

Poletno gledališče Studenec je drugo največje pokrito gledališče na prostem v Sloveniji. Vsako poletje oživi, z vseh koncev Slovenije se več tisoč obiskovalcev nameni na katerega od glasbenih ali gledaliških dogodkov. Raznovrsten nabor prireditev se imenuje Kulturni poletni festival Studenec.

Osrednji dogodek je domača gledališka predstava, ki jo je dramska skupina prvič priredila v letu 1949, takrat še pod Šinkovčevim kozolcem. Od takrat živi ljubiteljska kultura, ki jo že vrsto let gojijo člani in članice Kulturnega društva Mirana Jarca Škocjan.

Domača gledališka predstava Čevljar baron

Za letošnjo domačo gledališko predstavo so izbrali nemško komedijo Čevljar baron avtorja Rudolfa Hahna.

Besedilo je prevedel Jakob Alešovec, pisatelj, dramatik, satirik in novinar. Tudi Alešovec, rojen v Skarjučni pri Ljubljani, bi moral opravljati čevljarški poklic, tako so želeli njegovi starši, a mu je ob pomoči dobrotnikov uspelo končati ljudsko šolo v Kamniku in nadaljevati šolanje v Ljubljani. »Besedilo komedije mi je v roke prišlo pred četrto stoletja. Predstava se mi je zdela zanimiva in primerna za izvedbo na našem odru. Takratna uprizoritev je bila uspešna, zato ni naključje, da ponovno prihaja na studenški oder, in sicer v okviru 24. Kulturnega poletnega festivala Studenec« pravi Lojze Stražar, predsednik Kulturnega društva Mirana Jarca Škocjan in organizator prireditev v Poletnem gledališču Studenec. S priredbo besedila, prepisnitvami ter pretežno drugimi igralci in pevci bo predstava zaživela na novo. Pod glasbo se bo tokrat podpisal Slavko Avsenik ml.

Zgodba se dogaja ob koncu 18. stoletja, ko so baroni še posedovali gradove in graščine. Z nekaj nostalgije bo ob pogledu na malo čevljarško delavnico s prijetnim vonjem po boksu in smo-

li mnoge gledalce spomin odnesel v mladostne dni – na sicer težje, a vendar lepe čase. Pred 26 leti, v času prve uprizoritve, je bilo na deželi in v mestih še kar nekaj čevljarških delavnic, danes pa je le tu in tam kakšna manjša, ki služi malenkostnim popravilom.

Avtorjev namen ob ustvarjanju te komične predstave ni bil le povzdigovati in častiti čevljarškega poklica. Z veseloigro je želel opozoriti na velike razlike med ljudmi v tistem času. Na eni strani sta bila bogastvo in razkošje, na drugi siromašni ljudje, ki so se trudili za preživetje in bili kljub vsemu srčnejši ter bolj pošteni. Komedija s petjem in plesom je po idejni zasnovi avtorja zelo blizu Linhartovi komediji Ta veseli dan ali Matiček se ženi. V predstavi se srečujeta dva družbena sloja: obrtniško-meščanski in vzvišen plemiški. Nace, čevljar baron, mirno prepusti baronstvo drugemu in se s svojimi drugačnimi vrednotami posveti čevljarški obrti in poštenemu delu ter ljubezni svoje Maričke, ki jo srčno ljubi.

Vse drugo, kar sodi k dobri predstavi – nepredvidljivi zapleti in razplet, glasba, ples in smeh – vam bodo razkrili na premieri in vseh ponovitvah.

V predstavi nastopa več kot 40 igralcev, pevcev in statistov. Zbor sestavljajo okoliški pevci in člani Komornega pevskega zbora Šutna iz Kamnika.

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

BiRO bit

W: birobit.si
T: (03) 425 6100

MyCITROËN+

Mariborska cesta 119,
3000 Celje

le najboljše za najbližje
zanesljivo skrbni

vsak redni servis
nagradimo z brezplačno
ASISTENCO PLUS

Telefon: 03 424 40 08
E-pošta: sprejem.citroen@selmar.si

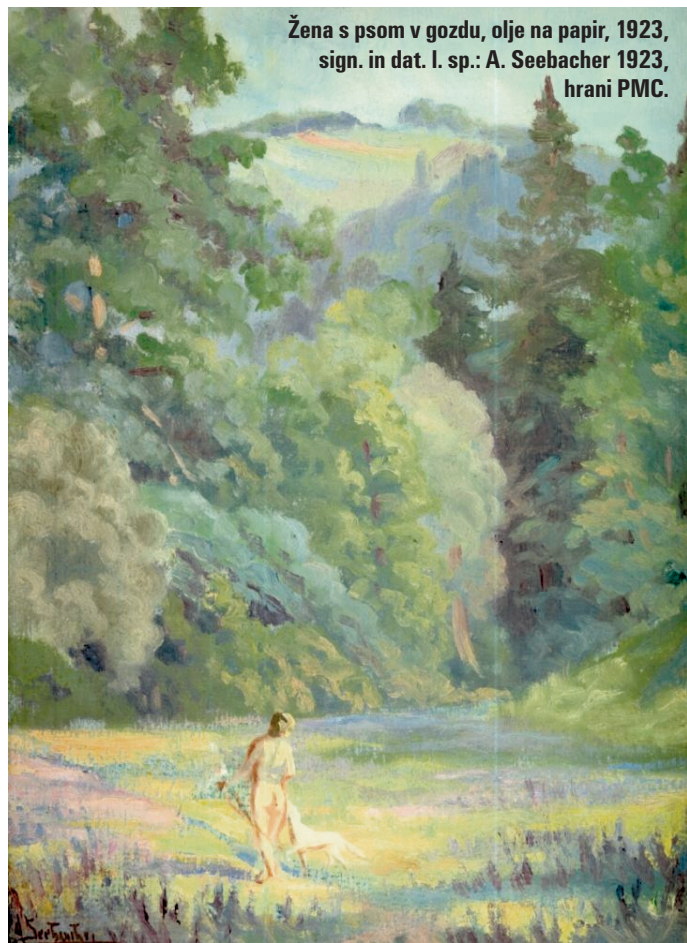
www.selmar.si

www.kamra.si

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Avgust Friderik Seebacher (1887–1940), mojster jedkanice in dokumentalist Celja (2)

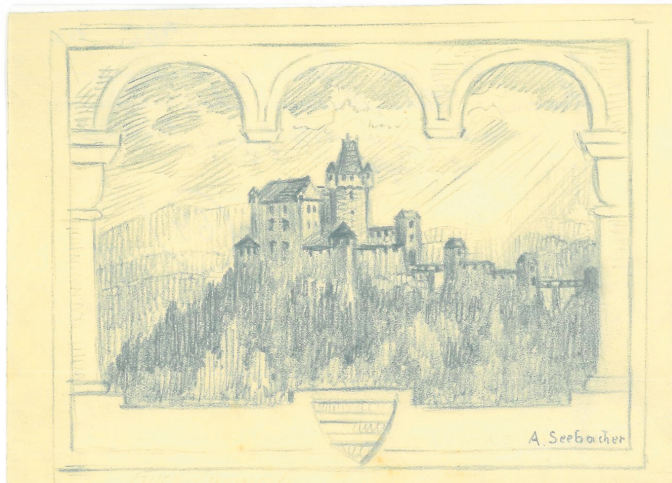
Žena s psom v gozdu, olje na papir, 1923, sign. in dat. l. sp.: A. Seebacher 1923, hrani PMC.

Umetniški atelje je imel v domači hiši v Gaberjah

August Seebacher je imel v Celju zasebno slikarsko šolo, o kateri je 18. decembra 1941 Mariborer Zeitung zapisal, da jo je obiskovalo več kot 30 učencev. Še vedno ne vemo, kdaj je začel poučevati in kdaj je šola nehala delovati; najverjetneje pa je poučeval v svojem ateljeju, v domači hiši na na-

slovu Gaberje 4. Leta 1923 in 1925 je v svojem ateljeju tudi razstavil svoja umetniška dela.

Na razstavi leta 1925 je zbral »290 75 Din« prostovoljnih prispevkov namesto vstopnine, zbrani znesek pa je, kot poroča Nova doba, »poslal Zaščiti dece in mladine v Celju«. Poleg slikanja se je ukvarjal tudi z oblikovanjem oglasnih sporočil. Konec januarja 1933 je v Celju, v »Firmi Franza Kricka« ponovno razstavil svoja ume-

Žovnek, risba s svinčnikom, ni dat., sign. d. sp.: A. Seebacher, hrani PMC.

tniška dela, med njimi tudi dve oljni sliki in številne radiran-

ke/jedkanice. Zadnje odmevno razstavo je imel decembra 1940, nekaj dni pred smrtjo.

Za Seebacherjevo likovna dela je značilno, da niso datirana, so pa pogosto signirana. Ustvarjal je v risbi, pastelu, grafiki, akvarelu in temperi ter olju na platno. Pri izbiri motivov so ga pritegnili žanrski prizori, tihožitja in krajine, tudi domišljjski motivi, kot na primer Žena s trnovo krono, v njegovem opusu niso redkost. Kot portretist je ovekovečen na fotografiji v lastnem ateljeju.

Se nadaljuje.

Gabrijela Kovačič,
Pokrajinski muzej Celje

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

ALBUM S CELJSKEGA

Koča na Smrekovcu, 1934

Smrekovec je gora vulkanskega nastanka na vzhodnem robu Smrekovškega pogorja. Obsežen travnat vrh, na katerem stoji piramida z vpisno skrinjico in knjigo in ob njej razgledna ploščad, obdaja smrekov gozd. Razgled seže zelo daleč le proti severu ga nekoliko ovira gozd.

Ima več vrhov, istoimenski Smrekovec, Komen, Krnes in Veliki Travnik. Na najbolj obiskanem vrhu imenovanem Smrekovec stoji kamnita piramida z vpisno knjižico, naokoli pa se razprostira lep razgled. Lepo krožno turo lahko naredimo, če se podamo še na vrh

Krnes. Pri Domu na Smrekovcu je v majhni hišici predstavitev vulkana Smrekovca, katera je še posebej prilagojena otrokom.

Dom stoji ob robu planine Roma na južnem pobočju Smrekovca. Prvo kočjo je zgradila Šaleška podružnica SPD v Šoštanju in jo odprla 3. septembra 1933. Partizani so jo 12. avgusta 1942 požgali. Leta 1949 je prevzelo pogorišče PD Črna na Koroškem, ki je zgradilo in 30. septembra 1951 odprlo novo postojanko. V letih 1958 do 1962 so postavili 3 počitniške hišice. Leta 1976 so kočjo povečali in obnovili; ob otvoritvi 26. junija 1977, so jo

preimenovali v Dom na Smrekovcu.

Pripravil: Srečko Maček

Vira: <https://visitsavinjska.com/vulkan-smrekovec/>
<https://www.pzs.si/koce.php?pid=97>

Rubriko pripravlja:
Domoznanski oddelek
Osrednje knjižnice Celje
Info: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj:
Novi tednik
Vir: www.kamra.si,
Album Slovenije – osebni spomini 20. st.

Razglednico hrani Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje.

OBVESTILO O OBVEZNEM ZATIRANJU AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA

Ameriški škržatek
(Foto: G. Seljak)
Velikost: 4,8 do 5,8 mm

Okužena trta (Foto: G. Seljak)

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin opozarja vinogradnike, da je za preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice nujno zatiranje ameriškega škržatka z ustreznimi fitofarmacevtskimi sredstvi.

Zlata trsna rumenica je nevarna in neozdravljiva bolezen vinske trte, ki jo prenaša žuželka ameriški škržatek. Bolezen zmanjšuje količino in kakovost grozdja, okužene trte pa lahko tudi propadejo. Zatiranje je obvezno v vinogradih, brajdah in ohišnicah na vseh razmejenih območjih zlate trsne rumenice, kjer obstaja nevarnost širjenja bolezni. Število škropljenj je določeno po občinah.

Natančnejše roke za škropljenje napove Javna služba zdravstvenega varstva rastlin. Napovedi so za vaše območje dostopne na spletni strani Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije in na Portalu prognostičnih obvestil agromet.mkgp.gov.si/APP2/Prognostika/Obvestila.

Podrobnejše informacije o zatiranju ameriškega škržatka vinogradniki pridobite tudi v specializiranih prodajalnah fitofarmacevtskih sredstev.

Več o zlati trsni rumenici, seznam občin, ki so na razmejenih območjih zlate trsne rumenice, ter seznam dovoljenih fitofarmacevtskih sredstev najdete na spletni strani www.gov.si/teme/zlata-trsna-rumenica/.

Poudarjamo, da je zaradi varstva čebel treba dosledno upoštevati navodila za uporabo fitofarmacevtskih sredstev ter opozorila na etiketi.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

V trgovini

Mož in žena sta v trgovini. Ona pomerja obleke, on za vsako reče, da je predraga. Prodajalka to nekaj časa gleda, potem reče: »Čudno, gospod. Ko ste bili pri nas z drugo damo, niste zganjali takega cirkusa zaradi cene.«

Krokodili

Stari kmet je imel veliko posest ob jezeru. Na njej si je zasadi velik sadovnjak. Pod jablanami in hruškami je postavil klopi in mizice, kratka, idealno za piknik. Tudi jezero je bilo urejeno in idealno za plavanje.

Nekega popoldneva se je odločil pogledati v sadovnjak, če je vse v redu. Nameraval je tudi pobrati zrele sadeže. Vzel je veliko vedro in se odpravil. Tako na daleč je ob jezeru zaslišal hihitanje ženskih glasov. Ko se je dovolj približal, je opazil skupino deklet, ki so se kopale gole. Opazile so ga in takoj vse zaplavale v globljo vodo. Lepo jih je pozdravil. Dekleta njegovega obiska niso bila preveč vesela, zato mu je ena od njih rekla, da ne bodo prišle iz vode, dokler bo on v bližini.

Starec jim je odvrnil: »Nisem prišel gledat, kako se gole kopate, niti kako gole prihajate iz vode.« Pokazal jim je vedro in rekel: »Prišel sem samo nahraniti krokodile!«

Strokovna rešitev

Odkar sem bil otrok, me je ponoči strah, da je nekdo pod mojo posteljo. Odšel sem k psihoterapevtu in mu rekel: »Imam problem. Kadarkoli se uležem na posteljo, mislim, da je nekdo pod njo. Strah me je, mislim, da bom znorel.«

»Lahko vas ozdravim. Prihajali boste na razgovor trikrat tedensko in v enem letu vas bom osvobodil tega strahu.«

»Koliko bo zdravljenje stalo?«

»50 evrov na obisk.«

»Ko razmislim, se vam javim.«

Šest mesecev kasneje me je psihoterapevt prepoznal na ulici: »Zakaj niste prišli na terapijo?«

»50 evrov trikrat tedensko in tako celo leto je zelo veliko denarja. Moj natak me je ozdravil za samo 10 evrov. Bil sem tako srečen, da sem prihranil ves ta denar, da sem si kupil nov avto!«

»Kako mu je to uspelo? Kakšen nasvet vam je dal?«

»Rekel mi je, da naj odžagam postelji noge!«

Oven

Kar nekaj dejavnosti boste načrtovali, zato lahko pričakujete izredno razgiban teden, v katerem bo mnogo dogodkov. Vaši načrti, kako izstopati od povprečja, se bodo uresničili kmalu. V neki družbi boste naravnost blesteli. Mars, vaš vladar, bo od vas zahteval, da v neki družinski zadevi umirite svoje stališče in se bolj prilagodite drugim. To ne bo najbolj preprosto, bo pa najbolj modro.

Bik

Veseli dnevi, polni prese-nečenj in nepričakovanih dogodkov, so pred vami. Življenje vam bo prinašalo dobre in srečne okoliščine, zato bo tudi vaše počutje odlično. Nadaljevanja poletja se boste veselili. Zaradi zadrževanja Marsa v vašem znaku boste imeli ogromno energije. Pora-bljati jo je treba raznovrstno. V nasprotnem primeru vam lahko višek energije povzroča povečan notranji nemir.

Dvojčka

Četrtek je dan, v katerem boste gostili Luno, zato bo v tem dnevu nekoliko bolj izpostavljen čas. Zaradi kar dveh kva-dratov, z retrogradnim Saturnom in Neptunom, nikakor ni primerno uvajati sprememb, pomembnejših dogovorov ali večjih nakupov. Pred vami bo kar nekaj obveznosti, zato boste pridni in boste kmalu pokazali, da niste kar tako. Močan vpliv planetov prinaša v prihodnjih dneh prodorno energijo. Izkoristite jo.

Rak

V petek in soboto boste gostili Luno, ki bo v vašem znaku še posebej intenzivna. Takoj po polnoči v soboto nastopi lu-nin mlaj, kar vas bo umirilo. Imeli boste ogromno dobrih načrtov, zato bo vaše počutje odlično. Pokazala se bo potreba, da razrešite neko dilemo, ki se nanaša na vašo prete-klost. Življenje vam bo dobro služilo. Zavedali se boste ob-čutkov, za katere ste menili, da so že pozabljeni.

Lev

Od nedelje to torka popol-dne boste gostili Luno v svo-jem znaku. Še vedno boste prodorni in ognjeno energijo, ki vlada v vas, boste s pridom ter dobro uporabili. Merkur v vašem znaku je vaš zaveznik, z lahkoto boste komunicirali ter se dogovarjali. Obeta se vam zanimiv in dogodkov poln teden, v katerem tudi zaljubljenih pogledov ne bo manjkalo.

Devica

V torek popoldne Luna vstopi v vaš znak in vam prinaša veli-ko dobrega. Ukvarjali se boste z drzno zamisljo, kako razrešiti neko težavo, ki vas zelo obre-menjuje. Vaša moč prodornosti bo v tem času izjemna, izkori-stite to v svoje dobro. Mars, ki potuje po sorodnem znamenju, vas dobro oskrbuje z energijo. Zaradi tega bo narasla tudi vaša zavzetost. Ne pozabite na počitnice.

HOROSKOP
JE ZA VAS PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA DOLORES.

Tehdnica

Zadovoljni boste zaradi ne-davnega dosežka, zato vas nič ne bo moglo ustaviti na poti, ki ste si jo zastavili. Kljub de-lovanju nekaterih nasprotij, ki jih imate v sebi, boste mirni in preudarni. Bistveno več kot sicer vam bo v tem času pome-nila zasebnost in svojega časa ne boste pripravljene razdajati ali deliti s komerkoli. Vaše raz-položenje bo pogosto zelo ro-mantično obarvano, kar tudi sodi v ta lep poletni mesec.

Škorpion

Moč presoje bo motena zara-di močne želje po uveljavitvi, zato lahko občasno pozabite, kaj ste si zaobljubili. Mars vam nasprotuje, zato si bo-ste toliko bolj krčevito priza-devali doseči tisto, kar ste si zastavili. Vodila vas bo močna volja, ovire bodo predstavljale izziv, kar je odlično. Venera vas čudovito greje in razvaja po čustveni plati. Kljub temu boste pogrešali nekaj drobnih pozornosti nekoga.

Strelec

Teden je kot naročen, da opravite čim več dela, Merkur-jev položaj vas odlično podpi-ra. Seveda je lahko zbranost motena, potovali boste tudi v mislih in si zadovoljno delati načrte, kam in kako. Prodorni boste in uspešni v tem obdo-bju, zato nikar ne dovolite, da vam malenkosti jemljejo energijo, saj lahko odlično napredujete. Našli boste tudi trenutke, ko se boste z vese-ljem odzvali klicu poletja in njegovim radostim.

Kozorog

Umirjeni boste in polni na-črtov, ne glede na to, da ste jih v zadnjem mesecu kar nekaj spremenili. Mars v sorodnem znamenju vam daje ogromno energije in vas podpira. Čas za počitnice postavite na kasne-j. Sicer se boste veliko ukvar-jali tudi s seboj. »Bodite nežni s seboj, ko se spreminjate,« je misel, ki vam lahko prinese veliko notranjega bogastva.

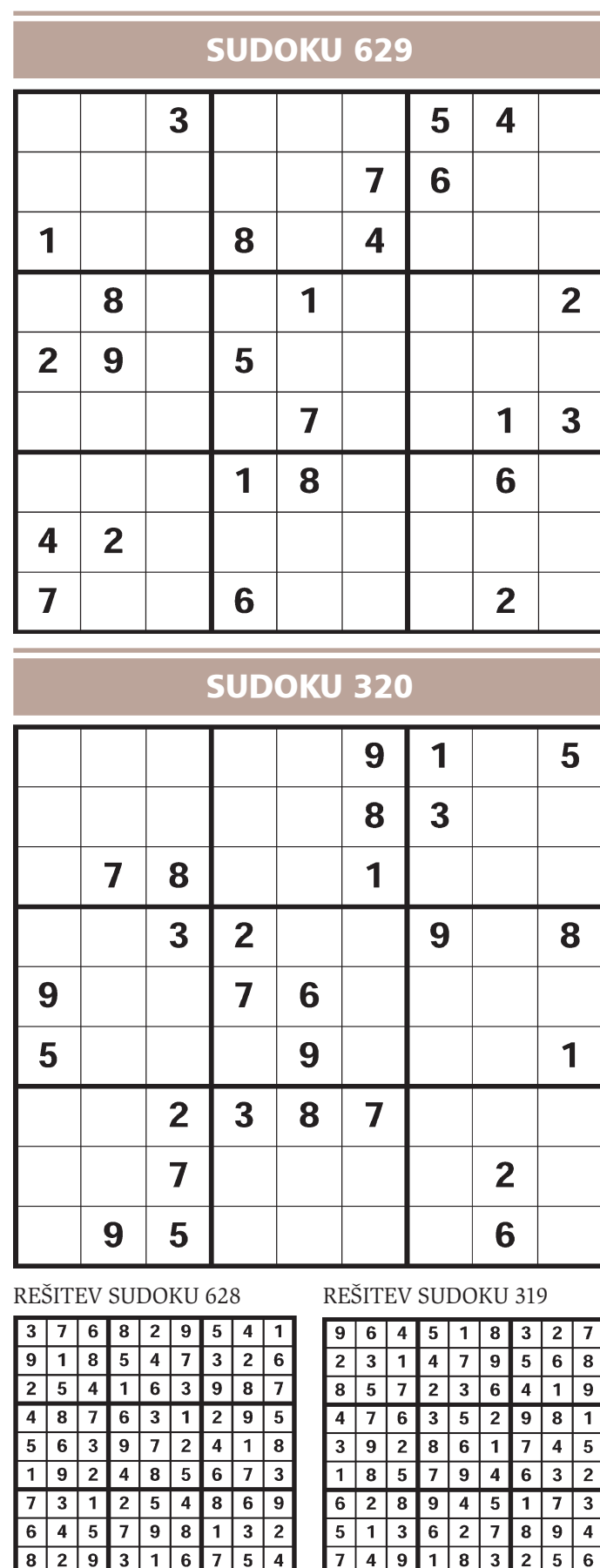
Vodnar

Kar nekaj sprememb je ponovno pred vami, zato se pripravite na okrepljeno do-gajanje. Popaziti morate na svoje zdravje, saj živite precej stresno. Jupiter s svojim blago-dejnim vplivom prinaša spro-ščenost in pozitiven pristop v delovanju. Mikalo vas bo po-tovati, tako v mislih kot tudi v resnici. To boste tudi storili, ko boste rešili eno od odprti-h vprašanj iz spomladanskega obdobja.

Ribi

Aspekti med planeti bodo ugodno vplivali na vaše po-čutje. Izkoristite, kar vam po-nuja teden, ne glede na to, da nekatere zadeve še niso posta-vljene na pravo mesto. Sonce in Venera v sorodnem zname-nju sta odlična podpornika. V poletju boste uživali. Čeprav bo tudi delovno, vas to ne bo oviralo, znali se boste sprostili in prepustiti čarom, ki vam jih ti dnevi in večeri prinašajo.

Astrologinja DOLORES je dosegljiva
na 041 519 265 in na Facebookovi
strani
Dolores Astro.

90,6 94,8 95,1 95,9

radio celje

Vedno♥ z men♥j!

NAROČILNICA ZA

novi tehnik

I me in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval:

☐ mesečno

☐ na 3 mesece

☐ na 6 mesecev

☐ letno

☐ Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Novega tehnika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.
Pogoji in spletna prijava: <https://www.novitehnik.si/postanite-narocnik>

NT&RC, d.o.o., Prešernova 19, 3000 Celje

Prvi med navijači

V preteklih dneh je vsa Slovenija dihala z našimi nogometaši. Med najzvestejšimi navijači slovenskih športnikov je zagotovo Aleksander Javornik Žavski.

Ne mine odmevnejši športni dogodek, na katerem Spodnjesevinjčan ne bi stiskal pesti za naše športnike. Javnosti je postal znan v času evropskega košarkarskega prvenstva, na katerem so slovenski košarkarji pometli s konkurenco, in v teh letih postal kar nekakšna slovenska navijaška maskota s kapitansko čepico in z replikami medalj ter pokalov. ŠO

Aleksander Javornik Žavski med slovenskimi navijači v Münchnu (Foto: osebni arhiv)

Gušti pred konjiškim občinstvom

Priljubljeni glasbenik navdušil tudi Konjičane. (Foto: Matej Nareks)

Poletnice v organizaciji Centra za kulturne prireditve Slovenske Konjice že nekaj poletij zapovrstjo ponujajo brezplačne glasbene dogodke. Uvod v letošnjo sezono je bil nastop priznanega glasbenika, kitarista, tekstopisca in skladatelja rok in pop glasbe Mihe Guština – Gušti. Obiskovalci so dogodek zapuščali z navdušenjem.

Miha Guštin – Gušti je glasbeno kariero začel v skupini Big Foot Mama in se podpisal kot avtor večine uspešnic na prvih štirih albumih. Pozneje je ustvaril dvojec Gušti in Polona, ki je odprl novo stran v slovenskem avantgardnem popu in poskrbel za svežino v avtorskem in izvajalskem smislu ter dodobra obogatil slovenski glasbeni mozaik.

Njegova ustvarjalnost se tu ni končala. Gušti še naprej razvija in odkriva glasbene stile – tudi kot frontman in pevec svojih lastnih glasbenih stvaritev. Na Poletnici je pričaral prijeten glasbeni večer skupaj s pevko Leyre Legarda Ventura, na katerem je preigral svoje uspešnice, ki jih je spisal za zasedbi Big Foot Mama ter Gušti in Polona.

Prizorišče dosedanjih Poletnic je bilo konjiško staro mestno jedro, ki predstavlja izvrstno kuliso poletnim glasbenim prireditvam na prostem, tokratna Poletnica pa je odzvanjala na drugem koncu mesta, ob parku pri dvorcu Trebnik. BF

Bomo imeli tako močne zobe kot glodavci?

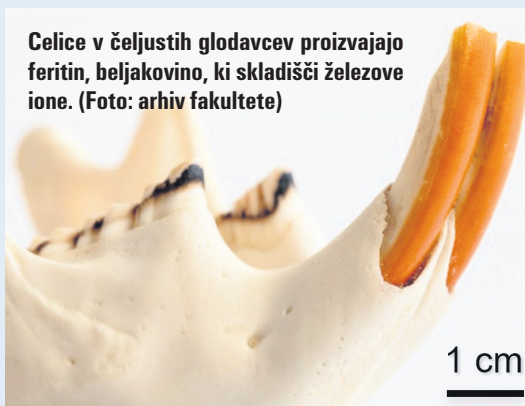
V znanstveni raziskavi uglednega nemškega inštituta Max Planck o mikrostrukturi in kemijski sestavi zob glodavcev, ki odpira nove možnosti za izboljšanje dentalne nege in zaščite zob pri ljudeh, sta sodelovala tudi sodelavca Fakultete za varstvo okolja iz Velenja in fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije prof. dr. Boštjan Pokorny in prof. dr. Elena Bužan.

Glodavci, kot so bobri, svizci, nutrije, veverice in miši, imajo izjemno uporabne in trdne sprednje zobe oziroma stalno rastoče sekalce. Raziskovalna skupina je odkrila, da so sekalci glodavcev tako trdni, ker je njihova sklenina prevlečena z edinstveno zunanjo plastjo, bogato z železom, ki krepi zobe in jih ščiti pred obrabo ter razjedanjem kisline. Ugotovitve bi lahko pripeljale do novih formulacij izdelkov za nego zob in razvoja novih biokompatibilnih dentalnih materialov.

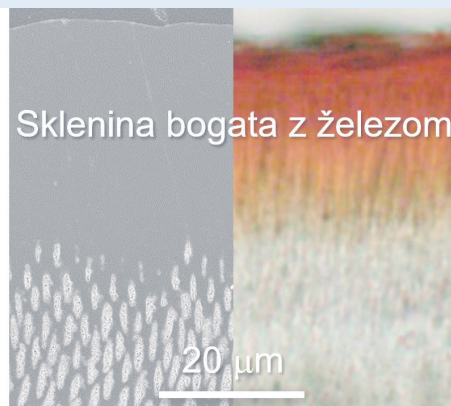
Da bi izvedela več o strukturi sklenine glodavcev, je raziskovalna skupina pod vodstvom dr. Vesne Šrot z inštituta Max Planck v Stuttgartu podrobneje analizirala njeno mikroskopsko strukturo in elementno sestavo. Ugotovila je, da specializirane celice v čeljustih glodavcev proizvajajo feritin, beljakovino, ki skladišči železove ione. Te z železom bogate snovi nato zapolnijo drobne votline v sklenini, kar zagotavlja njeno trdnost. Najpomembnejša ugotovitev raziskave je, da ta material z odličnimi lastnostmi ni osnovni vir značilne oranžnorjave barve sekalcev, kot so predvidevali doslej. Tipična obarvanost namreč izvira iz dodatne površinske plasti.

Avtorji raziskave menijo, da bi lahko ferihidritu podobni ali drugi biokompatibilni železovi minerali okrepili in tako zaščitili zobno sklenino ljudi. Menijo, da bi bilo smiselno te snovi v majhnih količinah dodajati izdelkom za nego zob, kot so zobne paste in geli. Majhne količine železovih hidroksidov bi lahko vključili tudi v sintetično zobno sklenino. BF

Celice v čeljustih glodavcev proizvajajo feritin, beljakovino, ki skladišči železove ione. (Foto: arhiv fakultete)

Sklenina bogata z železom

Za poletne počitnice ob morju

Mik Celje bo v okviru 19. Mikove karavane otroškega smeha letos ponovno omogočil nepozabne poletne počitnice sto otrokom iz koroške in celjske regije ter Obsotelja, saj jih bo za teden dni popeljal na morje.

Simbolična predaja bona je bila včeraj v Mladinskem zdravilišču in letovišču Rdečega križa Slovenije na Deblem rtiču. Ob otrocih so bili na dogodku skupina Bepop, generalni direktor Mik Celje Franci Pliberšek, predsednik humanitarnega društva Eno-

stavno pomagam Milan Ninič in drugi predstavniki.

Ta projekt vsako leto omogoča otrokom iz socialno šibkih družin, da doživijo čarobne poletne počitnice ob morju. Namen karavane je otrokom, ki bi sicer težko izkusili takšne počitnice,

ponuditi priložnost za sprostitev, zabavo in ustvarjanje nepozabnih spominov. V vseh letih delovanja karavane so s svojim družbeno odgovornim pristopom omogočili počitnice več kot 2.200 otrokom.

ŠO

V vseh letih delovanja karavane je podjetje Mik Celje omogočilo počitnice več kot 2.200 otrokom. (Foto: arhiv podjetja)

Do drugega mesta

V Murski soboti je bilo konec junija odprto državno prvenstvo v letenju s toplozračnimi baloni. Udeležilo se ga je 16 ekip iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske, Avstrije, Italije in Španije.

V skupni razvrstitvi pilotov je Jernej Bojanovič iz Vojnika dosegel drugo mesto. Zmagovalec skupne razvrstitve je postal madžarski pilot Garab Szabolcs, tretji je bil slovenski pilot Vito Rome. Jernej Bojanovič je tako postal novi državni prvak.

Tekmovalci so se preizkusili v 15 različnih nalogah. Vremenske razmere niso bile najbolj naklonjene letenju z balonom, saj je bil ves čas relativno močan veter, vendar so vseeno varno opravili pet od načrtovanih sedmih poletov. ŠO

Jernej Bojanovič iz Vojnika je dosegel drugo mesto.